

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ
УКРАЇНИ ЗА 2024 РІК

КОНТАКТИ

Адреса:

03035, м. Київ,
вул. Митрополита Василя Липківського, 45

Для звернень громадян та запитів про доступ до публічної інформації:

телефон: (044) 594-64-10
e-mail: zvr@amcu.gov.ua

Служба діловодства:

телефони:
(044) 251-62-40, (044) 251-62-66,
(044) 251-60-47
e-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua

3 питань державної допомоги:

телефон: (044) 251-60-43

3 питань оскаржень рішень у сфері публічних закупівель:

телефон: (044) 594-64-12

Приймальня Голови Комітету:

телефон: (044) 251-62-62
e-mail: pr_golovy@amcu.gov.ua

© Антимонопольний комітет України. Матеріал офіційний.
При використанні посилання на Антимонопольний комітет України обов'язкове.

СЛІДКУЙТЕ ЗА АМКУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ:

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядженням

Антимонопольного комітету України

від 13.03.2025 № 3-рп

ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ЗА 2024 РІК

А

М

К

У

МЕТА

Забезпечення державного захисту конкуренції в підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КОМІТЕТУ

- Державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.
- Контроль за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання.
- Методичне забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції.
- Контроль щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері публічних закупівель.
- Моніторинг державної допомоги суб'єктам господарювання та здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції.

ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

Законності, гласності, захисту конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів

ЗАКОНОДАВСТВО, ЯКИМ КЕРУЄТЬСЯ КОМІТЕТ У ПРОЦЕСІ ДІЯЛЬНОСТІ

Конституція України

Закони України:

- Про Антимонопольний комітет України;
- Про захист економічної конкуренції;
- Про захист від недобросовісної конкуренції;
- Про публічні закупівлі;
- Про державну допомогу суб'єктам господарювання;
- інші закони та нормативно-правові акти, прийняті відповідно до цих законів.

СПИСОК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АМКУ, Комітет	Антимонопольний комітет України	Міненерго	Міністерство енергетики України	ПЕК	Паливно-енергетичний комплекс
АТ	Акціонерне товариство	Мінінфраструктури	Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України	ПЗЕІ	Послуги, що становлять загальний економічний інтерес
ВРУ	Верховна Рада України	Мінфін	Міністерство фінансів України	ПП	Приватне підприємство
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я	Мінцифри	Міністерство цифрової трансформації України	ПраТ	Приватне акціонерне товариство
ГК	Газопостачальна компанія	Мін'юст	Міністерство юстиції України	СП	Спільне підприємство
ГРМ	Газорозподільні мережі України	МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України	ТАК АМКУ/ТАК Комітету	Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України
ГТС	Газотранспортна система України	МТВ	Міжобласні територіальні відділення	ТВ	Територіальне відділення
ДК	Державна класифікація видів економічної діяльності України	НАЗК	Національне агентство з питань запобігання корупції	ТОВ	Товариство з обмеженою відповідальністю
ДП	Державне підприємство	НКЕК	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку	ТОВ II	Товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями
ЄС	Європейський Союз	НКРЕКП	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	Угода про асоціацію	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони
ЗМІ	Засоби масової інформації	НКРТ	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту	ЦОВВ	Центральні органи виконавчої влади
КЕКВ	Коди економічної класифікації видатків бюджету	НПА	Нормативно-правовий акт	COMPASA/Проект COMPASA	Проект «Узгодження правил і практик конкуренції та державної допомоги із законодавством ЄС»
КМУ	Кабінет Міністрів України	ПАТ	Публічне акціонерне товариство	OECD/OECP	Організація економічного співробітництва та розвитку
КП	Комунальне підприємство			USAID	Агентство США з міжнародного розвитку
КПКВК	Код Програмної класифікації видатків та кредитування				
Міндовкілля	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України				
МВС	Міністерство внутрішніх справ України				
Мінекономіки	Міністерство економіки України				

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ВСТУП

1.1	Вступне слово Голови АМКУ	6
1.2	Керівництво	7
1.3	Виконання пріоритетів 2024	8

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ

РОЗДІЛ 2	Контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції	
2.1	Показники 2024	11
2.2	Контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на товарних ринках України	17
2.3	Контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції під час проведення торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів	43
2.4	Контроль за дотриманням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції	46
2.5	Контроль за виконанням рішень	54

РОЗДІЛ 3	Контроль за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання	58
----------	---	----

РОЗДІЛ 4	Методичне забезпечення застосовування законодавства про захист економічної конкуренції та правотворча діяльність	71
----------	--	----

РОЗДІЛ 5	Діяльність АМКУ як органу оскарження у сфері публічних закупівель	79
----------	---	----

РОЗДІЛ 6	Моніторинг державної допомоги суб'єктам господарювання та здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції	85
----------	--	----

ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ

РОЗДІЛ 7	Міжнародна діяльність	95
----------	-----------------------	----

РОЗДІЛ 8	Взаємодія з громадськістю та звернення громадян	100
----------	---	-----

РОЗДІЛ 9	Кадрове, фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення, внутрішній аудит та запобігання корупції	106
----------	---	-----

ПРІОРИТЕТИ 2025		119
-----------------	--	-----

01

ВСТУП

Павло КИРИЛЕНКО

Реформування конкурентного законодавства, підвищення інституційної спроможності Антимонопольного комітету України, адвокатування сфери державної допомоги та вдосконалення процесів взаємодії в системі органів АМКУ задля покращення якості роботи - основні напрями, на яких була зосереджена увага Антимонопольного комітету України у 2024 році.

Так, 24 липня в АМКУ презентовано законодавчі зміни, напрацьовані в рамках другого етапу реформування конкурентного законодавства. Це - результат спільних зусиль представників трьох гілок влади: виконавчої, законодавчої і судової. Впровадження запропонованих норм сприятиме підвищенню інституційної спроможності Комітету та надасть додаткові механізми для забезпечення конкуренції в українській економіці.

Також у липні 2024 року Комітет як орган оскарження у сфері публічних закупівель взяв участь у двосторонній зустрічі Україна-ЄС щодо скринінгу українського законодавства за напрямом «Засоби правового захисту» розділу 5 «Публічні закупівлі».

Крім того, протягом 2024 року Комітетом проведено масштабну підготовку до двосторонньої скринінгової зустрічі за розділом 8 «Конкурентна політика», у рамках якої Комітет, зокрема, розробив та схвалив 7 проєктів нормативно-правових актів з питань державної допомоги (які імплементують відповідні положення актів права ЄС), а також розробив і надав Комітету з питань економічного розвитку ВРУ та Мінекономіки проєкт Закону України «Про відновлення дії окремих норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та особливості їх застосування під час дії воєнного стану (щодо спрощення оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції)». Це вагомий результат тривалої роботи з гармонізації українського законодавства з європейським, що закладає міцний фундамент для реалізації стратегічної мети України – вступу до Європейського Союзу і, як наслідок – до зміцнення незалежної української держави, зростання української економіки та підвищення добробуту українців.

ГОЛОВА АМКУ

Важливим результатом у 2024 році стало підвищення взаємодії та відповідно ефективності і якості роботи системи органів Антимонопольного комітету України. Зокрема, фахівці центрального апарату Комітету завершили перевірку міжбасних територіальних відділень, проаналізували типові помилки, розробили й передали на місця методичні рекомендації – задля того, щоб уникати таких помилок у майбутньому. До того ж був суттєво посилений контроль за діяльністю МТВ у контексті завершення розслідування довготривалих (у зв'язку з пандемією коронавірусу та широкомасштабним вторгненням РФ в Україну) справ та покращення якості доказової бази під час відкриття нових справ.

Як наслідок, Комітет підвищив кількість визнаних / припинених порушень законодавства про захист економічної конкуренції порівняно з 2023 роком на 79,5% та суттєво скоротив кількість довготривалих справ.

Щодо завдань, на яких АМКУ зосередить свою увагу у 2025 році, пріоритетними є:

- адвокатування конкуренції, виявлення, встановлення та припинення порушень на ринках світлих нафтопродуктів, електричної енергії, послуг з доступу до портової інфраструктури, лікарських засобів та соціально значущих продовольчих товарів, а також на ринках, що функціонують із використанням цифрових платформ;
- виявлення і встановлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції під час проведення торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів із закупівель в оборонній, медичній та будівельній сферах;
- посилення інституційної спроможності АМКУ, зокрема, шляхом інтеграції до ЄС та взаємодії з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), удосконалення законодавства, яке регулює діяльність Комітету як органу оскарження та сферу державної допомоги.

Послідовна, передбачувана, злагоджена й ефективна робота системи органів Антимонопольного комітету України – необхідна передумова для забезпечення рівних умов ведення бізнесу в Україні, а відтак – до зростання української економіки та ефективної повоєнної відбудови нашої країни.

ДЕРЖАВНІ УПОВНОВАЖЕНІ

члени Комітету

Ольга МУЗИЧЕНКО
Перший заступник Голови
АМКУ — державний
уповноважений

Денис КЛЮШНИКОВ
Заступник Голови АМКУ
— державний
уповноважений

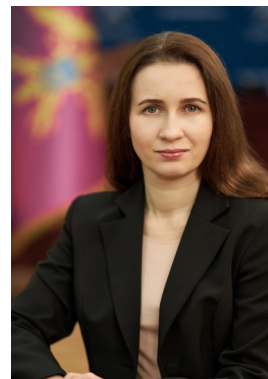
Максим САНДИГА
Заступник Голови АМКУ
— державний
уповноважений

Богдан ГОРОБЕЦЬ
Державний
уповноважений

Ірина КОПАЙГОРА
Державний
уповноважений

Ольга НЕЧИТАЙЛО
Державний
уповноважений

Сергій ШЕРШУН
Державний
уповноважений

КЕРІВНИК АПАРАТУ

УПОВНОВАЖЕНІ З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ члени Комісії

**Олександр
ГЛАДСЬКИЙ**

**Наталя
ЛЕНЬ**

**Діана
ГОСТЕВА**

**Євгеній
БЕГАЛОВ**

**Сергій
БУРЗАК**

**Ганна
ГОРНОСТАЛЬ**

**Інна
РОМАНЕНКО**

ВИКОНАННЯ ПРІОРИТЕТІВ 2024

АДВОКАТУВАННЯ КОНКУРЕНЦІЇ ТА/АБО ВИЯВЛЕННЯ Й ПРИПИНЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА ТОВАРНИХ РИНКАХ УКРАЇНИ

РИНКИ СВІТЛИХ НАФТОПРОДУКТІВ (ПАЛЬНОГО)

Комітет у 2024 році завершив дослідження причин та чинників, що вплинули на обмеження пропозиції на ринках роздрібної реалізації пального протягом квітня – травня 2022 року.

Також у 2024 році Комітет здійснював розслідування справи № 128-26.13/158-23 за ознаками вчинення групою суб'єктів господарювання в особі ТОВ «ВОГ РЕСУРС» і ТОВ «ВЕСТ ПЕТРОЛ МАРКЕТ» та групою суб'єктів господарювання в особі ТОВ «ОККО-Бізнес Партнер», ТОВ «ОККО-ДРАЙВ» і ТОВ «ОККО-ЛАЙТ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій шляхом вчинення схожих дій на ринках роздрібної торгівлі високооктановими бензинами (зокрема бензином марки А-95) та дизельним паливом, що можуть призводити до обмеження конкуренції, при тому, що аналіз ситуації на ринку товару спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій.

РИНКИ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

У 2024 році виконання пріоритету не завершено.

РИНКИ СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

У 2024 році виконання пріоритету не завершено. Очікується завершення у 2025 році.

РИНКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

У 2024 році виконання пріоритету не завершено. Очікується завершення у 2025 році.

РИНКИ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ, ЯКІ НЕ Є ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ, ЩОДО ЯКИХ НАЯВНІ ВИПАДКИ ПОШИРЕННЯ НЕПРАВДИВИХ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ТАКИХ ТОВАРІВ

В рамках здійснення заходів контролю за дотриманням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції щодо поширення інформації, що вводить в оману, про косметичні засоби, дієтичні добавки та воду в пляшках у 2024 році Комітетом прийнято 17 рішень.

ВИЯВЛЕННЯ Й ВСТАНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТОРГІВ, АУКЦІОНІВ, КОНКУРСІВ, ТЕНДЕРІВ

ЩОДО ЗАКУПІВЕЛЬ РОБІТ ІЗ БУДІВНИЦТВА (РЕКОНСТРУКЦІЙ, РЕМОНТУ ТОЩО)

В рамках здійснення заходів контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції під час проведення торгів на закупівлю робіт із будівництва (реконструкцій, ремонту тощо) у 2024 році Комітетом прийнято 10 рішень.

ЩОДО ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ ЗАМОВНИКАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА РИНКАХ У СФЕРІ ЕНЕРГЕТИКИ

В рамках здійснення заходів контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції під час проведення торгів на закупівлю товарів, робіт і послуг замовниками, які здійснюють діяльність на ринках у сфері енергетики, у 2024 році Комітетом прийнято 5 рішень.

ПОСИЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ЗА НАПРЯМАМИ

ІНТЕГРАЦІЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ (ОЕСР), У ТОМУ ЧИСЛІ В ЧАСТИНІ ПРИЄДНАННЯ ДО ПРАВОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ОЕСР

Комітет як орган оскарження у сфері публічних закупівель взяв участь в офіційному скринінгу законодавства Європейською комісією за розділом 5 «Публічні закупівлі». Крім цього, в рамках підготовки до скринінгу за розділом 8 «Конкурентна політика», що відбудеться 27-29 січня 2025 року, було підготовлено відповіді на опитувальник Європейської комісії, таблиці відповідності українського законодавства положенням актів права ЄС, а також доповіді та 15 презентацій.

Щодо взаємодії з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), у тому числі в частині приєднання до правових інструментів ОЕСР. Комітет подав Кабінетові Міністрів України пропозиції про приєднання до Рекомендації Ради ОЕСР щодо конкурентного нейтралітету.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЗОКРЕМА В ЧАСТИНІ:

- **ВИЗНАЧЕННЯ УМОВ ДОПУСТИМОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ;**
- **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ.**

Комітет у рамках підготовки до двосторонньої скринінгової зустрічі за розділом 8 «Конкурентна політика / Competition policy» протягом 2024 року розробив та схвалив 7 проєктів нормативно-правових актів з питань державної допомоги, які імплементують відповідні положення актів права ЄС.

Також Комітетом розроблено проєкт Закону України «Про відновлення дії окремих норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та особливості їх застосування під час дії воєнного стану (щодо спрощення оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції)», який надано Комітету з питань економічного розвитку ВРУ та надіслано Мінекономіки.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ РЕГУЛЮЄ ДІЯЛЬНІСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ЯК ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ

Комітет розробив пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо посилення інституційної спроможності Комітету як органу оскарження у сфері публічних закупівель (зокрема, в частині оскарження процедур електронних каталогів), які включені до обговорення та підтримані на Комітеті з питань економічного розвитку ВРУ під час підготовки до другого читання Законопроєкту 11520.

Крім цього, готуються пропозиції стосовно внесення змін до відповідних законів та інших нормативно-правових актів щодо посилення інституційної спроможності АМКУ під час проведення аукціонів/конкурсів у сфері реалізації державного/комунального майна. Так, за ініціативи Комітету до питань політики державної власності включено питання вжиття заходів щодо захисту прав суб'єктів господарювання шляхом удосконалення процедури оскаржень відповідних рішень: пунктом 44 постанови КМУ від 29.11.2024 № 1369 «Деякі питання Політики державної власності» передбачено: «будуть вжиті заходи щодо захисту прав інвесторів шляхом удосконалення процедури оскарження рішень», що створює можливість посилення інституційної спроможності Комітету в рамках реалізації державного та комунального майна (шляхом проведення відповідних аукціонів/конкурсів тощо), розпорядником якого є Фонд державного майна України.

Також додатково розглядається питання щодо посилення інституційної спроможності Комітету у сфері закупівель за кошти міжнародних донорів (ЄІБ): впровадження інституту оскарження (АМКУ) під час закупівель, які проводяться в межах Рамкової Угоди між Україною та ЄІБ.

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У СФЕРІ МЕДІАРИНКІВ

23.05.2024 Комітет схвалив проєкти розпоряджень «Про затвердження Методики визначення меж ринків у сфері медіа» і «Про затвердження Методики визначення меж ринку розповсюдження (поширення) та споживання рекламної інформації». Упродовж травня – червня 2024 року проведено електронні консультації з громадськістю щодо вказаних проєктів і надіслано їх на погодження зацікавленим органам державної влади (НАЗК, ДРС, Мінекономіки, Мінфіну, Мінцифри та Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення).

Від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення надійшла позиція про непогодження проєктів розпоряджень АМКУ. Також Комітет звернувся до Верховної Ради України із приводу суперечності затвердження проєктів розпоряджень АМКУ законодавству про захист економічної конкуренції, про що вже надавав свою позицію ще у грудні 2022 року на етапі прийняття Закону України «Про медіа», на виконання якого розроблено проєкти розпоряджень АМКУ.

02

КОНТРОЛЬ ЗА
ДОТРИМАННЯМ
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО
ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ
КОНКУРЕНЦІЇ

ПОКАЗНИКИ

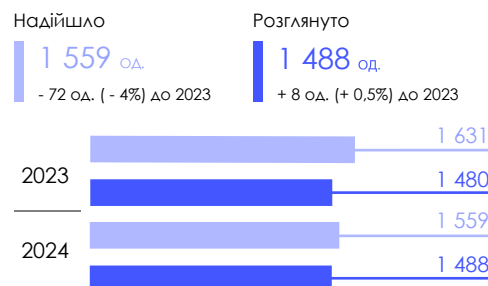
2024

Аналіз показників діяльності Комітету є ключовим елементом оцінки ефективності функціонування інституції. Саме тому в цьому розділі висвітлено ключові показники діяльності Комітету за 2024 рік.

Враховуючи поточні обставини функціонування ринків, Комітет змістив фокус уваги з рекомендацій, які надаються відповідно до частини першої ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та рекомендацій (пропозицій) щодо заходів, спрямованих на розвиток підприємництва і конкуренції, на правозастосування (припинення порушень шляхом прийняття рішень за результатами розгляду справ та дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції). Так, у 2024 році прийнято 1 146 рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що на 67% більше порівняно з попереднім роком.

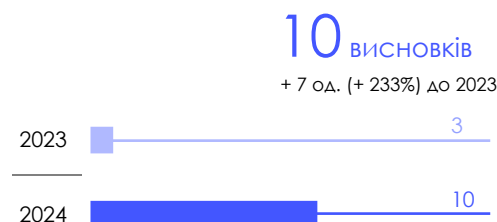
У 2024 році одним із ключових напрямків роботи Комітету було виявлення порушень у вигляді спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів під час проведення публічних закупівель (майже 72% усіх виявлених порушень).

ОТРИМАНІ ЗАЯВИ, ОД.

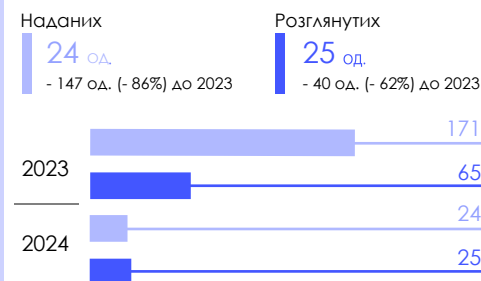

АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ

КІЛЬКІСТЬ НАДАНИХ ВИСНОВКІВ ЩОДО КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ, СПРЯМОВАНІ НА РОЗВИТОК КОНКУРЕНЦІЇ, ОД.

Кількість справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбачене ст. 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та визначених ст. 1, 4-19 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» відкритих у 2024 році

1 084 справи
+ 411 од. (+ 61%) до 2023

ПРИЙНЯТІ РІШЕННЯ

2023

2024

686 од.

1 146 од.

+ 460 од. (+ 67%) до 2023

Кількість прийнятих рішень про визнання / припинення порушення у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

У результаті прийняття цих рішень Комітетом визнано / припинено (згідно з абзацами другим та третім пункту 1 ст. 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції») **2 681 порушення** законодавства за звітний період.

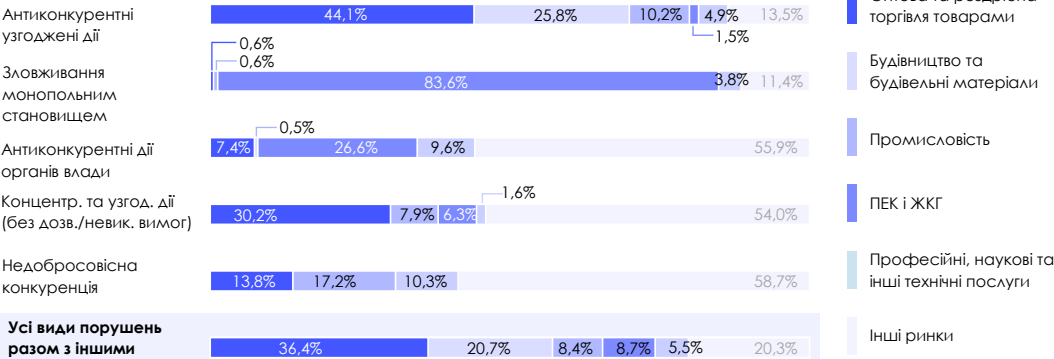
123 дії, що мали ознаки порушення законодавства, припинені у 2024 році внаслідок виконання рекомендацій органів Комітету, наданих відповідно до частини першої ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Таким чином, загальна кількість припинених / визнаних порушень та дій становила **2 804 одиниці**, з яких:

— 95,6% припинено/визнано шляхом прийняття рішень;

— 4,4 % шляхом виконання рекомендацій.

РИНКОВА СТРУКТУРА ПРИПИНЕНИХ / ВИЗНАНИХ ПОРУШЕНЬ ТА ДІЙ, %

ВИЗНАНІ / ПРИПИНЕНІ ПОРУШЕННЯ ТА ДІЇ

2023

2024

1 562 од.

2 804 од.

+ 1 242 од. (+ 79,5%) до 2023

РЕКОМЕНДАЦІЯМИ

123 од.

+ 20 од. (+19%) до 2023

2023

103 / 1 562

6,6%

2024

123 / 2 804

4,4%

Структура, од. та % від загальної кількості порушень / дій:

Антиконкурентні дії органів влади

2023

46 од. / 177 од.

3,0%

2024

58 од. / 188 од.

2,1%

Зловживання монопольним (домінуючим) становищем

2023

36 од. / 130 од.

2,3%

2024

62 од. / 159 од.

2,2%

Недобросовісна конкуренція

2023

21 од. / 43 од.

1,3%

2024

3 од. / 58 од.

0,1%

РІШЕННЯМИ

2 681 од.

+ 1 222 од. (+ 84%) до 2023

2023

1 459 / 1 562

93,4%

2024

2 681 / 2 804

95,6%

Структура, од. та % від загальної кількості порушень / дій:

Антиконкурентні дії органів влади

2023

131 од. / 177 од.

8,4%

2024

130 од. / 188 од.

4,6%

Зловживання монопольним (домінуючим) становищем

2023

94 од. / 130 од.

6,0%

2024

97 од. / 159 од.

3,5%

Недобросовісна конкуренція

2023

22 од. / 43 од.

1,4%

2024

55 од. / 58 од.

2,0%

Концентрація та узгоджені дії (без дозв./невик. вимог)

2023

41 од. / 41 од.

2,6%

2024

63 од. / 63 од.

2,2%

Антиконкурентні узгоджені дії

2023

1 020 од. / 1 020 од.

65,3%

2024

2 012 од. / 2 012 од.

71,8%

Інші порушення (інформаційні та невик. рішення)

2023

151 од. / 151 од.

9,7%

2024

324 од. / 324 од.

11,5%

РАЗОМ

2 804 од.

2023 177 од.

2024 188 од.

2023 130 од.

2024 159 од.

2023 43 од.

2024 58 од.

2023 41 од.

2024 63 од.

2023 1 020 од.

2024 2 012 од.

2023 151 од.

2024 324 од.

СТРУКТУРА ПРИПИНЕНИХ / ВИЗНАНИХ ПОРУШЕНЬ ТА ДІЙ ЗА КВАЛІФІКАЦІЄЮ, ОД. ТА %

АНТИКОНКУРЕНТНІ УЗГОДЖЕНІ ДІЇ

2023	2024
1 020 од. (100%)	2 012 од. (100%)

спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів
(ч. 2 п. 4 ст. 6).

ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ СТАНОВИЩЕМ

2023	2024
88 од. (67,7%)	113 од. (71%)

дії чи бездіяльність, що призвели / можуть призвести до обмеження конкуренції або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів (ч. 1 ст. 13);

2023	2024
36 од. (27,7%)	40 од. (25%)

встановлення цін / умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов наявності значної конкуренції на ринку (ч. 2 п. 1 ст. 13);

2023	2024
5 од. (3,8%)	3 од. (2%)

застосування різних цін / умов до рівнозначних угод із суб'єктами господарювання, продавцями чи покупцями без об'єктивно виправданих на те причин (ч. 2 п. 2 ст. 13);

2023	2024
0 од.	3 од. (2%)

часткова або повна відмова від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання (ч. 2 п. 5 ст. 13);

2023	2024
1 од. (0,8%)	0 од.

створення перешкод доступу на ринок (виходу з ринку) чи усунення з ринку (ч. 2 п. 7 ст. 13).

АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ

2023	2024
82 од. (46,3%)	105 од. (56%)

дії чи бездіяльність, що призвели або можуть призвести до спотворення конкуренції (ч. 1 ст. 15);

2023	2024
36 од. (20,3%)	29 од. (15,4%)

створення несприятливих чи дискримінаційних умов діяльності (абз. 8 ч. 2 ст. 15);

2023	2024
40 од. (22,6%)	26 од. (14%)

надання переваг, що ставлять інших учасників ринку в привілейоване становище (абз. 7 ч. 2 ст. 15);

2023	2024
11 од. (6,2%)	23 од. (12%)

схвалення / створення умов для порушень законодавства (ст. 17);

2023	2024
7 од. (4,0%)	5 од. (2,6%)

дія, якою встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств (абз. 9 ч. 2 ст. 15);

2023	2024
1 од. (0,6%)	0 од.

встановлення обмежень на здійснення окремих видів діяльності / виробництво / придбання / реалізацію певних видів товарів (абз. 2 ч. 2 ст. 15).

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА УЗГОДЖЕНІ ДІЇ

2023	2024
38 од. (93%)	63 од. (100%)

концентрація без отримання відповідного дозволу органів Комітету, у разі якщо наявність такого дозволу необхідна (п. 12 ст. 50);

2023	2024
3 од. (7%)	0 од.

недотримання умов, передбачених частиною третьою пунктом другим статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (п. 10 ст. 50).

НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ

2023	2024
34 од. (79%)	43 од. (74%)

поширення інформації, що вводить в оману (ст. 15);

2023	2024
9 од. (21%)	10 од. (17%)

неправомірне використання чужих позначень (ст. 4);

2023	2024
0 од.	3 од. (5%)

неправомірне використання комерційної таємниці (ст. 19);

2023	2024
0 од.	2 од. (4%)

дискредитація суб'єкта господарювання (ст. 8).

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОРУШЕННЯ

2023	2024
123 од. (83%)	263 од. (84%)

неподання інформації (п. 13 ст. 50);

2023	2024
18 од. (12%)	31 од. (10%)

подання інформації в неповному обсязі (п. 14 ст. 50);

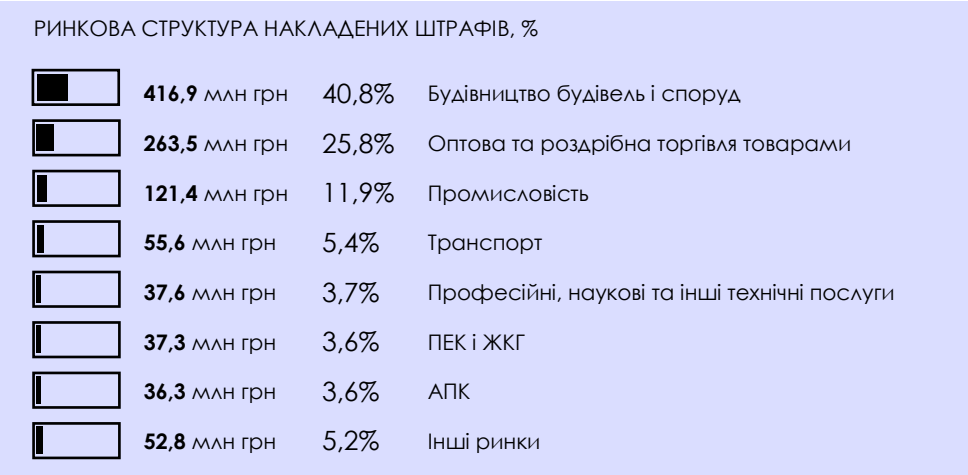
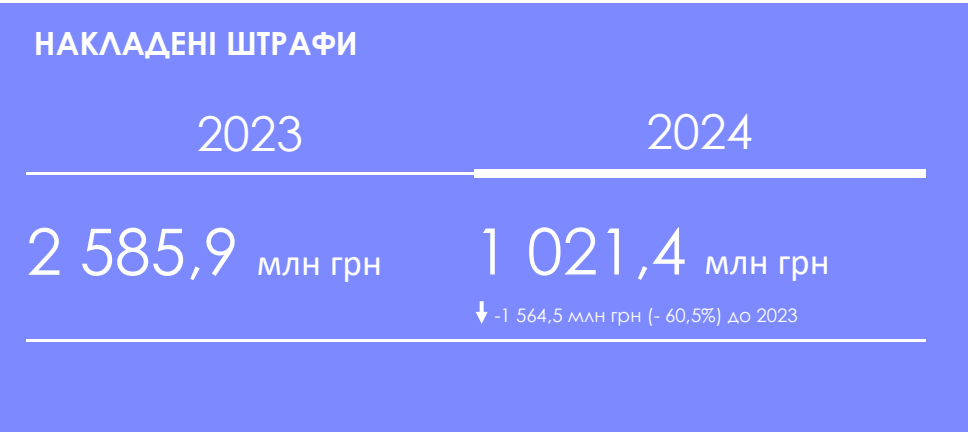
2023	2024
7 од. (5%)	18 од. (6%)

подання недостовірної інформації (п. 15 ст. 50).

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

2023	2024
3 од. (100%)	12 од. (100%)

невиконання рішення, попереднього рішення органів Комітету або їх виконання не в повному обсязі (п. 4 ст. 50).

ТОП-5 НАКЛАДЕНИХ ШТРАФІВ У 2024 РОЦІ

37% / 100%

106,0 млн грн	103,2 млн грн	71,5 млн грн	51,6 млн грн	48,5 млн грн
на ТОВ «БУДІВЕЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ МЕХАНІЗАЦІЇ» та ТОВ «МОСТОБУДІВЕЛЬНИЙ ЗАПН № 112» (у загальному розмірі) за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі в 10 закупівлях послуг з капітального ремонту та реконструкції шляхопроводів, мостів та доріг, проведених у 2019 — 2021 роках, на загальну суму понад 600 млн грн;	на ТОВ «ХОЗХІМСЕРВІС» і ТОВ «ПРОМІН БУД СЕРВІС» (у загальному розмірі) за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі в закупівлі у 2018 році з реконструкції п'ятиповерхового гуртожитку Донецького вищого училища олімпійського резерву ім. С. Бубки;	на ТОВ «ХОЗХІМСЕРВІС» і ТОВ «ЛЕМАН-БЕТОН» (у загальному розмірі) за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі у 18 закупівлях;	на ТОВ «СТЕЛЛАР ЛІМ 2024» і ТОВ «СТЕЙЛЛЕД» (у загальному розмірі) за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови під час участі у 2 торгах із закупівлі дизельного палива, проведених КП «Київпаstrанс», з очікуваною вартістю 238 млн грн та аукціону з продажу нафтобази з ціною продажу 5,5 млн грн;	на ТОВ «СЕНТАЙМ ГРУП», ТОВ «ФУЕЛПОСТАЧ» (у загальному розмірі) за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії, що стосуються спотворення результатів 24 торгів із закупівлі дизельного палива проведених різними державними замовниками протягом 2023–2024 років. Очікувана вартість всіх закупівель становила понад 176 млн грн.

СТРУКТУРА НАКЛАДЕНИХ ШТРАФІВ ЗА ТИПОМ ПОРУШЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЮ, ТИС. ГРН ТА %	2023	%	2024	%
Антиконкурентні узгоджені дії	618 880,8	23,9%	806 850,1	79,0%
ч. 2 п. 4 ст. 6	618 880,8		806 850,1	
Зловживання монопольним становищем	1 762 166,0	68,2%	28 721,9	2,8%
ч. 1. ст. 13	1 501 430,4		23 273,6	
ч. 2 п. 1 ст. 13	260 531,6		5 241,1	
ч. 2 п. 2 ст. 13	170,0		136,0	
ч. 2 п. 5 ст. 13	0,0		71,2	
ч. 2 п. 7 ст. 13	34,0		0,0	
Інформаційні порушення	68 390,3	2,6%	29 699,2	2,9%
п. 13 ст. 50	30 883,9		21 174,9	
п. 14 ст. 50	37 294,7		6 632,4	
п. 15 ст. 50	211,7		1 891,9	
Інші (невиконання рішень)	680,0	0,03%	1 264,9	0,1%
п. 4 ст. 50	680,0		1 264,9	
Концентрація та узгоджені дії без дозв. / невик. вимог	94 844,4	3,67%	101 507,8	10,0%
п. 12 ст. 50	94 748,2		101 507,8	
п. 10 ст. 50	96,2		0,0	
Недобросовісна конкуренція	40 936,0	1,6%	53 311,1	5,2%
ст. 4	19 689,7		12 319,4	
ст. 8	0,0		647,0	
ст. 15¹	21 246,3		40 207,1	
ст. 19			137,6	

СПЛАЧЕНІ ШТРАФИ ТА ПЕНІ

2023

2024

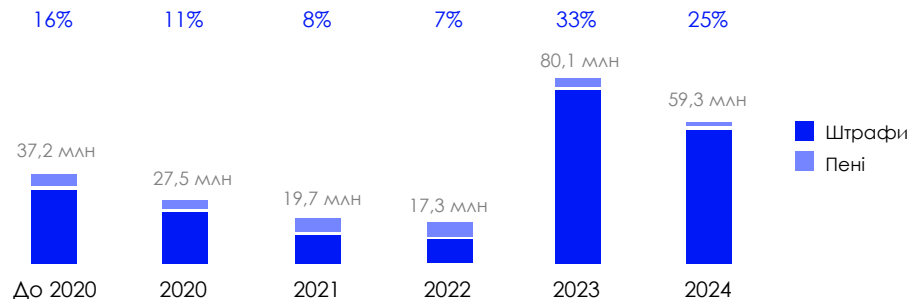
328,0 млн грн

241,1 млн грн

↓ -86,9 млн грн (- 26%) до 2023

Штрафи	Пені	Штрафи	Пені
248,7 млн грн	79,3 млн грн	215,4 млн грн	25,7 млн грн
76%	24%	89%	11%

СТРУКТУРА СПЛАЧЕНИХ ШТРАФІВ ТА ПЕНЕЙ ЗА ДАТОЮ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО НАКЛАДЕННЯ ШТРАФУ, МЛН ГРН ТА %

СТРУКТУРА СПЛАЧЕНИХ ШТРАФІВ І ПЕНЕЙ ЗА ТИПОМ ПОРУШЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЄЮ, ТИС. ГРН ТА %

	2023	%	2024	%
Антиконкурентні узгоджені дії	89 175,0	27,19%	86 288,4	35,8%
ч. 2 п. 1 ст. 6	26 330,6			
ч. 2 п. 2 ст. 6			90,00	
ч. 2 п. 4 ст. 6	61 847,0		86 028,8	
ч. 2 п. 6 ст. 6			136,00	
ч. 3 ст. 6	997,4		33,6	
Зловживання монопольним становищем	74 429,6	22,7%	41 286,0	17,1%
ч. 1 ст. 13	67 994,0		6 992,30	
ч. 2 п. 1 ст. 13	6 378,9		4 056,2	
ч. 2 п. 2 ст. 13	22,7		66,3	
ч. 2 п. 5 ст. 13			71,2	
ч. 2 п. 7 ст. 13	34,0		30 100,00	
Інформаційні порушення	84 966,4	25,9%	19 306,7	8,0%
п. 13 ст. 50	52 887,6		14 139,8	
п. 14 ст. 50	23 443,8		4 672,9	
п. 15 ст. 50	8 635,0		494,0	
Інші (невиконання рішень)	68,0	0,02%	195,2	0,1%
п. 4 ст. 50	68,0		195,2	
Концентрація та узгоджені дії без дозв. / невик. вимог	70 814,4	21,59%	56 476,2	23,4%
п. 10 ст. 50	471,9			
п. 12 ст. 50	70 342,5		56 476,2	
Недобросовісна конкуренція	8 536,8	2,6%	37 558,7	15,6%
ст. 15	2 104,0			
ст. 15¹	5 018,1		33 035,5	
ст. 4	1 229,2		4 201,7	
ст. 8	185,5		321,5	

ТОП-5 СПЛАЧЕНИХ ШТРАФІВ ТА ПЕНЕЙ У 2024 РОЦІ 37% / 100%

30,1 млн грн

штрафу сплатило ПАТ «Полтаваобленерго» за результатами розгляду справи про зловживання монопольним (домінуючим) становищем на загальнодержавному ринку розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами;

25,0 млн грн

штрафу сплатила компанія «LetterOne Holdings SA» за результатами розгляду справи про здійснення концентрації шляхом створення компанії «Wintershall DEA» (підрядника в будівництві «Північний потік – 2») без отримання відповідного дозволу;

20,7 млн грн

штрафу та пені сплатило ТОВ «Богодухівський молзавод» за результатами розгляду справи про недобросовісну конкуренцію у вигляді поширення на упаковках виробленого ним продукту інформації, що вводить в оману;

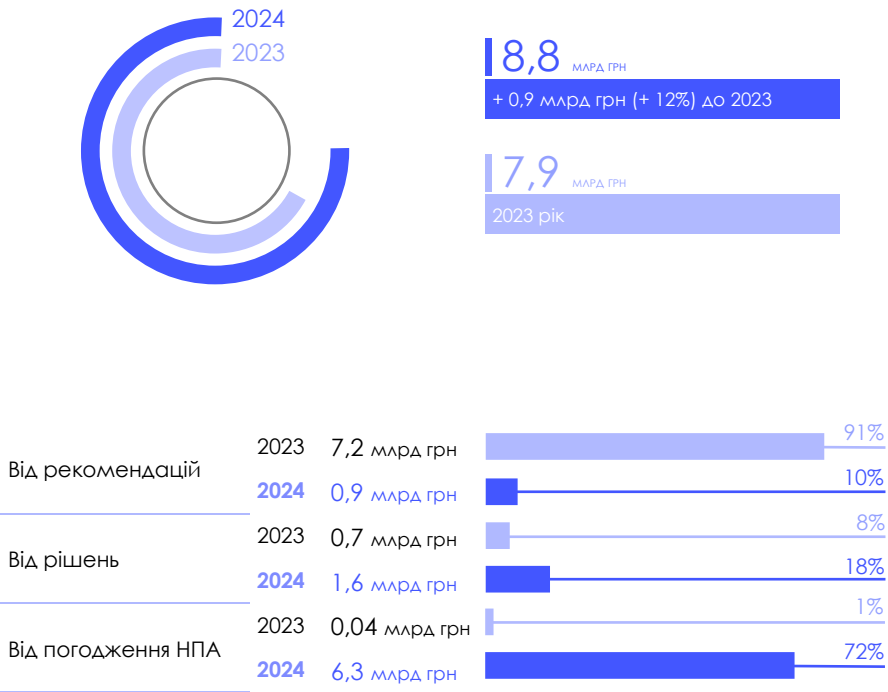
8,3 млн грн

штрафу сплатило ТОВ «Будівельна компанія «Міськбудінвест» за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови на закупівлі послуг для ДП «Український державний центр радіочастот»;

6,4 млн грн

штрафу сплатило ТОВ «СПИРТОВИЙ ЗАВОД «ЛОПАТИН» за результатами розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії у вигляді змови на аукціоні з продажу окремого майна Лопатинського місця провадження діяльності та зберігання спирту ДП «Укрспирт».

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗАХОДІВ,
ЗДІЙСНЕНИХ ОРГАНАМИ КОМІТЕТУ

З метою відображення ефекту від здійснення заходів з контролю над дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет оцінює «вплив» від вжиття заходів шляхом розрахунку економічного ефекту.

Розрахунок економічного ефекту здійснюється з урахуванням рекомендацій, викладених у [Керівництві по допомозі органам з питань конкуренції в оцінці очікуваного впливу їх діяльності ОЕСР](#), та з урахуванням статті Адвокатування конкуренції: виклики для країн, що розвиваються (журнал ОЕСР: Конкурентне право та політика).

За своєю суттю це оцінка впливу (у грошовому виразі) діяльності структурних підрозділів апарату Комітету та територіальних відділень Комітету на суспільний добробут шляхом поновлення умов конкуренції або попередження негативного впливу на конкуренцію, зокрема:

- зниження, запобігання підвищенню цін (тарифів, розцінок) на товар (послугу) внаслідок запобігання або припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції;
- зменшення або запобігання витратам (втратам) покупців та/або споживачів;
- поновлення належних умов конкуренції на ринках або запобігання її недопущенню, усуненню чи обмеженню.

Це визнається за умови фактичного припинення чи запобігання порушень (дій, які містять ознаки порушень) законодавства про захист економічної конкуренції шляхом застосування відповідних заходів Комітету.

РИНКОВА СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ, %

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА ТОВАРНИХ РИНКАХ

Антимонопольний комітет України, визнаючи один з основних принципів права - принцип свободи, який забезпечує особі законне право на свободу поведінки під час реалізації своїх прав у сфері господарської діяльності, звертає увагу на необхідність врахування не лише прямих законодавчих заборон стосовно певних господарських правовідносин, а й на тих, що встановлені Законом України «Про захист економічної конкуренції». Твердження суб'єктів господарювання про дотримання ними вимог цивільного, господарського законодавства не є беззаперечним доказом того, що їхні дії не містять ознак порушення норм конкурентного законодавства.

Закон має на меті не перешкоджати вільній конкуренції на ринках. Його норми спрямовані не лише на запобігання зловживанням монопольним (домінуючим) становищем, зокрема на захист конкурентів, контрагентів та споживачів, а й на забезпечення поведінки суб'єктів господарювання, яка відповідала б умовам ефективної конкуренції.

Закон чітко розмежовує суб'єктів господарювання, які домінують на ринку, від усіх інших підприємств. Обмеження економічної свободи не поширюються на суб'єктів

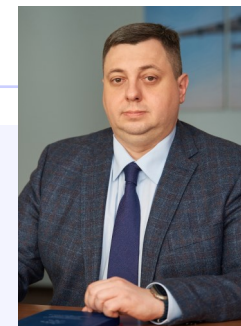
господарювання за відсутності в них ринкової влади. Суб'єкти господарювання, що займають домінуюче становище, володіють такою ринковою владою, яка дозволяє їм не залежати як від конкурентів, так і від споживачів.

Досвід Комітету свідчить, що підприємства з монопольною владою схильні до експлуатації інтересів контрагентів та споживачів, що здебільшого проявляється у встановленні необґрунтованих цін, відмові від надання послуг, дискримінації покупців, нав'язуванні додаткових умов, що не передбачені законом.

Не є винятком і 2024 рік, протягом якого Комітет прийняв низку рішень стосовно суб'єктів господарювання, що зловживали своїм монопольним становищем.

Максим САНДИГА

Заступник Голови Комітету –
державний уповноважений

РИНОК НАФТИ І НАФТОПРОДУКТІВ

ПРІОРИТЕТ 2024

У 2024 році Комітет завершив дослідження щодо обмеження пропозиції на ринках роздрібної реалізації пального протягом квітня – травня 2022 року та щодо дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на ринках нафтопродуктів (пального), пов'язаного із встановленням цін на нафтопродукти протягом 2022 року.

Отримана під час дослідження Комітетом інформація свідчить про **значне скорочення пропозиції на ринках роздрібної реалізації світлих нафтопродуктів у період з березня до травня 2022 року.**

У березні 2022 року відбулося істотне скорочення обсягів реалізації світлих нафтопродуктів. Найбільше скорочення торкнулося бензинів марки А-95 (на 46 % порівняно з попереднім місяцем). У наступні місяці таке скорочення продовжилось. Найбільше зниження обсягів відбулося щодо бензинів (порівняно з лютим 2022 року):

А-95: ↓ 65% у травні 2022 року;
А-92: ↓ 93% у червні 2022 року;
ДП*: ↓ 21% у червні 2022 року.

Найістотніше кризова ситуація в роздрібній торгівлі світлими нафтопродуктами проявилася з початку травня 2022 року, коли практично припинилася реалізація світлих нафтопродуктів таким роздрібним оператором, як ПАТ «Укрнафта», та його партнерами по мережі «ABIAС».

Стабільне зростання обсягів роздрібної реалізації бензинів марки А-95 і ДП почалося із середини червня 2022 року. Подолати дефіцит у повному обсязі й стабілізувати ситуацію вдалося лише в липні 2022 року. Обсяги роздрібної реалізації бензину А-92 на липень 2022 року так і не досягли свого докризового рівня.

Аналіз факторів, що впливають на пропозицію на ринках роздрібної реалізації

*дизельне пальне

світлих нафтопродуктів, засвідчив, що головним із таких факторів стало **надзвичайне скорочення після 24.02.2022 імпорту світлих нафтопродуктів, який вже тривалий час був основним джерелом ресурсного забезпечення** цих ринків. Для подолання кризового скорочення обсягів імпорту світлих нафтопродуктів і відновлення їх до обсягів січня – лютого 2022 року ринку знадобилося понад 3 місяці.

У січні – лютому 2022 року внутрішнє виробництво пального становило близько 20% від загального обсягу пального, наявного на ринку, близько 80% становив імпорт пального з республіки білорусь, Литовської Республіки, російської федерації та країн ЄС. Тому припинення імпорту з росії та білорусі невідворотно призвело до утворення дефіциту ресурсу для роздрібної торгівлі світлими нафтопродуктами в Україні. Зменшення імпорту (порівняно із січнем 2022 року) становило:

А-95: ↓ 78% у березні 2022 року;
А-92: ↓ 94% у березні 2022 року;
ДП: ↓ 90% у березні 2022 року.

Зміна структури імпорту світлих нафтопродуктів через необхідність його переорієнтування на інших продавців, побудови нових логістичних каналів потребувала часу та ресурсів. Обсяги імпорту бензинів А-95, дизельного пального, що були на рівні обсягів січня 2022 року, ринок зміг відновити лише із червня 2022 року; обсяги імпорту бензину А-92 так і не досягли рівня обсягів січня-лютого 2022 року.

Згідно з інформацією Міненерго, **складна логістика для нових напрямків імпорту пального в Україну** уповільнювала заміщення імпорту з республіки білорусь та росії. Так, Укрзалізниця має ширші колії, ніж вагони в Польщі або Румунії, що мало вплив на обсяги та швидкість перевезень; існувала мала кількість і продуктивність терміналів із переваки нафтопродуктів; дефіцит рухомого складу та тягових локомотивів; висока вартість автомобільного перевезення нафтопродуктів; черги для автовозів на кордоні; заблоковані морські шляхи постачання тощо.

Крім цього, на ринках світлих нафтопродуктів Європи існував певний дефіцит ресурсу через припинення постачання пального з російської федерації та республіки білорусь і відбувалося значне зростання цін на світли нафтопродукти.

Протягом січня – липня 2022 року цінова ситуація в імпорті бензину та ДП мала таку спільну рису: до березня 2022 року митна вартість імпортованих в Україну дизельного пального та бензинів не перевищувала ціни за котируваннями Platts. З кінця лютого – березня 2022 року динаміка митної вартості світлих нафтопродуктів і світових цін мала тенденцію до зростання. При цьому митна вартість зростала вищими темпами та за розмірами істотно перевищувала ціни за котируваннями Platts, однією з причин чого стало істотне збільшення диференціалів у новоукладених контрактах щодо імпорту.

Договори, укладені з іноземними постачальниками після 24.02.2022, містили умови ціноутворення, які передбачали завжди лише позитивний диференціал у значному розмірі. Додатковим фактором впливу на імпорт стала несприятлива ситуація з курсом валют.

Ситуацію ресурсного забезпечення ринків роздрібної реалізації світлих нафтопродуктів ускладнило те, що з різних причин **внутрішнє виробництво нафтопродуктів та рівень наявних залишків світлих нафтопродуктів не забезпечили роздрібні ринки необхідними обсягами пального для подолання кризової ситуації.**

З початком повномасштабного вторгнення військ російської федерації на територію України на значній території України певний обсяг світлих нафтопродуктів було знищено та/або доступ до світлих нафтопродуктів було заблоковано. Разом із цим в основних учасників ринків пального залишалися доступні запаси світлих нафтопродуктів.

На початку травня 2022 року сукупні запаси основних учасників ринків світлих нафтопродуктів знизилися (найбільше – на бензини марки А-95), однак таке зниження вже в червні 2022 року було практично компенсоване.

Як встановлено, спосіб регулювання цін, запроваджений в Україні у 2020 році, не враховував дійсної ситуації на оптових та роздрібних ринках світлих нафтопродуктів, не відображав тенденцій світових ринків, створюючи лише додаткове істотне обмеження саморегулювальних ринкових механізмів, що загострило кризу в роздрібній торгівлі світлими нафтопродуктами. Тому, як підтверджують отримані дані, **важливий позитивний вплив на можливість подолання кризи за рахунок ринкових механізмів справила відміна державного регулювання роздрібних цін на світли нафтопродукти.**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ	<u>[ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ]</u> (далі - суб'єкт господарювання А)
РЕКВІЗИТИ	<u>№ 537-р від 26.12.2024</u>
ВИД ПОРУШЕННЯ	Пункт 2 статті 50 та частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»
РИНОК	(Інформація з обмеженим доступом)
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	

Суб'єкт господарювання А протягом січня 2020 року – листопада 2024 року займав монопольне (домінуюче) становище на ринку (інформація з обмеженим доступом) в межах території України із часткою 100 відсотків.

Дії суб'єкта господарювання А в період із січня 2020 року по листопад 2024 року на загальнодержавному ринку (інформація з обмеженим доступом), які полягають у (інформація з обмеженим доступом) без належного обґрунтування, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 частини першої статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку (інформація з обмеженим доступом), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

РЕЗУЛЬТАТ	Дії суб'єкта господарювання А визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити порушення в чотиримісячний строк.
ШТРАФ	12,0 МЛН ГРН

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ	<u>АТ «КИЇВОБЛГАЗ»</u>
РЕКВІЗИТИ	<u>№ 3-р/тк від 30.04.2024</u>
ВИД ПОРУШЕННЯ	Пункт 2 статті 50 та частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»
РИНОК	Послуги з приєднання до газорозподільних систем
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	

Зазначений суб'єкт господарювання в період із січня 2020 року по серпень 2023 року (включно) займав монопольне (домінуюче) становище на ринку

послуг з приєднання до газорозподільних систем у межах території Київської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Київоблгаз» із часткою 100 %, оскільки не мав жодного конкурента на цьому ринку.

АТ «Київоблгаз» не надавало вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку та, як наслідок, спонукало до отримання послуги з гідравлічного розрахунку саме в АТ «Київоблгаз». Такі дії суб'єкта господарювання призвели до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, котрі надають послуги з гідравлічного розрахунку газопроводу, та замовників послуги з приєднання до ГРМ, з огляду на понесення ними додаткових витрат та неможливість самостійного обрання виконавців проектно-будівельних робіт під час замовлення послуги з приєднання до ГРМ в Оператора ГРМ.

РЕЗУЛЬТАТ	Дії АТ «Київоблгаз» визнано порушенням та накладено штраф.
ШТРАФ	4,6 МЛН ГРН

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ	<u>АТ «КИЇВОБЛГАЗ»</u>
РЕКВІЗИТИ	<u>№ 2-р/тк від 30.04.2024</u>
ВИД ПОРУШЕННЯ	Пункт 2 статті 50 та частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»
РИНОК	Послуги з приєднання до газорозподільних систем
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	

Зазначений суб'єкт господарювання в період із січня 2021 року по серпень 2023 року (включно) займав монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільних систем у межах території Київської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «Київоблгаз» із часткою 100 %, оскільки не мав жодного конкурента на цьому ринку.

АТ «Київоблгаз» висувало до замовників у технічних умовах приєднання до газорозподільної системи вимоги щодо встановлення єдиного вузла обліку природного газу для житлових будинків (об'єктів газифікації) за рахунок замовника, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

РЕЗУЛЬТАТ	Дії АТ «Київоблгаз» визнано порушенням та накладено штраф.
ШТРАФ	3,0 МЛН ГРН

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ НКРЕКП

РЕКВІЗИТИ № 3-рк від 09.05.2024

РИНОК Транспортування природного газу

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

ТОВ «Оператор ГТС України» є суб'єктом природної монополії і єдиний надає послуги транспортування природного газу на території України.

Під час розгляду заяви про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та під час здійснення заходів контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет виявив, що нормативно-правовими актами не врегульовано низку питань стосовно порядку укладення договору транспортування природного газу, зокрема з нерезидентами України, що не входять до ЄС.

Відсутність такого врегулювання може призвести до створення перешкод у діяльності замовників послуг транспортування для надання / отримання в подальшому послуг купівлі-продажу природного газу на території України.

Також відсутність чіткої процедури з підписанням договору на отримання послуг транспортування природного газу може призвести до зволікання зі сторони ТОВ «Оператор ГТС України» та створить для замовників послуг транспортування значні негативні як фінансові, так і репутаційні наслідки перед власними оптовими продавцями й постачальниками, з якими замовники послуг транспортування уклали договори купівлі-продажу природного газу та мають намір імпортувати природний газ на територію України, тобто такі дії можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

НКРЕКП надано обов'язкові для розгляду рекомендації, а саме, врегулювати питання взаємодії (зокрема електронної) між ТОВ «Оператор ГТС України» та замовниками послуг транспортування, які в тому числі знаходяться в країні, що входить та/або не входить до ЄС, під час їх звернення до ТОВ «Оператор ГТС України» з метою укладення договору транспортування природного газу, зокрема, у частині встановлення:

РЕЗУЛЬТАТ

1. Вимог до способу та форми взаємодії (електронної, паперової), які можуть використовувати замовники послуг транспортування й ТОВ «Оператор ГТС України» під час укладення договору транспортування природного газу.
2. Вимог до форми документів (у тому числі електронних), які надсилають замовники послуг транспортування на електронну чи юридичну адресу ТОВ «Оператор ГТС України» з метою укладення договору транспортування природного газу.

продовж. № 3-рк

3. Вимог до порядку та строків отримання / надсилання ТОВ «Оператор ГТС України» вхідної / вихідної кореспонденції, у тому числі заяви про укладення договору транспортування та доданих до неї документів, а також письмового запиту щодо уточнення повноти заяви та/або документів, зокрема можливості надсилання такого письмового запиту на електронну адресу замовника послуг транспортування в разі, якщо така заява та додані до неї документи подані не в повному обсязі.

НКРЕКП спільно з ТОВ «Оператор ГТС України» у місячний строк виконано рекомендації та здійснено необхідні заходи, спрямовані на врегулювання питань взаємодії між ТОВ «Оператор ГТС України» із замовниками послуг транспортування, які мають намір укласти договір транспортування природного газу.

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ НКРЕКП

РЕКВІЗИТИ № 10-рк від 26.12.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК (Інформація з обмеженим доступом)

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Бездіяльність НКРЕКП, що полягає у створенні умов для вчинення порушення суб'єктом господарювання А законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку з неврегулюванням умов (інформація з обмеженим доступом), містить ознаки порушення, передбаченого статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади.

РЕЗУЛЬТАТ

Надано рекомендації припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та врегулювати умови (інформація з обмеженим доступом) на прозорих та обґрунтованих засадах.

РИНОК ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ»

РЕКВІЗИТИ [№ 1-р/тк від 30.04.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги постачання електричної енергії побутовим споживачам постачальником універсальних послуг у межах Київської області

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Зазначений суб'єкт господарювання в період з 01 січня 2019 року по 29 грудня 2023 року займав монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг постачання електричної енергії побутовим споживачам постачальником універсальних послуг у межах Київської області, оскільки на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.

Суб'єкт господарювання зловживав монопольним (домінуючим) становищем шляхом відмови ОСББ «Калинова фортеця» в укладенні договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг, посиляючись на існування боргу попереднього управителя будинку.

Законодавство у сфері енергетики містить вичерпний перелік умов та обставин, за наявності яких постачальник універсальної послуги може відмовити в укладанні договору. При цьому наявність існуючої заборгованості попереднього користувача електричною енергією (споживача) не є підставою для відмови в укладанні договору з новим користувачем.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **275,6 ТИС. ГРН**

РЕКОМЕНДАЦІЇ МТВ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»

РЕКВІЗИТИ [№ 60/13-рк/к від 24.10.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з розподілу електричної енергії у межах території здійснення ліцензованої діяльності

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

ПРАТ «ДТЕК Київські електромережі», яке є оператором системи розподілу, передавало постачальнику / адміністратору комерційного обліку некоректні

продовж. № 60/13-рк/к

дані щодо обсягів використаної електричної енергії колективними побутовими споживачами за розрахунковий період, визначений як червень 2024 року, який фактично / здебільшого припадав на травень 2024 року.

Зазначені дії призвели до нарахування колективним побутовим споживачам плати за спожиту електричну енергію у травні 2024 року за тарифом, який мав застосовуватись з 01.06.2024.

Таким чином, дії ПРАТ «ДТЕК Київські електромережі» могли призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

РЕЗУЛЬТАТ Рекомендовано припинити дії, які містять ознаки порушення.

Рекомендації виконано. На виконання положень рекомендацій ПРАТ «ДТЕК Київські електромережі» повідомило про **вжиті заходи, які, зокрема, полягали в коригуванні обсягів використання електричної енергії колективним побутовим споживачам по періодах до 31.05.2024 та з 01.06.2024, та передачі скоригованих даних постачальникам електричної енергії.**

РИНКИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ СФЕРИ

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ БУЧАНСЬКА МІСЬКА РАДА

РЕКВІЗИТИ [№ 539-р від 26.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Бучанська міська рада в порушення законодавства у сфері водопостачання та водовідведення відповідно до свого рішення передала підприємству приватної форми власності в безоплатне користування об'єкти водопостачання та водовідведення без проведення конкурсу.

Передані об'єкти в кожному із сіл являли собою цілісний (єдиний) майновий комплекс, оскільки забезпечили здійснення цим підприємством діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та надання відповідних послуг мешканцям окремих населених пунктів.

Натомість законодавством передбачена можливість передачі в оренду цілісного (єдиного) майнового комплексу у сферах водопостачання та водовідведення, а не в безоплатне користування. При цьому передача в оренду має відбуватись за результатами проведеного конкурсу.

Отже, певне приватне підприємство отримало переваги для можливості здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не завдяки власним досягненням, здобутим у результаті участі у відповідній конкурсній процедурі, внаслідок чого було б забезпечено змагання з іншими суб'єктами господарювання-конкурентами, що є однією з умов економічної конкуренції, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є вплив органу місцевого самоврядування.

РЕЗУЛЬТАТ Дії органу влади визнано порушенням. Під час розгляду Комітетом справи Бучанська міська рада своє рішення про передачу зазначеного майна в безоплатне користування визнала таким, що втратило чинність.

РІШЕННЯ МТВ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **КП «КАМ'ЯНСЬКА ТПК»**

РЕКВІЗИТИ **№ 54/71-р/к від 29.08.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з постачання теплової енергії

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

КП «Кам'янська ТПК» упродовж 2022-2023 років та січня - серпня 2024 року займало монополію (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах території міста Кам'янське, де розташовані діючі мережі, що перебувають у господарському віданні КП «Кам'янська ТПК», та не мало жодного конкурента на ринку.

Порушення полягало у включенні до Калькуляції вартості абонентської плати необґрунтованих витрат, зокрема, витрат на обробку даних споживачів, які не є платниками, абонентської плати; витрат на реєстрацію показів лічильників та технічне обслуговування приладів обліку споживачів, з якими не укладено індивідуальних договорів; витрат на перевірку вузлів обліку, строк якої не настав.

Дії КП «Кам'янська ТПК» призвели до завищення розміру плати за абонентське обслуговування, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

РЕЗУЛЬТАТ Дії КП «Кам'янська ТПК» визнано порушенням, зобов'язано усунути його наслідки та накладено штраф у розмірі **68,0 ТИС. ГРН.**

На виконання рішення суб'єкт господарювання сплатив штраф, **провів перерахунок споживачам** завищених платежів за зазначені періоди на загальну суму 1 362 959 грн.

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»**

РЕКВІЗИТИ **№ 33-р/тк від 10.09.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

КП «Тернопільводоканал» з 2019 року призупинило приєднання до своєї системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення об'єктів споживачів населених пунктів, які знаходяться за межами Тернопільської міської територіальної громади (далі – Тернопільська МТГ), до виконання додаткових умов надання послуг, що не передбачено чинним законодавством. Також КП «Тернопільводоканал» призупинило видачу нових технічних умов, дозволів та погоджень (узгоджень) проєктів на підключення (приєднання) до своїх мереж централізованого водопостачання і водовідведення для споживачів населених пунктів, які не входять до Тернопільської МТГ, до часу договірної врегулювання питання надання послуг з централізованого водопостачання та/або водовідведення між Тернопільською МТГ та відповідною територіальною громадою, де розташовані діючі мережі КП «Тернопільводоканал».

Внаслідок таких дій мешканці населених пунктів, які не входять до Тернопільської МТГ, позбавлені можливості отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за відсутності альтернативних джерел отримання цих послуг, у тому числі і ті замовники (потенційні споживачі), які в повному обсязі виконали раніше видані КП «Тернопільводоканал» технічні умови на приєднання своїх об'єктів до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Відповідно до законодавства централізоване водопостачання та централізоване водовідведення – ліцензовані види діяльності. КП «Тернопільводоканал», яке надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та ліцензіатом НКРЕКП.

Положеннями Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженими постановою НКРЕКП № 307 від 22.03.2017, встановлено, що ліцензіат повинен дотримуватися, зокрема, таких вимог:

- забезпечувати рівні права доступу до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення;

- не має права відмовити споживачу послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у приєднанні до своєї системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення об'єктів будівництва водопостачання та/або централізованого водовідведення споживача у разі виконання споживачем технічних умов у межах пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Отже, призупинення КП «Тернопільводоканал» приєднання до своїх мереж об'єктів замовників (потенційних споживачів), які знаходяться за межами територіальної громади, а також висування додаткових умов для їх приєднання, суперечить чинному законодавству у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що при цьому призвело до ущемлення інтересів споживачів.

РЕЗУЛЬТАТ Дії КП «Тернопільводоканал» визнано порушенням, зобов'язано їх припинити та накладено штраф.

ШТРАФ 2,0 МЛН ГРН

РІШЕННЯ МТВ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ КП «НАДІЯ»
ФОНТАНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА В ОСОБІ ЇЇ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ

РЕКВІЗИТИ [№ 65/73-р/к від 13.08.2024](#)
[№ 65/74-р/к від 13.08.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

стаття 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

КП «Надія» Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області (далі – КП «Надія») протягом 2022 року, 2023 року та січня – квітня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Фонтанської об'єднаної територіальної громади Одеського району Одеської області, де розташовані діючі мережі водовідведення та водопостачання, які йому належать або ним використовуються (експлуатуються), оскільки не мало на цьому ринку жодного конкурента.

Порушення полягало у стягненні плати за погодження вузлів обліку водопостачання при приєднанні об'єктів споживачів до централізованих систем питного водопостачання та централізованого водовідведення. Ця плата встановлювалася в розмірі 500 грн (з ПДВ) відповідно до рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради № 313 від 18.02.2022.

Згідно із частиною другою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання можливе лише за умови їх оснащення вузлами комерційного обліку. При цьому пункт 11 Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 206 від 09.08.2018, передбачає, що оснащення вузлами комерційного обліку не потребує погодження з виконавцем послуг. Також законодавство не передбачає стягнення плати за таке погодження, а визначення місця та параметрів вузлів обліку є складовою частиною технічних умов.

Отже, стягнення плати за погодження вузлів обліку водопостачання при приєднанні об'єктів споживачів до централізованих систем питного водопостачання та централізованого водовідведення не передбачено чинним законодавством.

Порушення Фонтанської сільської ради в особі її виконавчого комітету полягало у затвердженні рішенням № 313 від 18.02.2022 вартості послуг, які надаються КП «Надія», зокрема, вартості погодження вузлів обліку водопостачання в розмірі 500 грн (з ПДВ). Це рішення легітимізувало зловживання КП «Надія» монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Дії виконавчого комітету Фонтанської сільської ради створили умови для ущемлення інтересів споживачів, оскільки споживачі несли додаткові фінансові витрати, які були б неможливими за умов значної конкуренції на ринку.

РЕЗУЛЬТАТ Дії КП «Надія» визнано порушенням та накладено штраф.

Дії Фонтанської сільської ради визнано порушенням.

ШТРАФ 46,0 ТИС. ГРН

Під час розгляду справи суб'єкт господарювання припинив стягнення плати за погодження вузлів обліку, що підтверджується відповідним наказом підприємства, а також у встановлений строк сплатив штраф.

Під час розгляду справи орган влади повідомив про припинення порушення. На засіданні сесії Фонтанської сільської ради 12.07.2024 прийнято рішення № 2361-VIII «Про внесення змін та затвердження в новій редакції додатка 1 до рішення виконавчого комітету № 313 від 18.02.2022», яке виключило з документа послуги погодження вузлів обліку водопостачання.

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ КП «ЛУЦЬКВОДОКАНАЛ»

РЕКВІЗИТИ [№ 63-р/тк від 29.10.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з централізованого водовідведення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

КП «Луцькводоканал» у період з грудня 2022 року по вересень 2024 року займало монополічне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водовідведення в територіальних (географічних) межах міста Луцьк та окремих сіл Волинської області, де розташовані каналізаційні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні), із часткою 100 відсотків.

КП «Луцькводоканал» при наданні послуг з централізованого водовідведення зобов'язує споживачів, у яких середньомісячний обсяг скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення перевищує 100 м3, встановлювати на контрольному колодязі автоматичні стаціонарні пробовідбірники й забезпечувати їх функціонування на постійній основі та все це здійснювати за власні кошти.

Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, визначено, що як виконавці послуг (КП «Луцькводоканал»), так і споживачі, мають обов'язок контролювати кількість та якість стічних вод.

За інформацією Міністерства розвитку громад та територій України нормативно-правовими актами у сфері централізованого водовідведення не передбачено поділ споживачів відповідно до середньомісячного обсягу скиду стічних вод та вимог встановлення на контрольному колодязі автоматичних стаціонарних пробовідбірників.

Зобов'язання КП «Луцькводоканал» призводить до ущемлення інтересів споживачів (фізичних осіб-підприємців, підприємств, організацій, установ), оскільки останні необґрунтовано несуть витрати на придбання автоматичних стаціонарних пробовідбірників орієнтовною вартістю в межах півмільйона гривень та більше, а в подальшому на їх обслуговування.

РЕЗУЛЬТАТ Дії КП «Луцькводоканал» визнано порушенням, зобов'язано їх припинити та накладено штраф.

ШТРАФ **483,8 ТИС. ГРН**

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «АВЕ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК» В ОСОБІ ФІЛІЇ «АВЕ КОЛОМІЯ»

РЕКВІЗИТИ [№ 62-р/тк від 29.10.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Пункт 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з вивезення твердих побутових відходів

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді виконання рішення ТАК АМКУ від 19.03.2021 № 23-р/тк не в повному обсязі.

У період з 01.04.2018 по 31.10.2018 товариство розраховувало та застосовувало тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення приватного сектору з урахуванням середньостатистичної кількості жителів в одному домогосподарстві - 3,5 особи. Тобто домогосподарства приватного сектору міста Коломия Івано-Франківської області, де зареєстровано/проживає одна, дві або три особи, сплачували завищену плату за цю послугу.

У період з 01.11.2018 по 31.05.2019 товариство розраховувало та застосовувало тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення приватного сектору з урахуванням завищених у 4,3 рази норм їх утворення. Завищення норм утворення побутових відходів призвело до застосування необґрунтованих тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для всіх споживачів приватного сектору м. Коломия.

Рішенням ТАК Комітету від 19.03.2021 № 23-р/тк визнано дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» порушенням, накладено штраф у розмірі 533 652 гривні та зобов'язано припинити наслідки порушення.

Оскільки ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» не припинило наслідків порушення, розпорядженням державного уповноваженого АМКУ розпочато розгляд справи № 128-26.13/48-23 за ознаками вчинення ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді виконання рішення ТАК АМКУ від 19.03.2021 № 23-р/тк не в повному обсязі.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ТОВ «АВЕ Івано-Франківськ» в особі філії «АВЕ Коломия» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **104,2 ТИС. ГРН**

Під час розгляду справи суб'єктом господарювання здійснено перерахунок для споживачів за послуги з вивезення твердих побутових відходів на загальну суму 892 782 гривні.

ВІДПОВІДАЧ [МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ](#)

РЕКВІЗИТИ [№ 4-рк від 27.06.2024](#)

РИНОК Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Підставою для надання рекомендацій було виявлення низки проблемних питань, які залишаються неврегульованими в нормативно-правових актах у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та можуть сприяти виникненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції з боку водоканалів, зокрема:

- розширення водоканалами переліку документів, необхідних для видачі технічних умов, та відсутність механізму (порядку) розрахунку вартості технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення;
- обмеження строків дії технічних умов;
- відсутність типового (примірного) договору між виконавцями послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
- відсутність процедури відновлення надання послуг та методики розрахунку розміру плати за їх відновлення тощо.

Рекомендовано вжити таких заходів задля врегулювання процедур і умов приєднання, прозорості процесів та впорядкування взаємовідносин між споживачами та виконавцями послуг:

РЕЗУЛЬТАТ

1. Врахувати в нормативно-правових актах: наявність різних категорій споживачів; різну складність об'єктів підключення; розробити механізм (порядок) розрахунку вартості технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення залежно від складності об'єкта підключення та інших обставин, передбачених законодавством, у тому числі Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27 червня 2008 року № 190, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 року за № 936/15627 (зі змінами).

2. Врегулювати на нормативно-правовому рівні питання строків дії технічних умов, незалежно від зміни замовника або виконавця, з урахуванням вимог статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

3. Розробити типовий або примірний договір між суб'єктами господарювання, які є виконавцями послуг із централізованого водопостачання та/або водовідведення, передбачивши в ньому істотні умови, такі як права та обов'язки сторін, вартість послуг та відповідальність сторін.

4. Врегулювати процедуру відновлення надання послуг із централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, а також розробити методику розрахунку розміру плати за такі послуги.

За результатами розгляду рекомендацій Мінінфраструктури повідомило Комітет про роботу над [удосконаленням нормативно-правової бази](#) у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зокрема, про здійснення ним таких заходів для виконання цих рекомендацій:

Розроблено [проект постанови КМУ «Про затвердження Порядку приєднання споживачів до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення»](#), у якому, зокрема, передбачено:

- визначення плати за послугу залежно від категорії споживача та складності об'єкта підключення;
- регламентацію строків приєднання до мереж;
- рекомендації щодо обчислення вартості робіт із приєднання.

Розроблено [проект наказу Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення»](#).

Також у своєму листі Мінінфраструктури зазначило про здійснення роботи з [удосконалення нормативно-правового регулювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з метою упорядкування інших питань, визначених Комітетом у рекомендаціях](#).

РИНКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

ПРІОРИТЕТ 2024

АМКУ у 2024 році завершив дослідження питання, пов'язаного з відмовою в укладенні (продлонгації) договорів поставки з дистриб'юторами лікарських засобів.

Комітет встановив, що найбільшими дистриб'юторами лікарських засобів за обсягами поставок лікарських засобів в аптечний сегмент у 2019–2023 роках були ТОВ «БаДМ» і СП ТОВ «Оптіма-Фарм, ЛТД» зі спільною часткою, що перевищувала:

у 2019–2020 роках — 70%;

у 2021–2023 роках — 85%.

у той час як частки інших дистриб'юторів були порівняно малими.

Так, починаючи з 2019 року, частка цих двох дистриб'юторів за обсягами поставок лікарських засобів в аптечний сегмент у грошовому вираженні постійно зростала, у той час як частка інших дистриб'юторів - зменшувалась.

Під час проведення дослідження увагу Комітету було сфокусовано на схожості поведінки двох дистриб'юторів в частині встановлення цін реалізації лікарських засобів.

Виявлено, що динаміка зростання цін на окремі лікарські засоби, які лідирували за обсягами роздрібного продажу в аптечному сегменті у 2023 році, та поведінка щодо формування ціни реалізації на ці препарати протягом досліджуваного періоду в основних учасників ринку була схожою без об'єктивних на те причин.

Оскільки роль дистриб'юторів лікарських засобів є однією з визначальних у формуванні ціни реалізації лікарського засобу для кінцевого споживача шляхом встановлення постачальницько-збутової надбавки на відповідний лікарський засіб,

Комітет проаналізував поведінку учасників саме загальнодержавного ринку дистрибуції лікарських засобів.

Згідно з інформацією основних дистриб'юторів ринку, вагомими факторами, які, зокрема, впливали на коливання та формування цін реалізації лікарських засобів, були:

- зміна ціни на лікарські засоби виробниками та/або постачальниками;
- інфляція;
- зміна курсу гривні до іноземних валют;
- ціни на лікарські засоби в конкурентів.

При цьому за своєю суттю вказані показники не можуть впливати на встановлення подібних середньозважених цін реалізації лікарських засобів, оскільки дистриб'ютори мали різні умови ведення господарської діяльності, різну кількість складів та їхні площі, що впливає на вартість, строки та логістику поставок.

Водночас інші учасники ринку також зазначали, що ціни на лікарські засоби регулює ринок і на них може впливати, наприклад: конкуренція між суб'єктами господарювання, коливання курсу валют, закупівельні ціни, ріст інфляції. При цьому за однакових умов впливу зовнішніх факторів, інші гравці ринку не встановлювали схожих цін реалізації на відповідні лікарські засоби.

Різні умови ведення господарської діяльності не впливали на цінову політику цих суб'єктів, що може свідчити про те, що найбільші дистриб'ютори ринку застосовували єдину модель ринкової поведінки, яка вимагає від учасників погодженої поведінки незалежно від умов господарювання.

За результатами проведеного дослідження, державним уповноваженим АМКУ розпочато розгляд справи про порушення найбільшими дистриб'юторами лікарських засобів законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 та частиною третьою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

РЕКВІЗИТИ **№ 5-рк від 11.07.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Пункт 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»

РИНОК Лікарських засобів та медичних виробів

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що заклади охорони здоров'я під час проведення закупівель лікарських засобів та медичних виробів, до одного предмета закупівлі включають велику кількість найменувань товару.

Об'єднання великої кількості найменувань лікарських засобів та медичних виробів в одному лоті знижує інтенсивність конкуренції та унеможливає участь у торгах:

- виробників, оскільки вони обмежені виключно власною продукцією та не можуть забезпечити широкий асортимент різних лікарських засобів та медичних виробів;
- постачальників, які з різних причин не мають доступу до всіх позицій лікарських засобів та медичних виробів.

До того ж встановлено, що реальні та потенційні учасники закупівель, які проводяться з використанням електронного каталогу, позбавлені права оскарження дій / бездіяльності адміністратора та замовника при проведенні закупівель із використанням е-каталогів, на відміну від закупівель, які відбуваються шляхом використання процедури відкритих торгів.

Зазначене обмежує ефективну конкуренцію під час здійснення закупівель, оскільки учасники обмежені в можливості, при

виявленні, зокрема, дискримінаційних умов при закупівлі з використанням електронного каталогу, оскаржити такі умови закупівлі та захистити свої інтереси у відповідному уповноваженому органі.

Комітет рекомендував Мінекономіки:

- вжити заходів щодо вдосконалення нормативно-правових актів, якими передбачено порядок визначення предмета закупівлі, у частині встановлення випадку(-ів), за яких замовник повинен визначати окремі лоти при закупівлі лікарських засобів та медичних виробів;

РЕЗУЛЬТАТ

- розробити окремий порядок досудового оскарження рішень, дій та бездіяльності адміністратора та замовників під час проведення закупівель, зокрема лікарських засобів та медичних виробів, з використанням електронного каталогу, з метою забезпечення неупередженого й ефективного захисту прав і законних інтересів потенційних та реальних учасників таких процедур закупівель.

За результатами розгляду рекомендацій Мінекономіки повідомило, що підтримує рекомендації АМКУ в частині напрацювання механізму оскарження відхилення адміністратором електронного каталогу заявки учасника про приєднання до електронного каталогу, що слугуватиме додатковим інструментом забезпечення конкурентного середовища під час проведення закупівель через електронний каталог.

Мінекономіки ведеться робота щодо удосконалення нормативно-правових актів, які стосуються проведення публічних закупівель медичних виробів та лікарських засобів.

У робочому порядку Мінекономіки, за участі представників МОЗ, ДП «ПРОЗОРРО» та ДП «МЗУ», напрацьовує пропозиції щодо удосконалення нормативно-правових актів у сфері публічних закупівель, якими планується:

- внести зміни до Порядку [№ 708 від 15.04.2020](#) «Про затвердження порядку визначення предмета закупівлі» та передбачити, що під час здійснення закупівлі лікарських засобів предмет закупівлі визначатиметься за показником четвертої цифри Єдиного закупівельного словника, що забезпечить можливість формувати конкурентне середовище під час проведення публічних закупівель шляхом застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу;
- надати право звернутися з питанням щодо роз'яснень з приводу відхилення замовником пропозиції переможця відбору.

РИНОК ПОСЛУГ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХАРЧУВАННЯМ ПАСАЖИРІВ У ШВИДКІСНИХ ПОЇЗДАХ

ВИКОНАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ

АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»

РЕКВІЗИТИ

[№ 6-рк від 06.07.2023](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ

абзац 7 частина друга статті 15 та пункт 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК

послуги із забезпечення харчуванням пасажирів у швидкісних поїздах

На виконання рекомендацій, 26.03.2024 АТ «Укрзалізниця» оголосило конкурс щодо відбору суб'єкта господарювання, який буде здійснювати організацію харчування пасажирів поїздів «Інтерсіті» та «Інтерсіті+» на електронному майданчику SmartTender. У конкурсі взяли участь 7 підприємств, переможцем якого стало ТОВ «ПОНТЕМ.УА», з яким АТ «Укрзалізниця» уклало договір.

Провівши конкурс щодо організації харчування пасажирів поїздів «Інтерсіті» та «Інтерсіті+», АТ «Укрзалізниця» вжило заходів для застосування та застосувало конкурентний механізм відбору суб'єкта господарювання, яким будуть надаватися послуги із забезпечення харчування пасажирів швидкісних поїздів «Інтерсіті», «Інтерсіті+», тим самим, припинивши бездіяльність, яка містила ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку з перманентною пролонгацією договірних відносин із одним і тим самим суб'єктом господарювання у період з 01.07.2021 року по 30.06.2023 року (включно) без проведення конкурентної процедури відбору надавача вказаних вище послуг.

При цьому, інформація про проведення конкурентного відбору суб'єкта (суб'єктів) господарювання була доведена до відома широкого загалу шляхом розміщення інформації про нього на електронному майданчику Prozorro.Продажі, на комерційному майданчику SmartTender, а також, шляхом розміщення інформації про оголошення відкритого тендеру на організацію сервісних послуг харчування на сайті АТ «Укрзалізниця».

Отже, на виконання рекомендацій Комітету від 06.07.2023 року № 6-рк, АТ «Укрзалізниця» вжило заходів для припинення та припинило дії, що містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунуло причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.

РЕЗУЛЬТАТ

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

РЕКВІЗИТИ [№ 372-р від 10.10.2024](#)

ВИД Пункт 3 статті 50, абзац дев'ятий частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Послуги з охорони об'єктів, у яких культивуються, використовуються, зберігаються та знищуються нарковмісні рослини, а також використовується, зберігається та знищується отримана з них готова продукція чи відходи таких рослин

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Справу розпочато за заявою ТОВ «Український мак», що здійснює вирощування рослин виду мак снодійний, у зв'язку з відмовою йому поліцією у видачі дозволу, необхідного для отримання ліцензії на провадження діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Відмова зумовлена відсутністю в суб'єкта господарювання договору про охорону зазначених об'єктів і приміщень, у яких здійснюється вказана діяльність, саме з поліцією охорони.

Під час розгляду справи, якій передувало проведення тривалого дослідження ринку послуг з охорони відповідних об'єктів, з'ясовано, що протягом періоду аналізу, а саме 2019 – 2024 років, мали місце відмови й іншим суб'єктам господарювання у видачі дозволу по території України, правомірність якої Національна поліція України обґрунтовувала таким:

- у Законі України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» передбачено обов'язок власників ліцензій вжити заходів щодо забезпечення встановленого законодавством режиму охорони посівів, місць зберігання й переробки цих рослин. На виконання вказаної норми закону КМУ затверджено Умови запобігання розкраданню рослин, включених до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (постанова КМУ від 26.11.2008 № 1026), у яких визначено обов'язок вжити заходів до забезпечення режиму охорони згідно з порядком, що встановлюється Міністерством внутрішніх справ України (далі – МВС);
- у затвердженому МВС порядку охорони (наказ МВС від 27.10.2010 № 507) передбачено, що охорона забезпечується підрозділом охорони, яким є поліція охорони та воєнізована охорона. Також поліція посиляється на положення пункту 18 Категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах (постанова Уряду від 21.11.2018 № 975), і наголошує на нормативній обов'язковості зазначених актів.

Зі свого боку АМКУ здійснює контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, порушенням якого визнаються, зокрема,

антиконкурентні дії органів влади, серед яких встановлення не передбачених саме законами України обмежень самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання товарів.

Так, Законом України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», а також іншими законами України не встановлено вимог щодо забезпечення охорони виключно за участю поліції охорони.

РЕЗУЛЬТАТ Дії Національної поліції України визнано порушенням.

Доцільно зауважити, що наразі питання охорони таких об'єктів врегульовано законом про Cannabis [від 21.12.2023 № 3528-IX](#) шляхом передбачення в Законі України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» здійснення їх охорони саме поліцією охорони.

РИНОК СТИВІДОРНИХ ПОСЛУГ

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ДП «МТП «ЧОРНОМОРСЬК»

РЕКВІЗИТИ [№ 477-р від 28.11.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Пункт 1 частини другої статті 13 та пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Стивідорні послуги

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

ДП «МТП «ЧОРНОМОРСЬК» займало монопольне (домінуюче) становище з 19.10.2021 по 24.02.2022 із часткою 100% на ринку стивідорних послуг: із вантажно-розвантажувальних робіт, обслуговування й зберігання нової та вживаної автотехніки (автомобілів) і транспортних засобів на Спеціалізованому поромному комплексі (5-й термінал) у морському торговельному порту Чорноморськ.

ДП «МТП «ЧОРНОМОРСЬК» затвердило 19.10.2021 Політику укладання договорів з основної діяльності (далі – Політика), якою встановило вимоги і мінімальні критерії, яким має відповідати контрагент, що має бажання / намір укласти договір про надання послуг з підприємством. Положення політики були дискримінаційними до контрагента; умови, за яких експедитори, які не відповідали б встановленим у політиці вимогам, позбавлялися можливості укласти договір та мати доступ до послуг, що надавались ДП «МТП «ЧОРНОМОРСЬК», зокрема, на Спеціалізованому паромному комплексі (5-ий термінал), тобто ставили під сумнів можливість експедиторів продовжити свою господарську діяльність у морському порту Чорноморськ.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ДП «МТП «ЧОРНОМОРСЬК» визнано порушенням та накладено штраф у розмірі **2,0 МАН ГРН**.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ**

РЕКВІЗИТИ **№ 56-р від 22.02.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Пункт 3 статті 50, частина перша статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Перевезення авіаційним транспортом

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Справу розпочато за заявою ТОВ «БІЗ ЕЙРЛАЙН» у зв'язку з тим, що Державіаслужба при анулюванні та наданні прав на експлуатацію повітряних ліній на маршрутах: Київ – Тель-Авів (Держава Ізраїль) – Київ та Одеса – Тель-Авів (Держава Ізраїль) – Одеса не дотрималась вимог, встановлених Авіаційними правилами України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній», затвердженими наказом Державної авіаційної служби України від 24.10.2014 № 686 (зі змінами).

Під час розгляду справи Комітет встановив, що Державіаслужба, включивши 21.10.2021 до порядку денного засідання комісії з розгляду питань щодо прав на експлуатацію повітряних ліній (далі – Комісія) одночасно два питання, а саме:

- про анулювання прав на експлуатацію Ізраїльських повітряних ліній ТОВ «ЯНЕІР» ЛТД;
- про надання прав на експлуатацію Ізраїльських повітряних ліній ТОВ «Авіакомпанія Скайап»;

не надала часу для надсилання відповідних пояснень та підтвердних документів ТОВ «ЯНЕІР» ЛТД, що здійснювало перевезення на Ізраїльських повітряних лініях. Такі дії Державіаслужби призвели до неможливості для інших авіаперевізників, зокрема ТОВ «БІЗ ЕЙРЛАЙН», подати заяви на експлуатацію Ізраїльських повітряних ліній, оскільки будь-яка заява розглядалася б не на найближчому засіданні Комісії, а на наступному за ним, коли права на експлуатацію Ізраїльських повітряних ліній уже були передані ТОВ «Авіакомпанія Скайап».

У разі надання Державіаслужбою авіаперевізнику, щодо якого розглядається питання анулювання права на експлуатацію повітряних ліній, достатнього строку для надання пояснень та документів, це дало б змогу іншим авіаперевізникам дізнатися про можливе анулювання прав на певні повітряні лінії і вчасно подати відповідну заяву.

Таким чином, одночасно анулювавши права на експлуатацію Ізраїльських повітряних ліній ТОВ «ЯНЕІР» ЛТД та надавши ці права ТОВ «Авіакомпанія Скайап», Державіаслужба вчинила дії, що призвели до обмеження конкуренції, а саме надання переваг ТОВ «Авіакомпанія Скайап», які поставили його у привілейоване становище порівняно з конкурентами.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії Державіаслужби визнано порушенням та зобов'язано забезпечити можливість авіаперевізникам на рівних недискримінаційних, конкурентних умовах брати участь у процесі отримання прав на експлуатацію повітряних ліній.

Державіаслужба виконала зобов'язальну частину рішення та усунула порушення, розробивши оновлену редакцію Керівництва державного інспектора з авіаційного нагляду за безпекою авіації управління авіаційних перевезень та міжнародного співробітництва TRN.B-007 «Процедура надання прав на експлуатацію повітряних ліній».

РИНОК КАРПУЛІНГУ

РЕКОМЕНДАЦІЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ «І-ТРЕВЕЛС»**

РЕКВІЗИТИ **№ 8-рк від 19.12.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Частина перша статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

РИНОК Надання послуг спільного використання автомобілів за допомогою онлайн-платформ

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітетом за власною ініціативою здійснюються заходи контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг спільного використання автомобілів за допомогою онлайн-платформ. Під час вказаного контролю Комітет дослідив онлайн-платформу спільних автомобільних поїздок Blablacar, яка доступна на вебсайті, на мобільній версії сайту та у вигляді мобільного застосунку (далі – Платформа), управління якою на території України здійснюється ТОВ «І-ТРЕВЕЛС».

Так, Комітет встановив, що ТОВ «І-ТРЕВЕЛС» у період з вересня 2022 року по листопад 2024 року мало ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг спільного використання автомобілів за допомогою онлайн-платформ на території держави Україна.

У межах контролю також з'ясовано, що ТОВ «І-ТРЕВЕЛС» стягує з пасажирів сервісний збір за користування сервісами Платформи. При цьому підхід до встановлення розміру такого збору не містить належного економічного обґрунтування.

Також Комітет виявив, що за однакових умов скасування бронювання поїздки пасажиром (тобто не з вини водія) одному пасажиру, на власний розсуд товариства, сплачений сервісний збір повертається, а іншому – ні.

Водночас ТОВ «І-ТРЕВЕАС» не інформує пасажирів, на момент отримання послуги (а саме сплати сервісного збору), про всі критерії / умови повернення такого збору.

Дії ТОВ «І-ТРЕВЕАС», які полягають у встановленні сервісного збору без економічного обґрунтування, а також у відсутності чітко визначених умов повернення сервісного збору пасажиром, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів. Оскільки зайняття ТОВ «І-ТРЕВЕАС» монопольного (домінуючого) становища на ринку покладає на нього особливу відповідальність, зокрема, перед його споживачами.

РЕЗУЛЬТАТ ТОВ «І-ТРЕВЕАС» надано обов'язкові для розгляду рекомендації, а саме, припинити дії, що полягають у встановленні сервісного збору без економічного обґрунтування, а також у відсутності чітко визначених умов повернення ТОВ «І-ТРЕВЕАС» сервісного збору пасажиром.

РИНОК НАДАННЯ ПРАВ НА РЕТРАНСЛЯЦІЮ ВИСОКОРЕЙТИНГОВИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ	МЕДІАГРУПИ «STARLIGHTMEDIA», «INTER MEDIA GROUP» ТОВ «ВІЖН МЕДІА»
РЕКВІЗИТИ	№ 6-рк від 25.07.2024
ВИД ПОРУШЕННЯ	Пункт 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»
РИНОК	Надання прав на ретрансляцію високореєтингових телеканалів

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Дослідження розпочато за заявою ТОВ «Мережа Ланет» у зв'язку з достроковим одностороннім припиненням медіагрупами договорів про надання прав на ретрансляцію відповідних високореєтингових телеканалів.

АМКУ дослідив ринкове становище медіагруп «StarLightMedia», «1+1 Media», «Inter Media Group» і «Медіа Група Україна» (наразі припинила своє існування), у межах дослідження з'ясував, що договори про надання прав на ретрансляцію телеканалів є тим законним способом, за допомогою якого провайдери мають можливість забезпечити своїм абонентам перегляд телеканалів, на основі вподобання яких провайдери і здійснюють наповнення власних пакетів.

При цьому популярність телеканалів медіагруп, серед яких 1+1, Інтер, Новий канал, ICTV та інші, призводить до їх незамінності з іншими найменш

популярними телеканалами, що обумовлює зайняття медіагрупами особливо відповідального становища на ринку.

Розірвання медіагрупами договорів про надання провайдером прав на ретрансляцію телеканалів без наявності об'єктивних причин може призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Така можливість наявна в медіагруп з огляду на відповідні положення зазначених договорів, які передбачають право в будь-який момент відмовитись від них достроково в односторонньому порядку, з огляду на відсутність у цих договорах вичерпного переліку чітких, недискримінаційних підстав для їх розірвання.

РЕЗУЛЬТАТ Медіагрупам надано обов'язкові для розгляду рекомендації під час надання провайдером програмної послуги (провайдером аудіовізуальних сервісів) прав на ретрансляцію відповідних високореєтингових телеканалів утриматись від дій щодо розірвання договорів про надання прав на ретрансляцію відповідних високореєтингових телеканалів в односторонньому порядку з підстав, які прямо не встановлені законом або не передбачені в таких договорах.

За результатами розгляду рекомендацій медіагрупи дослухались до позиції АМКУ та засвідчили готовність до співпраці в захисті конкуренції.

РИНОК ПОСЛУГ ІЗ ВІДКРИТТЯ ТА ВЕДЕННЯ КАРТКОВИХ РАХУНКІВ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ	КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
РЕКВІЗИТИ	№ 2-рк від 02.05.2024
ВИД ПОРУШЕННЯ	Пункт 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»
РИНОК	Послуги із відкриття та ведення карткових рахунків власників муніципальних карток «Картка киянина»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

У місті Києві на підставі рішення Київської міської ради від 20.12.2018 № 549/6600 «Про запровадження в місті Києві багатофункціональної електронної картки «Муніципальна картка «Картка киянина» реалізується проект «Муніципальна картка «Картка киянина».

Метою проєкту є підвищення соціального захисту малозабезпечених верств населення міста Києва, впорядкування механізмів надання пільг, їх обліку та адресності, надання сервісів, послуг і знижок, розвиток безготівкових форм розрахунків.

Відповідно до Положення про муніципальну картку «Картка киянина» банки – учасники проєкту не можуть відмовляти у прийнятті документів від осіб, які мають право на отримання муніципальної картки «Картка киянина», та в будь-який спосіб вимагати від осіб придбання інших банківських продуктів або послуг як умову оформлення та видачі муніципальної картки «Картка киянина».

Комітетом встановлено, що до влади міста Києва скаржилися громадяни на дії АТ «Ощадбанк», як одноосібного учасника проєкту «Муніципальна картка «Картка киянина»», зокрема щодо:

- нав'язування власникам муніципальної картки «Картка киянина» додаткових послуг;
- відмови в оформленні муніципальної картки «Картка киянина»;
- встановлення вимоги оформлення пенсії в АТ «Ощадбанк», як передумови отримання муніципальної картки «Картка киянина» тощо.

Слід враховувати, що особи, які мають право на отримання муніципальної картки «Картка киянина», обмежені у виборі банку, у якому її можна оформити, оскільки АТ «Ощадбанк» одноосібно обслуговує проєкт «Муніципальна картка «Картка киянина»».

Банківські картки АТ «Ощадбанк», які випускаються поза межами вказаного проєкту, та картки інших банків не передбачають такого переліку послуг соціального характеру, які можна отримати, використовуючи муніципальну картку «Картка киянина».

Відсутність чітко врегульованих процесуальних засад, спрямованих на запобігання, а також своєчасне виявлення та реагування на порушення банками-учасниками проєкту заборони нав'язування додаткових послуг або відмови у видачі муніципальної картки «Картка киянина», може призвести до встановлення невідгідних умов обслуговування та до вчинення банками-учасниками проєкту «Муніципальна картка «Картка киянина»» дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

РЕЗУЛЬТАТ

Київській міській раді надано обов'язкові для розгляду рекомендації вжити заходів, спрямованих на врегулювання процесуальних засад (процедур) запобігання, виявлення та реагування на невиконання банками-учасниками вимог проєкту «Муніципальна картка «Картка киянина»».

За результатами розгляду рекомендацій Київська міська рада прийняла відповідне рішення, спрямоване на недопущення в майбутньому вказаної ситуації під час обслуговування банками проєкту «Муніципальна картка «Картка киянина»».

РИНОК ФІНАНСОВИХ ГАРАНТІЙ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»

РЕКВІЗИТИ № 7-рк від 01.08.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Пункт 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»

РИНОК Фінансові гарантії

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет як орган із захисту конкуренції та як орган оскарження процедур публічних закупівель отримувач численні скарги на дії АТ «Українська залізниця» щодо встановлення необґрунтованих вимог до гарантів забезпечення виконання тендерних зобов'язань за публічними закупівлями.

АТ «Українська залізниця» у тендерній документації висувало вимоги, що гарантом забезпечення тендерної пропозиції може бути лише банк, який відповідає одній із встановлених вимог.

Установлюючи вимоги до банків, АТ «Українська залізниця»:

1) обмежувало суб'єктний склад гарантів лише банківськими установами;

2) висувало додаткові вимоги до банків, гарантії яких прийматимуться як належне виконання зобов'язань, –

що порушувало принцип конституційної рівності всіх суб'єктів права власності та господарювання, що проявлялося у привілейованій підтримці певної групи банківських установ.

РЕЗУЛЬТАТ

АТ «Українська залізниця» надано обов'язкові для розгляду рекомендації вжити заходів щодо недопущення встановлення в тендерній документації на закупівлю товарів / робіт / послуг вимог до фінансових установ, які мають надавати гарантію виконання зобов'язань учасника зі сплати забезпечення тендерної пропозиції та забезпечення договору про закупівлю.

За результатами розгляду рекомендацій АТ «Українська залізниця» повідомило про виключення з тендерної документації вимог до фінансових установ, що можуть надавати гарантії для забезпечення виконання договору закупівлі.

З метою сприяння добросовісній конкуренції серед учасників публічних закупівель, недопущення створення передумов для їх дискримінації та для дотримання принципу рівного ставлення до них, Комітет ініціював відповідне звернення до Мінекономіки (головного органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері публічних закупівель).

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ КП «ГІОЦ»

РЕКВІЗИТИ [№ 1-рх від 25.01.2024](#)

РИНОК Послуги із забезпечення доступу надавачів платіжних послуг до інформаційно-комунікаційної системи «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий», складовою частиною якої є мобільний застосунок «Київ цифровий»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

У місті Києві оформити заяву на повернення транспортного засобу, тимчасово затриманого за порушення правил паркування, та отримати реквізити для оплати відповідних платежів (штраф за порушення правил дорожнього руху, платежі за евакуацію і за зберігання транспортного засобу на штрафмайданчику) можливо:

- особисто на штрафмайданчику у час, визначений режимом його роботи;
- за допомогою мобільного застосунку «Київ цифровий», у режимі 24/7.

Мобільний застосунок «Київ цифровий» (далі – Застосунок) є складовою частиною інформаційно-комунікаційної системи «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий» (далі – ПЦМС «Київ цифровий»)). Застосунок передбачає можливість сплати вказаних платежів у будь-який час та в будь-якому місці, без пошуку та внесення реквізитів платежу, з мінімальними витратами часу на оплату, натиснувши кнопку «Оплатити».

КП «ГІОЦ» є власником і розробником ПЦМС «Київ цифровий», складовою частиною якої є Застосунок; одноосібно приймає рішення про підключення до ПЦМС «Київ цифровий» надавачів платіжних послуг.

На підставі договору КП «ГІОЦ» підключило ТОВ «Універсальні платіжні рішення» до ПЦМС «Київ цифровий» для здійснення прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів у випадку повернення тимчасово затриманого транспортного засобу; останнє за свої послуги утримує комісійну винагороду в розмірі 10 % від суми платежу.

Є потенційна можливість підключення КП «ГІОЦ» до ПЦМС «Київ цифровий» інших надавачів платіжних послуг для надання ними аналогічних послуг. За наявності конкуренції, у випадку повернення тимчасово затриманого транспортного засобу через Застосунок платники мали б змогу скористатися аналогічною послугою інших суб'єктів господарювання, за прийнятними для них умовами, зокрема нижчою ціною.

РЕЗУЛЬТАТ

КП «ГІОЦ» надано обов'язкові для розгляду рекомендації вжити заходів для залучення надавачів платіжних послуг до інформаційно-комунікаційної системи «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий» на прозорих, чітких і недискримінаційних умовах із метою прийому платежів від платників і подальшого переказу коштів через інформаційно-комунікаційну систему «Платформа цифрових мобільних сервісів «Київ цифровий», складовою частиною якої є мобільний застосунок «Київ цифровий», зокрема у випадку тимчасового затримання транспортного засобу.

На виконання рекомендацій КП «ГІОЦ» повідомило про опублікування на власному вебсайті пропозиції щодо співпраці надавачам платіжних послуг у ПЦМС «Київ цифровий», розмістивши проект договору про надання послуг.

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЩО МАЮТЬ ВПЛИВ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОВАРНИХ РИНКІВ УКРАЇНИ

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ КОМІТЕТУ ДО ЗАКОНОПРОЄКТІВ

Впродовж року в Комітеті тривала плідна робота щодо проєктів законів України стосовно імплементації актів Енергетичного Співтовариства та ЄС, зокрема, в частині об'єднання ринків електричної енергії України та ЄС, розроблених НКРЕКП та народними депутатами України.

01

«Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства»

«Про внесення змін до законів України щодо об'єднання ринків електричної енергії України та Європейського Союзу»

Реєстраційний номер

№ 12087 від 02.10.2024

«Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики»

Реєстраційний номер

№ 12087-1 від 18.10.2024

Метою прийняття цих законопроектів є забезпечення виконання зобов'язань України, як сторони Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, щодо імплементації законодавства ЄС, зокрема для запровадження процесів «єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та «єдиного сполучення внутрішньодобових ринків» з ЄС та/або держав-сторін Енергетичного Співтовариства (далі - єдине сполучення РДН/ВДР).

Єдине сполучення РДН/ВДР – проведення регулярних торгів електричною енергією на ринках РДН/ВДР в межах держав-членів ЄС та/або держав-сторін Енергетичного Співтовариства.

Номінований оператор ринку електричної енергії (далі – НОР) – суб'єкт господарювання, що забезпечує виконання завдань, пов'язаних з єдиним сполученням РДН/ВДР.

Законопроектом НКРЕКП «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства» пропонувався модель «єдиного сполучення РДН/ВДР», за якою один суб'єкт господарювання, який відповідав критеріям відповідності регулятора, мав би виконувати функції НОР.

Законопроектами, розробленими народними депутатами України, пропонувався конкурентна модель, за якою виконувати функції НОР могли декілька суб'єктів господарювання, які б відповідали критеріям призначення.

Зауваження Комітету до зазначених законопроектів у частині «єдиного сполучення РДН/ВДР» стосувались:

- проведення процедури відбору НОР на конкурентних засадах з урахуванням критеріїв призначення / відповідності, визначених регулятором;
- делегування регулятором своїх повноважень НОР у частині проведення процедури оцінки відповідності призначення, відкликання або призупинення діяльності третіх осіб, яким НОР делегував би здійснення своїх функцій і завдань;
- організації функціонування «єдиного сполучення РДН/ВДР», а також організації функціонування ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, у разі зміни моделі функціонування моделі «єдиного сполучення РДН/ВДР» з конкурентної на монопольну;
- визначення прозорих джерел, порядків і механізмів формування та відшкодування витрат, пов'язаних із забезпеченням НОР, ОСР, центральним контрагентом та торговим агентом функціонування «єдиного сполучення РДН/ВДР».

Також **зауваження та пропозиції Комітету** до цих законопроектів стосувалися питання **надання послуг із заряджання електромобілів на конкурентних засадах:**

- надання права іншим особам, крім операторів системи розподілу (далі – ОСР), надавати послуги із заряджання електромобілів;
- визначення вичерпного переліку організаційних, кваліфікаційних та інших спеціальних вимог, обов'язкових для виконання суб'єктами під час надання послуги із заряджання електромобілів;
- необхідності попереднього проведення регулятором публічних консультацій для визначення кола осіб, спроможних володіти, розробляти, експлуатувати або управляти пунктами зарядки та надавати послуги із заряджання електромобілів;
- визначення джерел фінансування, інших ніж тариф з розподілу та плата за приєднання до системи розподілу, за рахунок яких ОСР набуватиме у володіння, розроблятиме, управлятиме чи експлуатуватиме електростанції, а також джерел компенсації залишкової вартості інвестицій ОСР в інфраструктуру електростанцій у разі припинення діяльності з надання послуг із заряджання електромобілів;
- запровадження регульованих цін на послуги із заряджання електромобілів, якщо за результатами оцінки регулятора інші особи, крім ОСР, будуть неспроможні надавати послуги із заряджання електромобілів і таке право буде надано тільки ОСР.

Крім того, Комітет надав зауваження та пропозиції щодо доопрацювання законопроектів у частині **порядку зміни споживачами електропостачальників та агрегаторів, стягнення плат за зміну електропостачальника або агрегатора та за розірвання договору**, а також інші зауваження та пропозиції.

Реєстраційний номер**№ 8119 від 10.10.2022**

З аналізу цього законопроєкту вбачалось, що його реалізація в редакції, запропонованій до другого читання, може призвести до недопущення, усунення, обмеження конкуренції на ринку аквакультури та рибогосподарської експлуатації водних об'єктів, що обґрунтовується таким:

01 створюються **обмеження для суб'єктів господарювання державної та комунальної власності** в частині набуття статусу інвестора в галузі рибного господарства, що у свою чергу може призвести до обмеження кількості учасників товарного ринку, штучного створення бар'єрів входу на ринок, нівелювання принципів рівності перед законом та конкурентної нейтральності, а також дискримінації суб'єктів господарювання за формою власності, наслідком якого може бути **надання необробленими конкурентних переваг окремим суб'єктам господарювання** (приватної форми власності), які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, та ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання (державної та комунальної форми власності);

02 застосовуються **різні умови до учасників ринку** рибогосподарської експлуатації водних об'єктів залежно від початку провадження відповідної господарської діяльності. Так, діючі учасники такого товарного ринку зможуть продовжувати відповідну діяльність без участі в конкурентному механізмі, водночас нові учасники ринку будуть зобов'язані подолати адміністративний бар'єр у вигляді аукціону, при цьому нести додаткові витрати, пов'язані з участю в ньому. Паралельне існування різних процедур входу на відповідний товарний ринок може обмежувати підприємницьку ініціативу нових учасників ринку, **надавати переваги діючим учасникам ринку**, призводити до асиметричних витрат одних суб'єктів господарювання порівняно з іншими, знижувати конкурентну боротьбу.

З огляду на зазначене, АМКУ в порядку, передбаченому статтею 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», запропонував Комітету ВРУ виключити з проєкту Закону України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства» положення, які могли б призвести до виникнення ситуацій, за яких конкуренція на ринку рибогосподарської експлуатації водних об'єктів буде недопущена, усунена чи обмежена.

Пропозиція Антимонопольного комітету України **не була врахована** ВРУ під час прийняття відповідного законопроєкту, проте Президент України надав пропозиції до проєкту Закону України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства», якими, у тому числі, підтримано позицію Комітету в частині невідповідності статтям 13 та 42 Конституції України положення щодо виключення суб'єктів господарювання державного сектору економіки із переліку інвесторів у галузі рибного господарства, а також суперечності загальним принципам господарювання в Україні (статті 6, 25 Господарського кодексу України) норми щодо встановлення для суб'єктів господарювання, що здійснюють спеціальне товарне рибне господарство на підставі раніше затвердженого режиму рибогосподарської експлуатації водного об'єкта спрощених умов залучення інвестицій у спеціальному товарному рибному господарстві порівняно із суб'єктами господарювання, які започатковують таку діяльність.

Враховуючи викладене, Президент України запропонував **відхилити проєкт Закону України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства»** (реєстраційний № 8119 від 10.10.2022).

Реєстраційні номери**№ 12142 від 21.10.2024** та **№ 12142-1 від 06.11.2024**

Метою прийняття проєктів Закону України «Про систему та особливості функціонування ринку залізничного транспорту України» та альтернативного до нього (далі – проєкти Законів) є проведення реформування залізничного транспорту України і виконання зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію та в процесі вступу до ЄС, а їх прийняття дозволить створити організаційні, правові та економічні основи для функціонування конкурентного ринку залізничних перевезень в Україні та підвищення ефективності управління, вдосконалення організаційно-правових та економічних засад ринку залізничних перевезень, покращення якості послуг перевезень залізничним транспортом.

Комітет надав такі зауваження:

01 доопрацювати проєкт Закону (реєстр. № 12142 від 21.10.2024) в частині повноважень НКРТ **щодо погодження тарифу** на обов'язкові послуги з доступу до інфраструктури, розробленого оператором інфраструктури;

02 доопрацювати проєкти Законів в частині **врегулювання порядку встановлення додаткових плат** за пропускну спроможність, заохочувальних знижок, а також порядку визначення критеріїв визнання невикористання пропускну спроможності систематичним та передбачити їх погодження з НКРТ;

03 доопрацювати проєкти Законів у частині **врегулювання порядку дій оператора інфраструктури** в разі виникнення конфлікту різних запитів на послуги з доступу до інфраструктури;

04

стосовно примикання під'їзних колій до існуючих залізничних колій загального користування доповнити проекти Законів положеннями, які б передбачали:

- **обов'язковість** (у разі наявності технологічної можливості) укладання оператором інфраструктури **договору технологічного приєднання** з володільцем колій, що будуються;
- наявність органу, який буде здійснювати **контроль** за дотриманням цієї вимоги;
- **порядок оскарження відмови** оператора інфраструктури в укладанні договору технологічного приєднання з володільцем під'їзних колій, що будуються;

05

доопрацювати проект Закону (реєстр. № 12142-1 від 06.11.2024) в частині **врегулювання порядку визначення критеріїв** встановлення факту неможливості здійснення оператором інфраструктури перевезення по найкоротшому шляху, а також передбачити погодження вказаного порядку та розміру знижки на таке перевезення з НКРТ;

06

виключити з проекту Закону (реєстр. № 12142-1 від 06.11.2024) норму щодо сплати оператором інфраструктури перевізнику 100% вартості тарифу на перевезення в разі незабезпечення перевезення зі швидкістю, менше нормативної, та передбачити таку **відповідальність оператора інфраструктури** у відповідному порядку рівноправного доступу до інфраструктури загального користування, який погоджується НКРТ.

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ КОМІТЕТУ ДО ПРОЄКТІВ ПОСТАНОВ КМУ

Проект постанови КМУ

«Про реалізацію експериментального проекту щодо надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва в рамках Всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні»

Порядком реалізації експериментального проекту щодо надання державної грошової допомоги покупцям товарів та послуг українського виробництва в рамках Всеукраїнської економічної платформи «Зроблено в Україні», який передбачалося затвердити проектом постанови, АТ «Ощадбанк» визначався розрахунковим банком, через який здійснюватиметься перерахування грошових коштів отримувачам кешбеку.

У проекті постанови та в доданих до нього матеріалах було відсутнє обґрунтування визначення саме АТ «Ощадбанк» розрахунковим банком за експериментальним проектом.

Ринок банківських послуг нараховує понад 60 банків і є конкурентним, тому визначення саме АТ «Ощадбанк» єдиним розрахунковим банком може призвести до:

- надання АТ «Ощадбанк» переваг, які поставлять його у привілейоване становище стосовно інших банків-конкурентів;
- негативних наслідків для конкуренції на ринках банківських послуг через її недопущення, усунення, обмеження чи спотворення;
- встановлення адміністративних бар'єрів у доступі до відповідного сегменту ринку банківських послуг іншим банківським установам, що може призвести до негативних наслідків у конкуренції.

Проект постанови було **погоджено із зауваженнями** та запропоновано розглянути можливість розширення кола банків, які можуть здійснювати виплату кешбеку на основі критеріїв відбору, які забезпечать банкам можливість конкурувати між собою з метою здобуття переваг завдяки власним досягненням на ринку, незалежно від форми власності.

У 2024 році Комітет надавав зауваження до двох зазначених нижче проєктів постанов Уряду, якими **порушувалася принцип конкурентного нейтралітету** та перевага надавалася державним банком.

За законодавством державний банк – це банк, 100% статутного капіталу якого належить державі.

У 2024 році ринок банківських послуг нараховував 63 банки, із вказаних банків на 100% державними банками були 4. Тобто **ринок потенційно був конкурентним**, що забезпечувало можливість споживачам обрання банку для отримання необхідних послуг, а банкам – можливість конкурувати, у тому числі за ціною послуг, умовами обслуговування, рівнем сервісу тощо.

Проект постанови КМУ

«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 2022 р. № 516»

Проектом постанови пропонувалося Положення про Єдиний державний портал для збору пожертв на підтримку України «United24», затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 3 травня 2022 р. № 516 «Питання Єдиного державного вебпорталу для збору пожертв на підтримку України «United24», доповнити нормою, відповідно до якої передбачалося отримання та здійснення благодійних внесків з використанням платіжних систем державних банків, які відповідають технічним вимогам, визначеним технічним адміністратором.

Проект постанови КМУ

«Про внесення змін до Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг»

Проектом постанови передбачалося внесення змін до Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затвердженого постановою КМУ від 04.12.2019 № 1137 «Питання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг».

Змінами пропонувалося підпункт 7 пункту 5 Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, яким визначено основні завдання, які виконує Портал Дія, викласти в такій редакції:

«7) сплата адміністративного збору за надання публічних (електронних публічних) послуг, зокрема комплексних електронних публічних послуг, наданих в автоматичному режимі, штрафів за адміністративні правопорушення, державного мита, інших платежів, розрахунків під час їх отримання та надання благодійних внесків з використанням платіжних систем державних банків, які відповідають технічним вимогам, визначеним технічним адміністратором;».

У проектах постанов та в доданих до них матеріалах було відсутнє обґрунтування необхідності здійснення сплати зазначених платежів саме через платіжні системи державних банків.

Реалізація зазначених змін до двох вказаних проектів постанов Уряду може призвести до:

- негативних наслідків для конкуренції на ринку банківських послуг через її недопущення, усунення, обмеження чи спотворення;
- надання державним банкам переваг, які поставлять їх у привілейоване становище стосовно інших банків -конкурентів.

Проекти вказаних постанов Комітет погодив із зауваженнями та запропонував розглянути можливість розширення кола банків на основі критеріїв відбору, які забезпечать банкам змогу конкурувати між собою з метою здобуття переваг завдяки власним досягненням на ринку, незалежно від форми власності.

01

«Деякі питання комплексної передачі електронних копій документів, окремої інформації (відомостей, даних), що в них міститься, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг»

Реквізити документа

№ 423 від 13.04.2024

Комітет під час аналізу проекту постанови виявив, що проектом пропонувалося справляти плату за підключення інформаційних, інформаційно-комунікаційних систем для комплексного отримання електронних копій документів у розмірі, визначеному ДП «Дія» за погодженням з Міністерством цифрової трансформації України (далі – Мінцифри).

Водночас невизначення механізму й умов формування плати за комплексне надання електронних копій документів (зокрема, що таке визначення плати здійснюватиметься відповідно до економічно обґрунтованих планованих витрат технічного адміністратора) могло призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ДП «Дія» у вигляді зловживання монопольним становищем, а також Мінцифри шляхом легітимації цього порушення.

Крім того, проектом пропонувалося звільнити від плати за підключення до вказаної послуги з-поміж інших суб'єктів господарювання державної та комунальної форми власності, у зв'язку із чим Комітет наголосив, що така ситуація може створювати нерівні умови діяльності для суб'єктів господарювання приватної форми власності порівняно з конкурентами та впливати на інтенсивність конкуренції на ринках відповідних товарів за рахунок впливу рішень органу влади, а не власних досягнень суб'єктів господарювання.

Мінцифри за результатами опрацювання зауважень і пропозицій АМКУ врахувало їх у прийнятій постанові за результатами попереднього узгодження шляхом передбачення справляння плати в розмірі економічно обґрунтованих витрат технічного адміністратора Порталу Дія, а також виключення положень щодо звільнення від плати суб'єктів господарювання державної та комунальної форми власності.

02

«Про внесення змін до Порядку призначення, відмови у призначенні та анулювання призначення органу із сертифікації для індивідуального затвердження колісних транспортних засобів, партій частин та обладнання»

Реквізити документа

№ 253 від 05.03.2024

Комітет за результатами аналізу проекту постанови Уряду, прийнятої 05.03.2024 за № 253, зауважив Мінінфраструктури на потребі його доповнення положеннями стосовно необхідності надання заявнику (орган із сертифікації) деталізованих роз'яснень щодо підстав відмови у призначенні, а також недопущення зазначення в повторно прийнятих рішеннях про відмову у призначенні органом із сертифікації підстав, які не були вказані у вперше прийнятому рішенні про відмову (крім випадку наявності підстав для відмови повторно у зв'язку з невідповідністю заявника встановленим вимогам – подання недостовірних відомостей повторно, подання знову неповного пакету документів тощо).

Формування таких висновків щодо негативного впливу на конкуренцію Комітет окреслив у рекомендаціях Мінінфраструктури від 16.09.2021 № 21-рк забезпечити чіткий і прозорий механізм порядку призначення та відмови у призначенні органів із сертифікації шляхом розроблення вказаного проекту змін.

Комітет виявив, зокрема, що Мінінфраструктури в повторно прийнятих рішеннях про відмову у призначенні органом із сертифікації за результатами розгляду поданої заявником заяви про призначення після здійснення коригувальних заходів зазначало підстави, які не були вказані у вперше прийнятому Мінінфраструктури рішенні про відмову у призначенні органом із сертифікації. При цьому вказані рішення Мінінфраструктури не містили деталізації підстав відмови у призначенні органом із сертифікації, що призводило до неправильного тлумачення заявником цих підстав і створювало ризики для допущення ним повторюваної помилки, яка могла стати підставою для відмови у призначенні вдруге, а отже могло створювати додаткові перешкоди вступу на ринок із надання послуг сертифікації для індивідуального затвердження колісних транспортних засобів, партій частин та обладнання.

Мінінфраструктури дослухалось до позиції АМКУ та врахувало її в постанові від 05.03.2024.

У 2024 році Комітет взаємодіяв з Урядом шляхом, зокрема, внесення пропозицій щодо зміни прийнятих ним нормативно-правових актів (постанов), унаслідок неоднозначного розуміння яких створюються перешкоди для розвитку конкуренції, і які не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції.

03

«Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах»

Реквізити документа

[№ 975 від 21.11.2018](#)

АМКУ подав до КМУ [пропозиції № 1-пр від 21.03.2024](#) внести зміни до вказаної постанови з метою розвитку конкуренції на ринках надання охоронних послуг категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, а також провадження відповідних видів господарської діяльності.

Внесення Комітетом цих пропозицій обумовлено неоднозначністю розуміння вказаної постанови суб'єктами господарювання, органами влади та органами місцевого самоврядування, а саме в частині суб'єктів охорони категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, затверджених постановою, – поліція охорони / обов'язково за її участю / будь-який суб'єкт охоронної діяльності.

Унаслідок окресленої неоднозначності розуміння створюються перешкоди для розвитку конкуренції на ринку надання охоронних послуг указаних категорій і на ринках продажу відповідних товарів, а також можуть створюватися умови для порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Прикладом і підтвердженням цього є вже наведене рішення АМКУ [№ 372-р від 10.10.2024](#) про порушення НПУ законодавства про захист економічної конкуренції.

Триває [опрацювання пропозицій](#) за участю відповідальних органів державної влади відповідно до доручення КМУ.

Крім того, Комітет вніс до Уряду [пропозиції № 2-пр від 21.11.2024](#), а саме врегулювати на нормативно-правовому рівні питання:

- порядку визначення цін на доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів;
- конкурсного механізму залучення суб'єктів господарювання для доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів, зокрема врегулювання:

умов участі
в конкурсі

критеріїв
відбору

механізму
конкурсного
відбору

строку подання та
розгляду конкурсних
пропозицій

Наданню цих пропозицій передувало здійснення органами Комітету контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів, у межах якого виявлено низку порушень, серед яких:

- антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування та поліції, що заборонено статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у зв'язку з визначенням надавачів послуг доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів не на конкурентних засадах;
- встановлення надавачами цих послуг завищених цін на них, що є порушенням, передбаченим статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем.

При цьому органи АМКУ встановили, що однією з причин таких порушень є проблемні питання нормативно-правового регулювання у сфері доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів, серед яких можна виділити, зокрема, такі:

- неврегульованість конкурсного механізму залучення надавачів таких послуг, зокрема: умов участі в конкурсі, критеріїв відбору, механізму конкурсного відбору, строку подачі та розгляду конкурсних пропозицій тощо;
- непередбаченість застосування цінового критерію відбору як фактору змагальності, а також законодавча передбаченість конкретних розмірів плат за надання цих послуг (методика формування вартості відсутня), що також виключає змагальність.

Наразі Комітет взаємодіє з профільними органами влади над опрацюванням цих пропозицій за дорученням Уряду.

Проект постанови КМУ «Деякі питання Політики державної власності» був розроблений з метою забезпечення, зокрема: національних економічних інтересів і національної безпеки України, економічного зростання, сталого розвитку, соціального розвитку України, ефективного функціонування державного сектору економіки; захисту конкуренції в підприємницькій діяльності та запобігання обмеженню конкуренції внаслідок реалізації державою своїх прав як власника чи внаслідок провадження державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, своєї діяльності.

Комітет брав участь в [опрацюванні та погодженні](#) проекту Політики державної власності, який був розроблений Мінекономіки; представники АМКУ [брали участь в узгодженні проблемних питань](#), які виникли під час опрацювання проекту Політики державної власності.

Згідно з Планом організації підготовки проектів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації постанови КМУ «Деякі питання Політики державної власності», АМКУ визначений виконавцем (співвиконавцем) за виконання таких заходів:

01 подання на розгляд Уряду проекту закону щодо удосконалення процедури оскарження рішень, прийнятих під час проведення аукціонів з продажу об'єктів приватизації;

02 аналіз та узагальнення, в межах повноважень, практики реалізації актів законодавства з урахуванням їхнього впливу на економічну конкуренцію, в тому числі у зв'язку з контролем за допустимістю державної допомоги суб'єктам господарювання, та подання відповідних висновків чи пропозицій на розгляд КМУ;

03 участь у розробленні спільно з іншими органами виконавчої влади нормативно-правових актів для внесення змін до законодавства з метою забезпечення рівних умов ведення діяльності для всіх суб'єктів господарювання;

04 забезпечення здійснення:

державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, виявлення і припинення порушень, зокрема, шляхом розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених розділом III «Антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю» Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

участі у розробленні та внесенні в установленому порядку Президенту України та КМУ пропозицій щодо законів та інших нормативно-правових актів, які регулюють питання розвитку конкуренції, конкурентної політики та монополізації економіки, та щодо зміни прийнятих ними нормативно-правових актів, які не відповідають конкурентному законодавству або внаслідок неоднозначного розуміння яких створюються перешкоди для розвитку конкуренції;

погодження проектів нормативно-правових актів Президента України, КМУ, центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, та інших рішень, що можуть вплинути на конкуренцію або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, надісланих в обов'язковому порядку до АМКУ;

05 участь у розробці спільно з іншими ЦОВВ проекту закону щодо внесення змін до законодавства з дотриманням законодавства про державну допомогу та положень законодавства, які впроваджують Директиву Європейської комісії 2006/111/ЄС від 16 листопада 2006 року, з метою забезпечення правового регулювання, зокрема, порядку надання органам державної влади, включаючи АМКУ, фінансової інформації, включаючи звіти підприємств, товариств з контрольною часткою держави.

Постанова НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії»

01 Реквізити документа

[№ 1380 від 26.07.2024](#)

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі в цьому розділі – Закон):

Комерційний облік електричної енергії – сукупність процесів та процедур із забезпечення формування даних щодо обсягів виробленої, відпущеної, переданої, розподіленої, спожитої, імпортованої та експортованої електричної енергії у визначений проміжок часу з метою використання таких даних для здійснення розрахунків між учасниками ринку (пункт 38 статті 1 Закону).

Затвердження правил ринку, кодексу комерційного обліку, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, належить саме до повноважень Регулятора (НКРЕКП) (пункт 4 частини третьої статті 6 Закону).

Комерційний облік на ринку електричної енергії організовується адміністратором комерційного обліку (далі – АКО) та здійснюється постачальниками послуг комерційного обліку (далі – ППКО) відповідно до вимог Закону, кодексу комерційного обліку та правил ринку.

Надання послуг комерційного обліку здійснюється ППКО на конкурентних засадах за умови реєстрації ППКО та реєстрації його автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії адміністратором комерційного обліку в порядку, встановленому кодексом комерційного обліку.

На сьогодні відповідно до Закону оператор системи передачі (ОСП, НЕК «Укренерго») єдиний суб'єкт господарювання, який виконує роль АКО, та на конкурентних засадах виступає в ролі ППКО.

Проектом постанови пропонувалося затвердити зміни до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП

від 14 березня 2018 року, якими, у разі їх прийняття, передбачалося б делегування АКО повноважень розробляти і затверджувати власні нормативні документи та зміни до них, які б врегульовували порядок входу суб'єктів господарювання на ринок постачання послуг комерційного обліку і виходу з нього (реєстрація, призначення і зміна ППКО), а також в частині будь-яких інших не визначених проектом постанови питань.

Делегування НКРЕКП своїх владних повноважень АКО в частині розробки затвердження АКО нормативних документів та змін до них [могло б призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції](#) внаслідок можливості впливу АКО на умови економічної конкуренції на ринку постачання послуг комерційного обліку, у якому ОСП (ПрАТ «НЕК «Укренерго») також бере участь як ППКО.

Відтак на підставі розроблених та затверджених на власний розсуд нормативних документів, які не є нормативно-правовими актами, та проекти, яких не підлягали б затвердженню НКРЕКП і погодженню з Комітетом, ОСП (ПрАТ «НЕК «Укренерго»), в інтересах максимізації власного прибутку, збільшення чи збереження власної ринкової частки на ринку послуг постачання комерційного обліку об'єктивно міг бути зацікавлений у зменшенні конкурентного тиску щодо себе, а отже, у використанні делегованих владних повноважень, визначених проектом постанови, [з метою обмеження, усунення або спотворення конкуренції](#) на існуючому конкурентному ринку постачання послуг комерційного обліку чи з метою її недопущення на такий ринок.

З урахуванням викладеного Комітет [не погодив](#) зазначений проект постанови, надавши відповідні зауваження до нього.

НКРЕКП [враховано зауваження Комітету](#) та надіслано доопрацьований проект постанови, який за результатами розгляду був погоджений Комітетом.

02

Наказ МВС, Мінекономіки «Про затвердження Методики формування ціни на послуги, які надаються органами поліції охорони»

Реквізити документа

[№ 425/15051 від 19.06.2024](#)

МВС у середині 2024 року надіслало до Комітету на погодження зазначений наказ МВС, Мінекономіки. АМКУ зауважив, що невизначення в наказі механізму розрахунку планового прибутку, який включається до ціни на послуги з охорони об'єктів, або невстановлення норми прибутку, яка зараховується в ціни на послуги з охорони об'єктів, може призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання чи споживачів шляхом встановлення цін на послуги з охорони об'єктів, які [неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку](#), і негативно вплинути на конкуренцію.

За результатами опрацювання зазначеної позиції Комітету, враховуючи зауваження до нього, Мінекономіки, МВС [доопрацювало проект наказу](#), визначивши, що формування ціни на послуги з охорони об'єктів, затверджених [постановою КМУ від 21.11.2018 № 975](#), здійснюється на підставі саме економічно обґрунтованих планованих витрат органів поліції охорони.

Проект наказу Мінінфраструктури

03 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства інфраструктури України»

До Комітету на погодження надійшов проект наказу Мінінфраструктури. З метою уникнення різнотлумачень, а також недопущення або усунення з ринку лоцманських послуг підприємств Комітет надав свої зауваження та пропозиції до зазначеного проекту наказу:

01 до Правил плавання і лоцманського проведення суден у північно-західній частині Чорного моря, Бузько-Дніпровсько-лиманському та Херсонському морському каналах, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 01.08.2007 № 655, Комітет запропонував внести зміни для узгодження між собою певних положень з метою забезпечення можливості надання лоцманських послуг морськими лоцманами, які входять до складу лоцманських підприємств, а не тільки окремою філією;

02 доопрацювати [Положення про морських лоцманів](#), затверджене наказом Мінінфраструктури від 08.05.2013 № 292, зареєстрованим у Мін'юсті 10.06.2013 за № 920/23452 (далі – Положення про морських лоцманів), у частині вимог до лоцманського підприємства, а саме:

- для забезпечення можливості входу на ринок лоцманських послуг новостворених лоцманських підприємств у частині положень, які стосуються формування аварійного лоцманського фонду;
- передбачити можливість наявності відповідних спеціалізованих плавзасобів на підставі іншого права, крім права власності;
- з метою уникнення різнотлумачень необхідно визначити вичерпний перелік інформації та/або відомостей, які лоцманське підприємство повинно подати адміністрації відповідного морського порту до отримання заявки та виконання першого лоцманського проведення у відповідному районі.

Комітет запропонував розглянути можливість внесення змін до вимог щодо підтвердження морським лоцманом, перед виконанням першого лоцманського проведення на новому підприємстві, відповідності вимогам присвоєної йому кваліфікаційної категорії, враховуючи те, що підтвердження кваліфікаційної категорії триватиме певний період часу.

Також з метою уникнення різнотлумачень Комітет надав пропозицію: чітко визначити, яке саме подання лоцманського підприємства буде вважатись «обґрунтованим».

Надані Комітетом зауваження та пропозиції були [враховані](#) Мінінфраструктури.

Проект наказу Мінінфраструктури

04 «Про погодження проектів Методики розрахунку розмірів ставок портових зборів, які справляються у морських портах України, Порядку справляння, обліку та використання коштів від портових зборів, крім використання коштів від адміністративного збору» (далі — Методика, Порядок)

Проекти Методики та Порядку раніше вже надсилалися Мінінфраструктури на погодження до Комітету, за результатами розгляду яких Комітет повідомив, що вони потребують суттєвого доопрацювання. Відповідно було надано зауваження / пропозиції, які не в повній мірі були враховані Мінінфраструктури.

За результатами розгляду доопрацьованих проектів Методики та Порядку Комітет надав зауваження та/або пропозиції, зокрема зазначив, що:

01 є необхідність визначення термінів «транзит» та «транзитний вантажопотік», які вживаються в тексті Методики, [з метою дотримання чіткості і зрозумілості структури нормативно-правового акта та недопущення зловживань при їх застосуванні](#); а також доопрацювання термінів «вихід/вхід до/з акваторії морського порту», її меж та «перетину акваторії морського порту» з урахуванням положень статті 1 Закону України «Про морські порти України»;

02 включення витрат на утримання якірних стоянок у межах акваторії морського порту до ставки корабельного збору є необґрунтованим та [може призвести до збільшення ставки корабельного збору](#);

03 згідно з Методикою для розрахунків ставок портових зборів беруться різні часові періоди, при цьому здійснення розрахунків ставок портових зборів на основі показників за період не менше 5 років та/або на основі трирічного періоду може призвести до [некоректного визначення розмірів таких ставок](#), зокрема, з урахуванням обставин, спричинених військовою агресією РФ проти України;

04 в Україні є підприємства, на які на день набрання чинності Закону України «Про морські порти України» поширювалось визначення терміна «морський термінал», однак досі не включені до меж найближчого морського порту. Тому, прогнозовані показники таких підприємств, у тому числі, наприклад, прогнозований показник сумарної валової місткості суден, з яких справлятиметься каналний збір, показник суднообігу тощо, [не повинні враховуватись під час визначення розмірів ставок портових зборів](#).

Оскільки Методика та Порядок потребували суттєвого доопрацювання, Комітет [не погодив](#) проект наказу. При цьому Комітет зазначив, що відкритий для подальшого обговорення проектів Методики й Порядку та готовий взяти участь у відповідних узгоджувальних заходах.

Рішення НКЕК

05

«Про затвердження Порядку розробки та затвердження Максимально граничних тарифів на послуги постачальників електронних комунікаційних послуг для потреб мовлення з використанням радіочастотного спектра»

Реквізити документа

[№1686 від 23.05.2024](#)

Відповідно до [Закону України «Про медіа»](#) проєкт цього порядку потребує погодження з НКЕК та АМКУ.

Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) від 10.08.2023 № 646 створено міжвідомчу Робочу групу для визначення порядку розроблення та затвердження максимально граничних тарифів на послуги постачальників електронних комунікаційних послуг для потреб мовлення з використанням радіочастотного спектра (далі – Робоча група), до складу якої увійшли представники Національної ради, НКЕК, АМКУ. Національною радою спільно із Робочою групою [розроблено проєкт Порядку](#), яким визначено механізм розробки та затвердження Максимально граничних тарифів на послуги постачальників електронних комунікаційних послуг для потреб мовлення з використанням радіочастотного спектра, зокрема визначено порядок формування тарифів, визначення витрат на надання послуг постачальника, розрахунку тарифів на послуги, затвердження та зміни максимально граничних тарифів на послуги постачальників.

Комітет [погодив](#) надісланий Національною радою проєкт рішення.

Рішення НКЕК

06

«Про визначення показників накопичення смуг радіочастот (залежно від діапазону радіочастот), досягнення яких може передбачати застосування обмежень відповідно до частини першої статті 57 Закону України «Про електронні комунікації»

Реквізити документа

[№124 від 13.03.2024](#)

Під «показником накопичення смуг радіочастот» слід розуміти загальну максимальну кількість спектра, право на користування яким оператор може мати в конкретному діапазоні або групі діапазонів радіочастот. Означені показники є інструментом забезпечення ефективної конкуренції та запобігання її спотворенню.

При опрацюванні проєкту рішення до Комітету надійшли листи від мобільних операторів з пропозиціями та зауваженнями до проєкту, які просили Комітет врахувати під час його погодження.

Комітет ініціював проведення [робочої зустрічі](#) з представниками НКЕК, а також запитав у неї додаткову інформацію та інші аналітичні дані, необхідні для об'єктивної та неупередженої оцінки проєкту рішення.

За результатом проведеної робочої зустрічі та аналізу наданої додаткової інформації Комітет встановив, що проєкт рішення не містить норм, які б могли призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Комітет [погодив](#) проєкт рішення НКЕК.

ПРІОРИТЕТ 2024

Законом України «Про медіа» Комітет зобов'язано затвердити за погодженням із Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення методики визначення ринків у сфері медіа, а також ринку розповсюдження (поширення) та споживання рекламної інформації. Відповідно, методологічне забезпечення захисту економічної конкуренції у сфері медіаринків було пріоритетним завданням Комітету у 2024 році.

01 [Проект розпорядження АМКУ](#)

«Про затвердження Методики визначення меж ринків у сфері медіа»

02 [Проект розпорядження АМКУ](#)

«Про затвердження Методики визначення меж ринку розповсюдження (поширення) та споживання рекламної інформації»

На виконання вказаного пріоритету Комітет:

- схвалив на своєму засіданні 23.05.2024 проєкти розпоряджень;
- провів електронні консультації з громадськістю щодо проєктів методик, хід і результати проведення яких розміщено на порталі Комітету в рубриці [«Громадськості»](#);
- отримав позицію щодо погодження / відсутності необхідності погодження проєктів методик від низки органів влади, серед яких ДРС, Мінекономіки, Мінфін, Мінцифри, НАЗК.

Водночас під час погодження проєктів методик з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення остання висловила своє бачення визначення меж указаних ринків, враховуючи позицію стейкхолдерів із цього приводу, що унеможливорює наразі затвердження АМКУ методик.

У свою чергу Комітет продовжує визначати межі ринків, зокрема у сфері медіа, відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Комітету [№ 49-р від 05.03.2002](#), зареєстрованим у Мін'юсті 01.04.2002 за № 317/6605, яка є частиною законодавства про захист економічної конкуренції, відповідно до якого і здійснює свою діяльність Комітет.

НАДАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙНИХ РОЗ'ЯСНЕНЬ КОМІТЕТУ

Важливим напрямом роботи органів Комітету в державному захисті конкуренції та запобіганні негативному впливу на неї на регіональних ринках є взаємодія з органами місцевого самоврядування. Інструментом такої взаємодії виступають рекомендаційні роз'яснення щодо застосування законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування під час прийняття ними управлінських рішень, які АМКУ надав у 2024 році двічі з найбільш поширеної проблематики.

01

Щодо застосування законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування під час прийняття управлінських рішень зі встановлення правил провадження підприємницької діяльності в тимчасових спорудах

Реквізити документа

№ 5-pp від 28.03.2024

02

Щодо застосування законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування під час визначення суб'єкта оціночної діяльності у сфері оцінки земель для проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки під час продажу земельних ділянок, що перебувають у комунальній власності

Реквізити документа

№ 6-pp від 04.04.2024

НАДАННЯ ВИСНОВКІВ ЩОДО КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ

У 2024 році Комітетом на підставі наданої суб'єктами господарювання інформації, надав висновки у формі рекомендаційних роз'яснень, мета надання яких полягає в **запобіганні порушень законодавства про захист економічної конкуренції**.

Висновки надаються щодо відповідності дій цих суб'єктів господарювання положенням статей 6, 10, 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Такі висновки адресовані суб'єктам господарювання, які звернулися за консультацією стосовно відповідності їх дій вимогам зазначених положень, та надають можливість суб'єктам господарювання оцінити ризики вчинення порушення ще до здійснення дій/бездіяльності, які **потенційно можуть кваліфікуватись як порушення законодавства про захист економічної конкуренції**.

Органи Комітету постійно виявляють, встановлення органами місцевого самоврядування неправомірних вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір проводити підприємницьку діяльність у тимчасових спорудах, що стосуються подання не передбачених законодавством документів та отримання не передбачених законодавством погоджень тощо. Такі дії можуть мати негативний вплив на конкуренцію на відповідних ринках продажу товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, оскільки можуть призводити до виникнення в суб'єктів господарювання додаткових затрат (матеріального, ресурсного, часового чи іншого характеру), які могли би бути використані ними для підвищення власної конкурентоспроможності.

До того ж МТВ АМКУ неодноразово стикалися з випадками визначення органом місцевого самоврядування не на конкурентних засадах суб'єкта оціночної діяльності у сфері оцінки земель для проведення експертної грошової оцінки земельної ділянки, що може обмежувати право певних осіб, які мали (мають, могли мати) бажання, можливість та намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг з експертної грошової оцінки земельних ділянок.

З огляду на зазначене в цих рекомендаційних роз'ясненнях описано:

01

які саме дії органів місцевого самоврядування можуть вважатися антиконкурентними та розглядатися на предмет наявності ознак порушень, визначених статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

02

які підходи застосовуються органами Комітету під час розгляду питань відповідності дій органів місцевого самоврядування законодавству про захист економічної конкуренції у вказаних питаннях

01

Щодо відповідності дій «Європейської бізнес асоціації», ТОВ «Адама Україна», ТОВ «Байер», ТОВ «БАСФ Т.О.В.», ТОВ «Самміт-Агро Юкрейн», ТОВ «Сингента» та ТОВ «ФМС Україна» положенням статей 6, 10, 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статті 15¹ «Про захист від недобросовісної конкуренції» у порядку, передбаченому статтею 14 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

Реквізити документа

№ 9-pp від 19.09.2024

02

Щодо відповідності дій ТОВ «Саміт Моторз Україна», ПП «Тойота-Україна» та уповноважених дилерів положенням статей 6 та 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у порядку, передбаченому статтею 14 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

Реквізити документа

№ 11-pp від 03.10.2024

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТОРГІВ, АУКЦІОНІВ, КОНКУРСІВ, ТЕНДЕРІВ

Боротьба з антиконкурентними узгодженими діями є одним із ключових завдань Комітету, яке має важливе значення для держави, оскільки сприяє економічній стабільності та розвитку справедливої конкуренції, адже антиконкурентні узгоджені дії є одним із найпоширеніших видів порушень, що спотворюють принципи вільної конкуренції.

Одним із видів порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій є спотворення результатів торгів, аукціонів тощо. Виявлення Комітетом таких схем дозволяє оптимізувати державні витрати.

Загальновідомо, що узгоджена поведінка учасників конкурсних процедур (торгів, тендерів, аукціонів тощо), спрямована на досягнення погодженого між ними результату, належить до категорії найбільш шкідливих антиконкурентних узгоджених дій, оскільки в таких випадках вибір для замовника обмежений лише поданими пропозиціями і змова учасників призводить до порушення права замовника на придбання товару за ціною, сформованою в умовах конкуренції та зниження якості закуплених товарів і послуг, що у свою чергу призводить також до необґрунтованої перевитрати державних коштів.

Така поведінка учасників торгів також демотивує інших підприємців брати участь у публічних закупівлях та призводить до монополізації ринків.

Припинення Комітетом порушень включає комплекс заходів, спрямованих на виявлення, розслідування та запобігання подальшим порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.

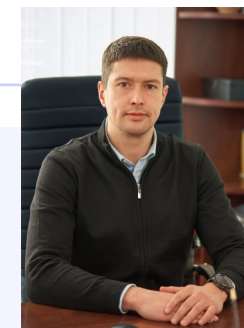
Виявлення узгодженої поведінки учасників конкурсних процедур зменшує можливості для маніпуляцій у сфері публічних закупівель та сприяє розвитку підприємництва й економіки загалом, адже лише за умов рівноправної конкуренції український бізнес зможе динамічно розвиватися, а економіка – розкрити свій повний потенціал на користь споживачів та суспільства в цілому.

Так, у 2024 році Комітетом виявлено та припинено 2 012 порушень у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.

Богдан ГОРОБЕЦЬ

Державний уповноважений

ПРИКЛАДИ РІШЕНЬ ПРО ВИЗНАННЯ ВЧИНЕННЯ ПОРУШЕНЬ У ВИГЛЯДІ ЗМОВ НА ТОРГАХ / АУКЦІОНАХ / КОНКУРСАХ / ТЕНДЕРАХ

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «СЕНТАЙМ ГРУП» ТА
ТОВ «ФУЕЛПОСТАЧ»

РЕКВІЗИТИ [№ 518-р від 19.12.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Дизельне паливо

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили антиконкурентні узгоджені дії, що стосуються спотворення результатів 24-х торгів. Йдеться про закупівлю різними державними замовниками протягом 2023–2024 років дизельного палива. Очікувана вартість всіх закупівель становила понад **176 млн грн**.

Під час розгляду справи встановлено обставини, що у своїй сукупності свідчать про спільну та скоординовану поведінку підприємств під час підготовки та участі в торгах.

ШТРАФ: 48,5 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «ЄВРОМЕДТЕХНІКА» ТА
ТОВ «МЕДГРУП»

РЕКВІЗИТИ [№ 481-р від 05.12.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Медичне обладнання

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили змову під час участі в 15 торгах із закупівлі медичного обладнання, проведених протягом 2020 – 2021 років, загальною очікуваною вартістю понад **70,1 млн грн**.

ШТРАФ: 8,4 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ ТАК АМКУ

ПРІОРИТЕТ 2024

ВІДПОВІДАЧІ ТДВ «БЗ «РЕМА» І ТОВ «ЕНЕРГОСЕРВІС»

РЕКВІЗИТИ [№ 93-р/тк від 25.12.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Запасні частини для компресорів

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Тимчасова адміністративна колегія Комітету встановила, що відповідачі вчинили змову під час участі у трьох торгах, проведених АТ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ», АТ «УКРНАФТА» та АТ «УКРТРАНСГАЗ» у 2023 році на закупівлю запасних частин для компресорів, очікуваною вартістю майже **50 млн грн**.

Виробником пропонованої відповідачами продукції є один із них – ТДВ «БЗ «РЕМА».

Під час розслідування справи встановлено обставини, які у своїй сукупності свідчать, що вказані суб'єкти господарювання на всіх стадіях підготовки тендерних пропозицій для участі в торгах були обізнані щодо участі кожного з них, здійснювали обмін інформацією та узгодили між собою умови участі в торгах, через що конкуренцію між ними було усунуто.

ШТРАФ: 10,9 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ПРІОРИТЕТ 2024

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «ЛАСТ БУД КЕПІТАЛ» І
ТОВ «УКРКОМБУДІНВЕСТ»

РЕКВІЗИТИ [№ 188-р від 20.06.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Будівництво фізкультурно-оздоровчого комплексу і будівництво дитячого дошкільного закладу

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет під час розслідування справи встановив обставини, що у своїй сукупності свідчать про вчинення відповідачами антиконкурентних узгоджених дій з метою усунення конкуренції між ними під час участі в торгах.

ШТРАФ: 4,0 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ПРІОРИТЕТ 2024

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «АВЕСТ БУД» І
ТОВ «АВТОДОРБУДПОСТАЧ»

РЕКВІЗИТИ [№ 289-р від 22.08.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Перевезення шлаку і золи

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили змову під час участі у двох торгах з перевезення шлаку і золи, проведених КП «КІЙВТЕПЛОЕНЕРГО», на загальну очікувану вартість понад **27,7 млн грн**.

Під час розслідування справи Комітет встановив обставини, які у своїй сукупності свідчать, що вказані суб'єкти господарювання на всіх стадіях підготовки тендерних пропозицій у торгах були поінформовані про участь один одного, обмінювалися інформацією та узгодували між собою умови участі, що призвело до усунення конкуренції між ними.

ШТРАФ: 5,6 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «СЕЛТАВІТ» (ПІД ЧАС ТОРГІВ
МАЛО НАЗВУ ТОВ «ІНФОСЕЙФ ІТ»),
ТОВ «СОФТ ПРОДАКШН» ТА
ТОВ «КЛОТФІЛЬДА» (ПІД ЧАС ТОРГІВ
МАЛО НАЗВУ ТОВ «ІНСАЙД
СОЛЮШНС»)

РЕКВІЗИТИ [№ 486-р від 05.12.2024](#)

ПРЕДМЕТ
ЗАКУПІВЛІ Програмне забезпечення

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили змову під час участі у 4 торгах із закупівлі програмного забезпечення, проведених Пенсійним фондом України, з очікуваною вартістю майже **36 млн грн**.

ШТРАФ: 4,6 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ПРІОРИТЕТ 2024

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНЕ ПРОЕКТНЕ БЮРО «НОВИЙ ДІМ» І ТОВ «ТЕХ ТРАНС БУД АГ»

РЕКВІЗИТИ [№ 207-р від 27.06.2024](#)

ПРЕДМЕТ Реконструкція приміщень під реабілітаційний центр
ЗАКУПІВЛІ КП «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І. І. Мечникова»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили антиконкурентні узгоджені дії під час участі в торгах із реконструкції приміщень КП «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І. І. Мечникова», проведених Департаментом капітального будівництва Дніпропетровської облдержадміністрації.

За результатом спотворених торгів зазначений Департамент уклав договір із ТОВ «БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНЕ ПРОЕКТНЕ БЮРО «НОВИЙ ДІМ» на понад **97 млн грн.**

Під час розслідування справи встановлено обставини, що свідчать про спільну та скоординовану поведінку ТОВ «БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНЕ ПРОЕКТНЕ БЮРО «НОВИЙ ДІМ» і ТОВ «ТЕХ ТРАНС БУД АГ», які у своїй сукупності вказують на вчинення ними порушення законодавства «Про захист економічної конкуренції».

ШТРАФ: 6,1 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ПРІОРИТЕТ 2024

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «РУТЕН ІНЖИНІРИНГ» І ТОВ «ЮНІБУД ЕНЕРГОСЕРВІС»

РЕКВІЗИТИ [№ 242-р від 25.07.2024](#)

ПРЕДМЕТ Будівельні роботи і поточний ремонт Славського міського полігону ТПВ
ЗАКУПІВЛІ

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вчинили антиконкурентні узгоджені дії, які стосуються спотворення результатів торгів з рекультивації Славського міського полігону твердих побутових відходів. Торги були проведені Славською селищною радою. Очікувана вартість двох закупівель становила понад **100 млн грн.**

Комітет встановив, що вказані суб'єкти господарювання на всіх стадіях підготовки тендерних пропозицій для участі в торгах були обізнані щодо участі кожного з них, здійснювали обмін інформацією та узгодили між собою умови участі в торгах, тому конкуренцію між ними було усунуто.

ШТРАФ: 2,4 МЛН ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ КАРПАТИНАФТОТРЕЙД» І ТОВ «ТРАНСОІЛГАЗ»

РЕКВІЗИТИ [№ 168-р від 23.05.2024](#)

ПРЕДМЕТ Скраплений газ
АУКЦІОНУ

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вдалися до антиконкурентних узгоджених дій під час участі в аукціоні з продажу скрапленого газу, замовником якого було ПАТ «Укрнафта», діяли не самостійно, а узгоджували свою поведінку з метою усунення конкуренції та розділили предмет аукціону між собою.

ШТРАФ: 680 ТИС. ГРН.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ ТОВ «МЕТКОН ПЛЮС» І ТОВ «РОЖНЯТІВ ТОРФ»

РЕКВІЗИТИ [№ 451-р від 14.11.2024](#)

ПРЕДМЕТ Спеціальний дозвіл на користування родовищем
АУКЦІОНУ «Під Бором»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Комітет встановив, що відповідачі вдалися до антиконкурентних узгоджених дій під час участі в аукціоні з продажу спеціального дозволу на користування надрами родовища «Під Бором», яке розташоване в межах Калуського району Івано-Франківської області. Аукціон було проведено Державною службою геології та надр України. Найвища цінова пропозиція у сумі **60 млн грн** належала ТОВ «МЕТКОН ПЛЮС». Проте ТОВ «МЕТКОН ПЛЮС» відмовилось від підписання договору купівлі-продажу дозволу.

Такі дії ТОВ «МЕТКОН ПЛЮС» призвели до того, що замовник уклав договір із ТОВ «РОЖНЯТІВ ТОРФ», яке придбало спеціальний дозвіл на користування надрами родовища «Під Бором» за ціною **35,2 млн грн.**

Під час розслідування справи Комітет виявив, що ТОВ «МЕТКОН ПЛЮС» і ТОВ «РОЖНЯТІВ ТОРФ» узгодили між собою умови участі у вказаному аукціоні. Тобто, через змову, конкуренцію між ними було усунуто.

ШТРАФ: 331,9 ТИС. ГРН.

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Захист від недобросовісної конкуренції є одним із ключових напрямів роботи Комітету.

У 2024 році пріоритетним було виявлення та припинення недобросовісних практик на ринках споживчих товарів, що не є лікарськими засобами, але стосовно яких поширювалися неправдиві відомості про лікувальні властивості.

Так, на виконання вказаного пріоритету в 2024 році було розпочато заходи контролю на ринку фасованих вод, за результатами яких були виявлені факти поширення відповідними суб'єктами відомостей про властивості фасованих вод, що можуть сприйматися споживачами як твердження про їх корисність для здоров'я. Водночас докази на підтвердження цього, зокрема результати наукових досліджень, були відсутні. За результатами розгляду відповідних справ Комітет прийняв рішення про накладення штрафів на двох виробників природних мінеральних столових вод.

Також у 2024 році здійснювалися заходи контролю на ринку дієтичних добавок. Було встановлено поширення окремими суб'єктами оманливої інформації про лікувальні властивості дієтичних добавок, яка не мала підтвердження. Результатом проведеної роботи є 5 прийнятих рішень про накладання штрафу, три з яких – містять зобов'язання припинити дії з поширення неправдивої інформації.

Продовжено здійснення заходів контролю, розпочатих у 2023 році, щодо недобросовісних практик суб'єктів, які позиціонували косметичні засоби як такі, що мають лікувальні властивості. Наслідком цих дій могло бути

отримання неправомірних конкурентних переваг перед виробниками тих лікарських засобів, ефективність застосування яких була доведена, зокрема науковими дослідженнями. Отже, на 10 суб'єктів господарювання, що поширювали неправдиві відомості, накладені штрафи.

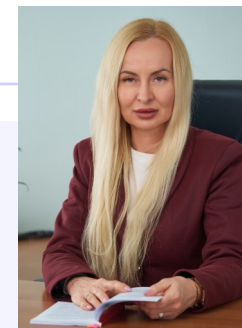
Крім того, Комітет забезпечив захист ділової репутації суб'єктів господарювання шляхом прийняття рішень, пов'язаних із неправомірним використанням позначень та дискредитацією.

Комітет також надав обов'язкові для розгляду рекомендації ТОВ «Філіп Морріс Сейлз енд Дистриб'юшн» про припинення дій з поширення неточних відомостей про властивості продукції IQOS.

У 2025 році Комітетом буде продовжено здійснення заходів контролю на ринках, зокрема мінеральних вод та дієтичних добавок, задля недопущення отримання неправомірних конкурентних переваг шляхом поширення оманливих відомостей, у поєднанні із забезпеченням права споживачів на достовірну інформацію.

Ірина КОПАЙГОРА

Державний уповноважений

РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРО ПРИПИНЕННЯ ДІЙ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «ФІЛІП МОРРІС СЕЙЛЗ ЕНД ДИСТРИБ'ЮШН»

РЕКВІЗИТИ [№ 9-р від 24.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Розгляду справи передувала заява фізичної особи, яка звернулася до АМКУ щодо дій ТОВ «Філіп Морріс Сейлз енд Дистриб'юшн», що полягають у поширенні про IQOS тверджень про його більшу безпечність порівняно, із сигаретами, що, на думку заявника, вводить в оману.

Представництво ВООЗ в Україні та МОЗ повідомили АМКУ про те, що наразі проведено мало досліджень щодо впливу тютюнових виробів для електричного нагрівання (зокрема на здоров'я споживачів), частково тому, що широкий маркетинг і використання цих продуктів з'явилися відносно нещодавно, а отже потрібні додаткові дослідження для обґрунтування заяв про зниження ризику, які зможуть визначити довгострокові впливи IQOS у часі на здоров'я споживачів, які перейшли на використання такої продукції.

За результатами проведеного АМКУ опитування споживачів встановлено, що частина з них невірно сприймає інформацію, яку бажає довести до їх відома відповідач у твердженнях про більшу безпечність IQOS порівняно з сигаретами. Комітет врахував усі надані ТОВ «Філіп Морріс Сейлз енд Дистриб'юшн» докази, позицію Представництва ВООЗ та МОЗ, а також результати опитування і дійшов таких висновків.

Під час розгляду справи щодо варіацій твердження «IQOS виділяє на 95% менше шкідливих хімічних речовин порівняно з сигаретами» з поясненнями / застереженнями до них встановлено, що вони не містять вказівки на конкретну кількість шкідливих хімічних речовин, на яких ґрунтувався розрахунок зниження рівня таких речовин, що виділяються при курінні IQOS та сигарет, а отже такі твердження є неточними.

Щодо варіацій твердження «Повний перехід на IQOS становить менший ризик для вашого здоров'я, ніж продовження куріння» з поясненнями / застереженнями до них встановлено, що вони не містять інформації щодо досліджень, на яких ґрунтується такий висновок, зокрема щодо їх тривалості, виду, суб'єктів проведення таких досліджень тощо, які покладено в основу висновку щодо меншого ризику для здоров'я, а отже такі твердження є неточними.

РЕЗУЛЬТАТ

Надано обов'язкові для розгляду рекомендації про припинення дій з поширення неточної інформації про властивості IQOS.

РІШЕННЯ ПРО ПРИПИНЕННЯ ДІЙ, ЯКІ МІСТЯТЬ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

ПРІОРИТЕТ 2024

У 2024 році АМКУ розпочав здійснення заходів контролю щодо наявності або відсутності ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в діях суб'єктів господарювання – виробників та/або реалізаторів та/або імпортерів дієтичних добавок, під час здійснення яких виявлено порушення.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «ДЕЛЬТА МЕДІКАЛ»

РЕКВІЗИТИ [№ 530-р від 24.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ в діях ТОВ «ДЕЛЬТА МЕДІКАЛ» виявив ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення на упаковках дієтичних добавок «Vazooka Інтенс», «Vazooka Плюш», «Vazooka Ісландський мох» у мережі Інтернет та на телебаченні таких неправдивих відомостей:

- щодо дієтичної добавки «Vazooka Інтенс»: «ВІД КАШЛЮ», «Протикашльовий ефект», «Відхаркувальна дія», «Сприяє полегшенню болю в горлі», «для полегшення симптомів кашлю та болю у горлі»;
- щодо дієтичної добавки «Vazooka Плюш»: «ВІД КАШЛЮ З ГУСТИМ МОКРОТИННЯМ», «Розріджує мокротиння», «Покращує відток мокротиння», «Полегшує дихання», «при запальних захворюваннях дихальних шляхів, що супроводжуються кашлем з утворенням густого в'язкого мокротиння та/або порушенням його відхаркування. Для покращення відтоку мокротиння та полегшення дихання»;
- щодо дієтичної добавки «Vazooka Ісландський мох»: «ВІД КАШЛЮ СУХОГО, НАДСАДНОГО», «Пом'якшувальна дія», «Протизапальний ефект», «Зменшує першіння», «при сухому надсадному кашлі, охриплості горла; при сухості слизових оболонок у приміщеннях із сухим повітрям або при обмеженому носовому диханні під час занять спортом; при сильних навантаженнях на голосові зв'язки».

У ТОВ «ДЕЛЬТА МЕДІКАЛ» відсутні докази, які б підтверджували належним чином інформацію щодо властивостей цих дієтичних добавок, враховуючи особливості їх повного складу. Профільні медичні установи не здійснювали оцінки відповідності та/або випробування дієтичних добавок щодо наявності в них вказаних властивостей та не можуть надати відповідне підтвердження. У межах розгляду справи ТОВ «ДЕЛЬТА МЕДІКАЛ» визнало факт вчинення порушення.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «ДЕЛЬТА МЕДІКАЛ» визнано порушенням та накладено штраф у розмірі **8,5 МЛН ГРН**, а також зобов'язано припинити вказане порушення.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ «КВАЙССЕР ФАРМА УКРАЇНА»**

РЕКВІЗИТИ [№ 506-р від 17.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ під час здійснення заходів контролю виявив у діях ТОВ «КВАЙССЕР ФАРМА УКРАЇНА» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення на упаковці дієтичної добавки «Доппельгерц®актив Омега-3 чисті судини» неправдивих відомостей, а саме:

- «сприяє відновленню еластичності та прохідності кровоносних судин»;
- «сприяє зниженню рівня холестерину в крові»;
- «зменшує ризик тромбоутворення»;

та розпочав розгляд справи.

Під час розгляду справи АМКУ встановив, що в ТОВ «КВАЙССЕР ФАРМА УКРАЇНА» відсутні належні докази на підтвердження зазначених властивостей дієтичної добавки, враховуючи особливості її складу.

Інформація про властивості дієтичної добавки «Доппельгерц®актив Омега-3 чисті судини» може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції. АМКУ також встановлено, що, поширюючи неправдиву інформацію про властивості на упаковці дієтичної добавки, ТОВ «КВАЙССЕР ФАРМА УКРАЇНА» може посилити своє конкурентне становище та негативно вплинути на конкуренцію на суміжному ринку – ринку лікарських засобів.

Про зазначене свідчать результати опитування споживачів, проведеного АМКУ.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «КВАЙССЕР ФАРМА УКРАЇНА» визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити вказане порушення.

ШТРАФ **6,1 МЛН ГРН**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ «ЮНІВЕРС ФАРМ»**

РЕКВІЗИТИ [№ 507-р від 17.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ виявив у діях ТОВ «ЮНІВЕРС ФАРМ» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення на упаковці дієтичної добавки «ВЕНОВІТАЛ» неправдивих відомостей, а саме: «сприяє комплексній дії підтримки судин; поліпшенню венозного та лімфатичного відтоку крові; зміцненню стінок судин»; «сучасний венотонік»; «комбінований венотонік»; «сприяє нормалізації тону вен, покращенню мікроциркуляції, зміцнює судинну стінку та підвищує її тонус, допомагає зменшувати проникність і ламкість капілярів, поліпшувати лімфатичний дренаж та лімфатичний відтік».

Під час розгляду справи АМКУ встановив, що інформація, яка міститься в маркуванні дієтичної добавки, може сприйматися споживачами як така, що вказує на властивості, які притаманні саме лікарському засобу, та вплинути на наміри придбати цю дієтичну добавку. При цьому належних доказів на підтвердження властивостей дієтичної добавки, враховуючи особливості її складу, відповідач до Комітету не надав.

Інформація про властивості дієтичної добавки може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції. ТОВ «ЮНІВЕРС ФАРМ» може посилити конкурентну позицію та отримати перед суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва та/або реалізації лікарських засобів, що містять у своєму складі діосмін, неправомірні переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивих відомостей.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «ЮНІВЕРС ФАРМ» визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити вказане порушення.

ШТРАФ **280,0 ТИС. ГРН**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ «ВІТЕРА»**

РЕКВІЗИТИ [№ 541-р від 26.12.2024](#)

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ виявив у діях ТОВ «ВІТЕРА» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення на упаковці дієтичної добавки «Діабетекс баланс» інформації «запобігає метаболічним порушенням»; «сприяє нормалізації рівня цукру в крові та обміну речовин»; «сприяє загальному зміцненню організму, нормалізації вуглеводного та ліпідного обміну, рівня цукру в крові» та розпочав розгляд справи.

Під час розгляду справи ТОВ «ВІТЕРА» надало докази, що стосувалися, зокрема, санітарно-епідеміологічної оцінки, але не підтверджували належним чином інформацію щодо властивостей дієтичної добавки, враховуючи особливості її повного складу. За результатами проведеного опитування споживачів АМКУ встановив, що інформація, яка міститься в маркуванні дієтичної добавки може, з огляду на спосіб її викладення, сприйматися споживачами як така, що вказує на властивості, які притаманні саме лікарському засобу, та може вплинути на їх наміри придбати цю дієтичну добавку.

Внаслідок поширення на упаковці дієтичної добавки інформації про її властивості відповідач може посилити своє конкурентне становище на ринку дієтичних добавок та отримати перед суб'єктами господарювання, які виготовляють та/або реалізують лікарські засоби, що застосовуються при цукровому діабеті, неправомірні переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а завдяки поширенню неправдивих відомостей.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «ВІТЕРА» визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити вказане порушення.

ШТРАФ **350,0 ТИС. ГРН**

У 2024 році АМКУ розпочав здійснення заходів контролю щодо наявності або відсутності ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в діях суб'єктів господарювання – виробників та/або реалізаторів та/або імпортерів води, під час здійснення яких виявлено порушення.

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ – ПІДПРИЄМСТВО «ІЗУМРУД ЛТД»**

РЕКВІЗИТИ **№ 540-р від 26.12.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ під час здійснення заходів контролю виявив у діях ТОВ – підприємства «Ізумруд ЛТД» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу споживачів неправдивих відомостей на етикетках мінеральної природної столової води «BUVETTE 3 (Vital)» («прискорює обмін речовин», «очищує організм від токсинів», «надає шкірі сяйво») та на власному вебсайті («стимулює клітинні процеси обміну, очищення та живлення») щодо такої води.

Під час розгляду справи Комітет встановив, що ТОВ – підприємство «Ізумруд ЛТД», поширюючи зазначені властивості щодо води «BUVETTE 3 (Vital)», не мало результатів відповідних наукових досліджень, проведених щодо такої продукції, які їх підтверджують.

Результатами опитування, проведеного АМКУ, зокрема, встановлено, що повідомлена на етикетках води «BUVETTE 3 (Vital)» та на вебсайті інформація про її властивості може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції.

У зв'язку з наведеним, ТОВ – підприємство «Ізумруд ЛТД» могло отримати неправомірні конкурентні переваги, зокрема перед суб'єктами господарювання – виробниками та/або реалізаторами мінеральної природної столової води, щодо якої встановлено та підтверджено наявність її «оздоровчого ефекту» за результатами проведених наукових досліджень, які, у свою чергу, дозволяють правомірно поширювати інформацію про користь для здоров'я такої продукції.

Під час розгляду справи відповідач припинив поширення на етикетках води «BUVETTE 3 (Vital)» інформації, яка вводить в оману. При цьому інформацію «стимулює клітинні процеси обміну, очищення та живлення» видалено з вебсайту відповідача.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ТОВ – підприємство «Ізумруд ЛТД» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **17,7 МЛН ГРН**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ПРАТ «НОВОМОСКОВСЬКИЙ ЗАВОД МІНВОДИ»**

РЕКВІЗИТИ **№ 529-р від 24.12.2024**

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ виявив у діях ПрАТ «Новомосковський завод мінводи» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу споживачів на етикетках мінеральної природної столової води «Бон Буассон» місткістю пляшок 0,75 л та 1,5 л (негазованої, слабогазованої, сильногазованої) неправдивих відомостей («найвищий рівень pH* серед природних вод України прискорює обмін речовин, має потужний антиоксидантний ефект та підсилює імунітет»), а також варіацій таких відомостей, які поширюються в соціальних мережах Instagram та Facebook, та розпочав розгляд справи.

АМКУ встановив, що ПрАТ «Новомосковський завод мінводи» не має результатів відповідних наукових досліджень, проведених щодо води «Бон Буассон», які підтверджують зазначені відомості про властивості такої води.

Повідомлена на етикетках води «Бон Буассон» та в соціальних мережах інформація про її властивості може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, що підтверджується результатами опитування, проведеного АМКУ.

У зв'язку з наведеним, ПрАТ «Новомосковський завод мінводи» може отримати неправомірні конкурентні переваги, зокрема перед суб'єктами господарювання – виробниками та/або реалізаторами мінеральної природної столової води, щодо якої встановлено та підтверджено наявність її «оздоровчого ефекту» за результатами проведених наукових досліджень, які, у свою чергу, дозволяють правомірно поширювати інформацію про користь для здоров'я такої продукції.

Під час розгляду справи відповідачем припинено поширення інформації, яка вводить в оману, та видалено її варіації із соціальних мереж Instagram та Facebook. При цьому ПрАТ «Новомосковський завод мінводи» визнало факт вчинення порушення.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ПрАТ «Новомосковський завод мінводи» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **2,0 МЛН ГРН**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ТОВ «КФК «ГРІН ФАРМ КОСМЕТИК»**РЕКВІЗИТИ **№ 464-р від 21.11.2024**ВИД Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
ПОРУШЕННЯ

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ виявив у діях ТОВ «КВК «Грін Фарм Косметик» ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення:

- на тубі та упаковці косметичного засобу «Диклофенак 5%, крем косметичний, по 50 мл у тубах» неправдивих відомостей: «при м'язових болях; при розтягненнях та забиттях; при запальних станах суглобів та опорно-рухового апарату»;
- на тубі та упаковці косметичного засобу «Даймісил Baum Pharm, гель, по 100 мл у тубах» неправдивих відомостей: «протинабрякова, протизапальна та знеболювальна дія».

За інформацією, повідомленою МОЗ, із вказаних вище властивостей прослідковується фармакологічна дія виробів. Виріб, що позиціонується як такий, що має зазначені властивості, не може бути віднесений до косметичних засобів, оскільки така продукція підпадає під дію Закону України «Про лікарські засоби» і повинна бути внесена до Державного реєстру лікарських засобів України.

При цьому належних доказів на підтвердження властивостей косметичних засобів «Диклофенак» та «Даймісил» Комітету не надано.

Повідомлення відповідачем на тубі та упаковці вказаних вище косметичних засобів інформації про властивості цих засобів могла вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, що підтверджується результатами проведеного Комітетом опитування. У зв'язку із чим товариство могло посилити конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги в конкуренції перед іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють господарську діяльність на ринку виробів, які містять в своєму складі діючу речовину диклофенак натрію та/або німесулід.

У межах здійснення відповідних заходів контролю ТОВ «КФК «Грін Фарм Косметик» визнало та припинило порушення законодавства.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ТОВ «КФК «Грін Фарм Косметик» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **600,0 ТИС. ГРН (відповідачем штраф сплачено)**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ **ПП «ЄВРО ПЛЮС»**РЕКВІЗИТИ **№ 427-р від 07.11.2024**ВИД Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
ПОРУШЕННЯ

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

АМКУ виявив, що дії ПП «Євро Плюс» містять ознаки порушення у вигляді поширення на тубі та упаковці засобу косметичного «Бупрозан Baum Pharm, гель, по 75 мл у тубах» неправдивих відомостей:

- «усуває запалення та біль суглобів і м'язів»;
- «виявляє сильну анальгезуючу і протизапальну дію»;
- «усуває запалення і набряклість на проблемних ділянках тіла»;
- «послаблює болі і зменшує запалення при артриті, різноманітних м'язових і суглобних болях, у тому числі болі у попереку».

За інформацією, повідомленою МОЗ, із вказаних вище властивостей прослідковується фармакологічна дія виробу. Виріб, що позиціонується як такий, що має зазначені властивості, не може бути віднесений до косметичних засобів, оскільки така продукція підпадає під дію Закону України «Про лікарські засоби» і повинна бути внесена до Державного реєстру лікарських засобів України.

При цьому належних доказів на підтвердження властивостей косметичного засобу «Бупрозан» Комітету не надано.

Повідомлення ПП «Євро Плюс» на тубі та упаковці косметичного засобу «Бупрозан Baum Pharm, гель, по 75 мл у тубах» інформації про його властивості могли вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, що підтверджується результатами проведеного Комітетом опитування. У зв'язку із чим підприємство могло посилити конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги в конкуренції перед іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють господарську діяльність на ринку виробів, які містять у своєму складі діючу речовину ібупрофен.

У межах здійснення відповідних заходів контролю ПП «Євро Плюс» визнало та припинило порушення законодавства.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ПП «Євро Плюс» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ **240,0 ТИС. ГРН (відповідачем штраф сплачено)**

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧІ	ТОВ «ФАРМПАРТНЕР ЛТД»; ТОВ «ФАРМІС ЛТД»; ТОВ «КК «УКРАЇНСЬКИЙ АПТЕЧНИЙ ХОЛДИНГ»; ПРАТ ФФ «ВІОЛА»;	ТОВ «АМЕТРІН ФК»; ТЗОВ «МАРКЕТ УНІВЕРСАЛ ЛТД»; ТОВ «АПТЕКА ГАЄВСЬКОГО».
РЕКВІЗИТИ	№ 96-р/тк від 27.12.2024; № 97-р/тк від 27.12.2024; № 98-р/тк від 27.12.2024; № 99-р/тк від 27.12.2024;	№ 100-р/тк від 27.12.2024; № 101-р/тк від 27.12.2024; № 102-р/тк від 27.12.2024.
ВИД ПОРУШЕННЯ	Стаття 15 ¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»	
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	АМКУ встановив, що в діях ПрАТ ФФ «Віола» (виробник) та ТОВ «Аптека Гаєвського», ТЗОВ «Маркет Універсал ЛТД», ТОВ «Фарміс ЛТД», ТОВ «Керуюча компанія «Український аптечний холдинг», ТОВ «Аметрін ФК», ТОВ «Фармпартнер ЛТД» (замовники виробництва) є ознаки порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення на тубах та упаковках засобів косметичних «Гепариновий крем» неправдивих відомостей, а саме: «протіварикозний, протинабряковий, тонізуючий засіб». За інформацією, повідомленою МОЗ, із вказаних вище властивостей прослідковується фармакологічна дія виробу. Виріб, що позиціонується як такий, що має зазначені властивості, не може бути віднесений до косметичних засобів, оскільки така продукція підпадає під дію Закону України «Про лікарські засоби» і повинна бути внесена до Державного реєстру лікарських засобів України. Під час розгляду справ вказані вище суб'єкти господарювання належних доказів на підтвердження інформації про властивості відповідних косметичних засобів Комітету не надали. Повідомлення виробником та замовниками виробництва засобів косметичних «Гепариновий крем» на тубах та упаковках інформації про їхні властивості може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, що підтверджується проведенням АМКУ опитуванням. У зв'язку із чим такі суб'єкти господарювання можуть посилити конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги в конкуренції перед іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність на ринку виробництва виробів, які містять у своєму складі гепарин натрію. У межах здійснення відповідних заходів контролю виробником та замовниками припинено порушення законодавства.	
РЕЗУЛЬТАТ	Дії виробника та замовників засобів косметичних «Гепариновий крем» визнано порушенням та накладено штраф.	
ШТРАФ	1,8 МЛН ГРН (у загальному розмірі)	

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ	ТОВ «ТЕПЛОВА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ»
РЕКВІЗИТИ	№ 342-р від 26.09.2024
ВИД ПОРУШЕННЯ	Стаття 15 ¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	Розгляд справи розпочато за заявою ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод». АМКУ під час розгляду справи встановив, що ТОВ «Теплова енергетична компанія» вчинило порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом: - повідомлення на власному вебсайті інформації про здійснення ТОВ «Теплова енергетична компанія» господарської діяльності, зокрема, про виконані ремонтні роботи та виготовлені запчастини для паливно-енергетичного комплексу на замовлення різних суб'єктів господарювання протягом більшого періоду часу, ніж воно існує як суб'єкт господарювання; - використання на власному вебсайті фотографій, на яких зображені виробничі приміщення та обладнання іншого суб'єкта господарювання, з яким ТОВ «Теплова енергетична компанія» не перебувало в господарських відносинах. Під час розслідування АМКУ встановив, що ТОВ «Теплова енергетична компанія» почало здійснювати господарську діяльність на 14 років пізніше, ніж повідомлено на його вебсайті, а також не виконувало ремонтних робіт та не виготовляло запчастин для паливно-енергетичного комплексу на замовлення різних суб'єктів господарювання, зокрема у 2014 році та 2017-2020 роках. Також встановлено, що ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» не надавало дозволу ТОВ «Теплова енергетична компанія» на використання фотографій своїх виробничих приміщень та обладнання, зокрема не надавало дозволу на розміщення таких фотографій на вебсайті ТОВ «Теплова енергетична компанія». До того ж, ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» та ТОВ «Теплова енергетична компанія» не перебували в господарських чи інших договірних відносинах, що спростовує твердження ТОВ «Теплова енергетична компанія» про те, що фотографії, які розміщено на його вебсайті, є відображенням виробничого процесу відповідача.
РЕЗУЛЬТАТ	Дії ТОВ «Теплова енергетична компанія» визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити вказане порушення.
ШТРАФ	556,8 ТИС. ГРН

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «БІХЕЛС»

РЕКВІЗИТИ № 257-р від 08.08.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Розгляд справи розпочато Комітетом за заявою ТОВ «НБК «Екофарм».

Під час розгляду справи АМКУ встановив, що ТОВ «Біхелс» поширювало інформацію, що вводить в оману, шляхом повідомлення:

- на упаковці дієтичної добавки «Фемінозид™» неправдивих відомостей «сприяє загальному зміцненню організму» та «сприяє посиленню імунітету»;
- на власному вебсайті неправдивих відомостей: «допомога при захворюваннях, спричинених вірусом папіломи людини в тому числі і онкогенного типу (ВПЧ)»; «допомога при захворюваннях, спричинених вірусами герпесу різного типу (Herpes simplex, Herpes Zoster, вірус Епштейна-Барр, цитомегаловірус)»; «профілактика рецидивів, спричинених вірусом папіломи людини в тому числі і онкогенного типу (ВПЧ)»; «профілактика рецидивів, спричинених вірусами герпесу різного типу (Herpes simplex, Herpes Zoster, вірус Епштейна-Барр, цитомегаловірус)»; «Фемінозид – це вдосконалена формула для етіопатогенетичної підтримки жінок з уrogenітальними вірусними захворюваннями»; «сприяє загальному зміцненню організму»; «сприяє посиленню імунітету», щодо дієтичної добавки «Фемінозид™».

Комітет встановив, що стверджувати про наявність / відсутність властивостей дієтичної добавки «Фемінозид™» можна лише на підставі наукових досліджень. При цьому належних доказів на підтвердження властивостей дієтичної добавки «Фемінозид™», враховуючи особливості її складу, ТОВ «Біхелс» Комітету не надало. Повідомлення ТОВ «Біхелс» на вебсайті та на упаковці дієтичної добавки «Фемінозид™» інформації про властивості, які притаманні лікарському засобу, може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, у зв'язку із чим ТОВ «Біхелс» може отримати неправомірні переваги в конкуренції.

У межах розгляду справи ТОВ «Біхелс» припинило поширення інформації про властивості дієтичної добавки, про що повідомило Комітет.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «Біхелс» визнано порушенням та накладено штраф. Комітет розглянув заяву ТОВ «Біхелс» про розстрочення сплати накладеного штрафу. Рішенням АМКУ № 397-р від 24.10.2024 ТОВ «Біхелс» розстрочено сплату штрафу до 31.01.2025.

ШТРАФ

450,0 ТИС. ГРН (відповідачем штраф сплачено)

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП»

РЕКВІЗИТИ № 408-р від 31.10.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Розгляд справи розпочато за заявою АТ «Лубнифарм».

Під час розгляду справи АМКУ встановив, що ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП» поширювало інформацію, що вводить в оману, шляхом повідомлення на тубі та упаковці засобу косметичного мазь «Еспола» неправдивих відомостей: «застосовувати при суглобовому та м'язовому болю; застосовується зовні як профілактичний і допоміжний засіб, який надає зігріваючу, відволікаючу, місцевоподразнюючу та легку протизапальну дію; застосовують як допоміжний засіб при болю в суглобах, травмах без порушення цілісності шкіри, розтягненнях м'язів; викликає рефлекторне розширення дрібних судин і покращує кровопостачання в осередку болю, у зв'язку із чим відбувається видалення продуктів запалення».

За інформацією МОЗ із властивостей, які поширюються на тубі та упаковці щодо косметичного засобу, прослідковується фармакологічна дія виробу. Виріб, що позиціонується як такий, що має зазначені властивості, не може бути віднесений до косметичних засобів, оскільки така продукція підпадає під дію Закону України «Про лікарські засоби» і повинна бути внесена до Державного реєстру лікарських засобів України.

При цьому належних доказів на підтвердження властивостей косметичного засобу «Еспола», 30 грам у тубі, виробництва якого здійснюється на замовлення ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП», Комітету не надано.

Повідомлення ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП» на тубі та упаковці цього косметичного засобу інформації про його властивості може вплинути на наміри споживачів щодо придбання такої продукції, що підтверджується результатами опитування, проведеного Комітетом.

У зв'язку з наведеним, ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП» може посилити конкурентну позицію та отримати перед іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність на ринку виробів, які містять у своєму складі екстракт стручкового перцю, неправомірні переваги в конкуренції.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП» визнано порушенням та накладено штраф, а також зобов'язано припинити вказане порушення.

ТОВ «ЕЙЧ ЕН ГРУПП» не надало Комітету належних доказів, які підтверджують остаточне припинення замовлення виробництва та реалізації засобу косметичного «Еспола».

ШТРАФ

678,1 ТИС. ГРН

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «МЕТР-ПЛЮС»

РЕКВІЗИТИ № 210-р від 27.06.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Справу розпочато за заявою компанії «LEGO JURIS A/S» (Королівство Данія) та компанії «LEGO A/S» (Королівство Данія) і ТОВ «ЛЕГО УКРАЇНА», що входять до Групи компаній LEGO, яка є всесвітньо відомим виробником та продавцем ігрових конструкторів LEGO.

Під час розгляду справи АМКУ встановив, що ТОВ «МЕТР-ПЛЮС» неправомірно використовувало позначення іграшкових машинок в оформленні упаковок конструкторів «КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО», «ІМО ТОУ» та «TurboCARS», що схожі на позначення іграшкових машинок в оформленні упаковок конструкторів «LEGO» (серій «SPEED CHAMPIONS» та «TECHNIC»). При цьому компанія «LEGO JURIS A/S» та компанія «LEGO A/S» і ТОВ «ЛЕГО УКРАЇНА» раніше почали використовувати у своїй господарській діяльності такі позначення.

Дозволу ТОВ «МЕТР-ПЛЮС» на використання позначень іграшкових машинок в оформленні упаковок конструкторів «КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО», «ІМО ТОУ» та «TurboCARS», що схожі на позначення іграшкових машинок в оформленні упаковок конструкторів «LEGO», компанія «LEGO JURIS A/S», компанія «LEGO A/S» і ТОВ «ЛЕГО УКРАЇНА» не надавали.

Як встановив АМКУ такі дії можуть призвести до змішування діяльності цих суб'єктів господарювання та надати ТОВ «МЕТР-ПЛЮС» неправомірні переваги в конкуренції внаслідок використання чужої ділової репутації. Про зазначене, зокрема, свідчать результати опитування споживачів, проведеного Комітетом.

ТОВ «МЕТР-ПЛЮС» під час розгляду справи визнало вчинення порушення та припинило неправомірне використання позначень іграшкових машинок Групи компаній LEGO.

РЕЗУЛЬТАТ Дії ТОВ «МЕТР-ПЛЮС» визнано порушенням та накладено штраф.

ШТРАФ 1,2 МЛН ГРН

РІШЕННЯ АМКУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «ВЕЛДУ»

РЕКВІЗИТИ № 302-р від 29.08.2024

ВИД ПОРУШЕННЯ Стаття 8 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

СУТЬ ПОРУШЕННЯ:

Розгляд справи розпочато за заявою ТОВ «КРС ТРЕЙД».

АМКУ під час розгляду справи встановив, що ТОВ «ВЕЛДУ» вчинило порушення законодавства у вигляді дискредитації ТОВ «КРС ТРЕЙД» шляхом поширення в листі серед клієнтів конкурента від 26.11.2021 № 334 та повідомленні під назвою: «ОБЕРЕЖНО, КОНТРАФАКТ! ОСТЕРІГАЙТЕСЬ ПІДРОБОК» неправдивих відомостей щодо діяльності ТОВ «КРС ТРЕЙД», у тому числі щодо товарів, які воно реалізує.

Обидві компанії здійснюють реалізацію на території України продукції торговельної марки «VEAYE» (виробництва компанії NINGBO VEAYE PRINTER ACCESSORIES CO., LTD, KHP). Так, ТОВ «ВЕЛДУ» серед клієнтів конкурента (ТОВ «КРС ТРЕЙД») розповсюдило листи, у яких стверджувалося, що ТОВ «КРС ТРЕЙД» реалізовує підроблений та контрафактний товар, зокрема, комплектувальні та запчастини до принтерів торговельної марки «VEAYE» (фотобарабани, вали первинного заряду, магнітні вали, леза дозування, леза очищення, гальмівні майданчики, бушинги, тонери, лотки вихідні в зборі, тefлонові вали, нижні вали, термоплівки тощо) та підробляє митні документи, використовуючи вигадані артикули виробника (NINGBO VEAYE PRINTER ACCESSORIES CO., LTD).

За результатами розгляду справи АМКУ встановив, що дії ТОВ «ВЕЛДУ» призвели до настання негативних наслідків для ТОВ «КРС ТРЕЙД», внаслідок чого останній втратив оптового покупця товару під торговельною маркою «VEAYE», поніс репутаційні та фінансові збитки.

РЕЗУЛЬТАТ

Дії ТОВ «ВЕЛДУ» визнано порушенням та накладено штраф. Суб'єкт господарювання зобов'язаний спростувати відомості, поширення яких визнано порушенням, шляхом надсилання листів ТОВ «РОДОС ПРИНТ», ТОВ «ЧІЗ 2015», ТОВ «ІМПЕРІЯ-ТЕХ СЕРВІС», ТОВ «В І Л І М А», ТОВ «ВІРНИЙ ДРУК», ТОВ «КОМЕЛ».

ШТРАФ 511,0 ТИС. ГРН

КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ РІШЕНЬ

Одним із важливих напрямів роботи Комітету є практичне забезпечення належних умов для функціонування економіки в умовах здорової конкуренції. Для цього Комітет здійснює захист прийнятих рішень у судах, доводить факти вчинення правопорушень та забезпечує в межах повноважень примусове виконання прийнятих рішень, спрямованих на виконання зобов'язань суб'єктами господарювання та стягнення з них штрафів.

За результатом роботи Комітету у 2024 році прийнято **1 076 рішень органів Комітету про накладення штрафів та/або встановлення зобов'язань** припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

З яких:

- виконано в повному обсязі 321 рішення;
- не виконано:
 - через не закінчення строку виконання 362 рішення;
 - стягуються в судовому порядку 195 рішень;
 - оскаржено до суду 122 рішення;
 - з інших причин (розстрочення, перегляд рішення Комітетом, припинення суб'єкта господарювання тощо) 76 рішень.

Водночас із **1 076 рішень органів Комітету 958 рішень стосуються саме накладення штрафів.**

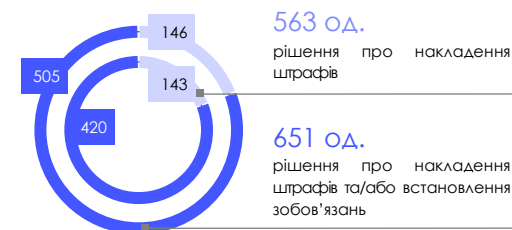
Протягом 2024 року за рішеннями органів Комітету (крім рішень про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію) **встановлено 100 зобов'язань.**

Із числа встановлених зобов'язань у рішеннях, прийнятих органами Комітету протягом звітного періоду, на 31.12.2024:

- виконано в повному обсязі 47 зобов'язань;
- строк виконання не настав для 24 зобов'язань;
- не виконано з інших причин (оскарження до суду рішення органів Комітету, звернення до суду органів Комітету тощо) 29 зобов'язань.

Динаміка рішень, за якими органи Комітету здійснюють контроль, од.

2023

2024

Адмінколегії МТВ

Комітет

Із числа рішень про накладення штрафів, прийнятих органами Комітету протягом звітного періоду, станом на 31.12.2024:

309 од. (32%) рішень виконано повністю

649 од. (68%) рішень не виконано, з них:

- 353 од. строк сплати штрафу не настав
- 195 од. штрафи стягуються в судовому порядку
- 101 од. з інших причин*

*інші причини: оскарження рішення до суду, розстрочення штрафу, перегляд рішення Комітетом, припинення суб'єкта господарювання тощо.

СТАН СПЛАТИ ШТРАФІВ, НАКЛАДЕНИХ У 2024 РОЦІ, МЛН ГРН*:

	ВСЬОГО	КОМІТЕТ	МІЖОБЛАСНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ
НАКЛАДЕНО у звітному періоді, з них:	1 021,4	854,1	167,3
СПЛАЧЕНО	59,2 5,8%	29,7 3,5%	29,5 17,6%
СТРОК сплати штрафу на кінець звітного періоду НЕ НАСТАВ	785,5 76,9%	735,9 86,2%	49,6 29,6%
ОСКАРЖЕНО	94,1 9,2%	67,1 7,9%	27,0 16,2%
СТЯГУЄТЬСЯ	78,4 7,7%	20,1 2,3%	58,3 34,9%
НЕ СПЛАЧЕНО (з інших причин)	4,2 0,4%	1,3 0,1%	2,9 1,7%

* на 31.12.2024

СУДОВІ ПОЗОВИ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ ПРО СТЯГНЕННЯ ШТРАФУ, ПЕНІ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВИКОНАТИ РІШЕННЯ

	2023	2024
Звернень до суду	264	581
Задоволено позовів (повністю або частково)	261	491
Відмовлено	0	3
На розгляді в судах, на 31.12.2024	197	245

З метою забезпечення своєчасної сплати штрафів, накладених на порушників законодавства про захист економічної конкуренції, органи Комітету протягом 2024 року в **581 випадку зверталися до суду з позовами** відповідно до статті 25 Закону України «Про Антимонопольний комітет України». Судами протягом року **задоволено повністю або частково 491 позов** органів Комітету.

СУДОВІ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ

	2023	2024
Кількість рішень, оскаржених до суду	126	190
Кількість рішень, визнаних судами недійсними повністю або частково	26	9

Структура оскаржених рішень за основними типами порушень, %

Антиконкурентні узгоджені дії	Зловживання монополієм (домінуючим) становищем	Антиконкурентні дії органів влади	Недобросовісна конкуренція	Інформаційні порушення	Інші
58%	14%	7%	5%	14%	2%

У 2024 році в судах оскаржено 190 рішень органів Комітету (з рішень, прийнятих як у звітному, так і в попередніх періодах) у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Визнано недійсними повністю або частково 9 рішень, прийнятих у роках, що передували звітному, оскільки процес судового розгляду судами трьох інстанцій займає в середньому 1,5 року. Прийняття рішень на користь Комітету забезпечується належним та ефективним представництвом інтересів у судах та забезпеченням претензійно-позовної роботи.

Сума штрафів, **СКАСОВАНИХ** у судовому порядку протягом 2024 року за рішеннями, прийнятими в попередніх роках

224,1 млн грн

ВИКОНАВЧІ ПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ

	КОМІТЕТ		МІЖОБЛАСНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ	
	на 01.01.2024	на 31.12.2024	на 01.01.2024	на 31.12.2024
Кількість виконавчих проваджень:	1 056	1 183	2 424	2 681
- зі стягнення штрафів та пеней, зобов'язань виконати рішення Комітету	611	723	1 460	1 607
- зі стягнення судового збору:	445	460	964	1 074

	КОМІТЕТ		МІЖОБЛАСНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ	
	Од.	Сума, млн грн*	Од.	Сума, млн грн
Закінчені виконавчі провадження щодо стягнення штрафів, пеней та зобов'язань	34	165,7	114	9,6
Закінчені виконавчі провадження щодо стягнення судового збору	33	1,9	78	0,2

	КОМІТЕТ		МІЖОБЛАСНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ	
	на 01.01.2024	на 31.12.2024	на 01.01.2024	на 31.12.2024
Сума ЗАБОРГОВАНОСТІ за виконавчими провадженнями	3 548,0 млн грн	4 509,4 млн грн	200,9 млн грн	259,8 млн грн

Сума коштів, **СТЯГНУТИХ** у виконавчих провадженнях

20,7 млн грн

* сума закінчених виконавчих проваджень враховує, зокрема виконавчі провадження, які закінчені через припинення суб'єкта господарювання відповідно до Закону України «Про виконавчі провадження».

ПРИКЛАДИ СПРАВ, ЯКІ КОМІТЕТ ЗАХИСТИВ У СУДІ

ПОЗИВАЧ	АТ «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ЧЕРНІГВІГАЗ»
РІШЕННЯ КОМІТЕТУ	№ 810-р від 24.12.2020
СУМА НАКЛАДЕНОГО ШТРАФУ	14,2 млн грн
ВИД ПОРУШЕННЯ	Зловживання монопольним (домінуючим) становищем, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	Зазначеним рішенням Комітет оштрафував 18 облгазів на понад 380 млн грн (в тому числі АТ «Оператор газорозподільної системи «Чернігвігаз» на 14,2 млн грн). Облгази, які входять до складу Групи РГК, в тому числі АТ «Оператор газорозподільної системи «Чернігвігаз» у період з листопада 2016 року по липень 2018 року висували для участі суб'єктів господарювання в публічних закупівлях побутових лічильників газу необґрунтовані додаткові вимоги. Висування додаткових умов призвело до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, лічильники яких не пройшли випробування за програмою, яка необґрунтовано вимагалась Облгазами, в тому числі АТ «Оператор газорозподільної системи «Чернігвігаз».
РЕЗУЛЬТАТ	07 листопада 2024 року Верховний Суд відмовив АТ «Оператор газорозподільної системи «Чернігвігаз» у задоволенні касаційної скарги у справі про оскарження рішення Комітету. У цей же день аналогічне рішення прийнято Верховним Судом щодо іншого суб'єкта господарювання, притягнутого до відповідальності цим рішенням - АТ «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз». Щодо інших відповідачів справи розглядаються судами першої та апеляційної інстанції та різних стадіях, у яких Комітет послідовно підтверджує законність прийнятого рішення.

ПОЗИВАЧ	ТОВ «УКРАЇНСЬКИЙ ТРУБНИЙ ЗАВОД»
РІШЕННЯ КОМІТЕТУ	№ 63-р/тк від 27.12.2022
СУМА НАКЛАДЕНОГО ШТРАФУ	94,9 млн грн
ВИД ПОРУШЕННЯ	Антиконкурентні узгоджені дії у вигляді спотворення результатів торгів, передбачені пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції»
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	ТОВ «Український трубний завод» разом з іншим суб'єктом господарювання притягнуті до відповідальності за спотворення результатів торгів за вісьмома процедурами закупівель на закупівлю магістралей, трубопроводів та труб, що оголошувалися різними замовниками. Внаслідок вчиненого ТОВ «Український трубний завод» порушення суб'єкти господарювання павлівно-енергетичного комплексу не отримали найкращий можливий результат, який міг бути досягнутий виключно за умов справжньої конкуренції. Суб'єкт господарювання отримав перемогу не завдяки власних досягнень, а за рахунок таємної змови під час торгів зі своїм конкурентом. Цей вид порушення (змова на торгах) традиційно відноситься до найбільш серйозних та небезпечних видів порушення законодавства про захист економічної конкуренції і становить підвищену суспільну небезпеку, оскільки за своєю сутністю є, фактично, привласненням бюджетних коштів в особливо великих розмірах.
РЕЗУЛЬТАТ	Верховний Суд 12 грудня 2024 року прийняв постанову, якою відмовив ТОВ «Український трубний завод» у задоволенні позовних вимог про скасування рішення Тимчасової адміністративної колегії Комітету.

ПОЗИВАЧ	ТОВ «САНВІТА ГРУП»
РІШЕННЯ КОМІТЕТУ	№ 349-р від 14.12.2023
СУМА НАКЛАДЕНОГО ШТРАФУ	17,2 млн грн
ВИД ПОРУШЕННЯ	Неправомірне використання позначень, передбачене статтею 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»
СУТЬ ПОРУШЕННЯ	ТОВ «Санвіта Груп» неправомірно використовувало оформлення упаковок вологих серветок під позначенням «Summer fresh» без дозволу (згоди) ТОВ «КПД», яке раніше почало використовувати схожі оформлення упаковок дитячих вологих серветок під позначенням «Superfresh». Комітет встановив, що внаслідок вчиненого ТОВ «Санвіта Груп» порушення, результати діяльності як порушника, так і заявника були змішані. Це призвело до того, що ТОВ «КПД», яке першим використовувало схоже оформлення упаковок дитячих вологих серветок під позначенням «Superfresh», недоотримало прибуток від своєї діяльності. Крім того, споживачі були позбавлені можливості придбати продукцію саме цього виробника через створення у них хибного уявлення про походження товару.
РЕЗУЛЬТАТ	Верховним Судом 19 грудня 2024 року задоволено касаційну скаргу Комітету та залишено в силі рішення Господарського суду міста Києва від 04.07.2024, яким відмовлено в задоволенні позову ТОВ «Санвіта Груп» та залишено в силі рішення Комітету.

03

КОНТРОЛЬ ЗА
КОНЦЕНТРАЦІЄЮ ТА
УЗГОДЖЕНИМИ ДІЯМИ
СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ

КОНТРОЛЬ ЗА КОНЦЕНТРАЦІЄЮ ТА УЗГОДЖЕНИМИ ДІЯМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Економічна концентрація суб'єктів господарювання є позитивним явищем для економічного розвитку країни.

Так, відповідно до частини другої ст. 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» концентрацією визнається:

- 1) злиття або приєднання суб'єктів господарювання, які не були пов'язані відносинами контролю між собою;
- 2) набуття одним або декількома суб'єктами господарювання прямого або опосередкованого контролю над цілим або частинами одного або декількох інших суб'єктів господарювання чи іншими активами у визначений цією статтею спосіб;
- 3) створення двома і більше суб'єктами господарювання суб'єкта господарювання, який самостійно здійснюватиме повнофункціональну діяльність протягом тривалого періоду.

З метою запобігання монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку у випадках, визначених ст. 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції», концентрацію може бути здійснено лише за умови попереднього одержання її учасниками дозволу органів Антимонопольного комітету України.

Тобто на Антимонопольний комітет України покладено функцію здійснення державного контролю за економічними концентраціями, який в умовах сьогодення потребує постійного ефективного реформування та запровадження світового досвіду.

У попередні роки Комітет доклав значних зусиль для проведення реформи законодавства про захист економічної конкуренції (відповідно до Закону України № 3295-IX від 09.08.2023). Зокрема, на початку 2024 року

набрали чинності оновлені Положення про концентрацію (нова назва нормативно-правового акта – Положення про порядок розгляду заяв та справ про концентрацію суб'єктів господарювання) та Закон України «Про захист економічної конкуренції».

Основні зміни стосувалися правового регулювання системи контролю за концентраціями та охоплювали найбільш гострі й очевидні проблемні аспекти, зокрема: визначення змісту та складу учасників концентрації; удосконалення підстав розгляду заяв за спрощеною процедурою; структури порогових показників, при перевищенні яких вимагається дозвіл АМКУ; порядку обрахунку таких показників для низки подібних транзакцій та при переході контролю на об'єкт придбання тощо.

Також удосконалено процедуру контролю за операціями, які здійснюються з метою перепродажу як банками чи іншими фінансовими установами, так й особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій із цінними паперами.

Наразі імплементація законодавства про захист економічної конкуренції в частині контролю за концентраціями в Україні відповідно до положень законодавства ЄС триває.

Денис КЛЮШНИКОВ

Заступник Голови Комітету –
державний уповноважений

КОНТРОЛЬ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КОНЦЕНТРАЦІЄЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У 2024 році Комітет опрацював 547 випадків (заяв) у процесі контролю за концентрацією суб'єктів господарювання (у 2023 році — 596 заяв).

547 опрацьованих випадків

у 131 випадку заяви були повернуті заявникам без розгляду або учасники концентрації відмовилися від її здійснення до прийняття рішення Комітетом, з них:

- на концентрацію — 127 од.;
- на попередні висновки — 4 од.

Повернення заяв без розгляду було обумовлено насамперед недостатністю інформації, що містилась у наданих матеріалах.

У 416 випадках заяви були розглянуті, з них:

надано 51 попередній висновок у процесі контролю за концентрацією суб'єктів господарювання.

Комітет розглянув 365 випадків про надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання, з них:

- надано дозвіл — 364 од.;
- без прийняття рішення по суті — 1 од.

Процедура розгляду 365 випадків про надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання, од.

Процедура розгляду	од.
Загальна процедура	257
Спрощена процедура	49
Справа про ЕК	12
Справа про порушення	47
Всього	365

Розподіл наданих дозволів на концентрацію у 2024 році за видами, од.

Вид концентрацій	од.
Злиття	2
Спільне створення СГ	11
Набуття контролю	167
Придбання акцій (часток, паїв)	175
Інші	9
Всього	364

306 випадків, коли концентрація не містила загрози монополізації

Із числа розглянутих протягом 2024 року по суті заяв про надання дозволу на концентрацію (364 од.), у 306 випадках (83,8%) її умови та склад учасників не містили загрози монополізації товарних ринків і не потребували поглибленого дослідження. Тому такі випадки були розглянуті за загальною та / чи спрощеною процедурою, в результаті чого дозвіл Комітету на економічну концентрацію було надано без розгляду справ.

12 справ про концентрацію (проведено поглиблених досліджень)

З метою запобігання монополізації ринків, проведення складного поглибленого дослідження або можливої заборони концентрації протягом 2024 року в центральному апараті Комітету розглянуто 12 справ про концентрацію (у 2023 році — 14 справ про концентрацію), за результатами чого надано дозволу в 11 випадках (з них у 4 випадках дозвіл надано із зобов'язаннями), в 1 випадку закрито розгляд без прийняття рішення по суті.

47 справ про визнання порушення

Комітетом протягом 2024 року у 47 випадках надано дозвіл на

економічну концентрацію за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді здійснення концентрації без отримання відповідного дозволу органів Комітету, у разі якщо наявність такого дозволу необхідна.

Інформація щодо такого виду порушень розміщена у розділі «Показники 2024».

Надано 51 попередній висновок

Одержання попередніх висновків дозволяє суб'єктам господарювання уникати вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді здійснення концентрацій без дозволу Комітету, коли такий дозвіл був необхідним. Крім того, надання Комітетом попередніх висновків дозволяє попереджати здійснення економічної концентрації на умовах, що могли б призвести до обмеження конкуренції на товарних ринках.

У 2024 році Комітет надав 51 попередній висновок у процесі контролю за концентраціями суб'єктів господарювання (у 2023 році — 29 висновків).

Розподіл наданих попередніх висновків за видами, од.

Вид	од.	%
Спільне створення СГ	4	7,8%
Набуття контролю	16	31,4%
Придбання акцій (часток, паїв)	15	29,4%
Інші	16	31,4%

РОЗПОДІЛ НАДАНИХ ДОЗВОЛІВ У ПРОЦЕСІ КОНТРОЛЮ ЗА КОНЦЕНТРАЦІЄЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА РИНКАМИ, %

21,2%	Оптова та роздрібна торгівля товарами
18,7%	АПК
15,7%	Фінансова діяльність, страхування, послуги з нерухомим майном
10,7%	Промисловість
6,9%	ПЕК
6,9%	Транспорт
19,9%	Інші послуги

ПРИКЛАДИ РОЗГЛЯНУТИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ

	ДОЗВОЛЕНА КОНЦЕНТРАЦІЯ
ПОКУПЕЦЬ	КОМПАНІЯ «BUNGE GLOBAL SA» (м. Женева, Швейцарія)
ОБ'ЄКТ НАБУТТЯ КОНТРОЛЮ	КОМПАНІЯ «VITERRA LIMITED» (м. Сент-Гелієр, Джерсі)
РІШЕННЯ АМКУ	№ 489-р від 12.12.2024
РИНКИ	Загальнодержавні: закупівлі зерна та олійних культур; зерна; олійних культур; незернового кормового інгредієнта; рослинних олій; перевалки рослинних олій у межах Миколаївського морського торговельного порту (враховуючи здійснення зазначеної діяльності учасниками концентрації).
ЗМІСТ ЗАЯВЛЕНОЇ КОНЦЕНТРАЦІЇ:	
Концентрація полягає в набутті компанією «Bunge Global SA» контролю над компанією «Viterra Limited» шляхом придбання акцій компанії «Viterra Limited» у розмірі 100 % статутного капіталу.	
Під час розгляду справи встановлено:	
щодо сільськогосподарських ринків:	
— сукупні частки учасників концентрації на задіяних у концентрації ринках не перевищують [5 – 15] відсотків;	

продовж. № 489-р

- задіяні в концентрації ринки є висококонкурентними, на них існує велика кількість міцних гравців, які чинять конкурентний тиск на учасників концентрації. На задіяних сільськогосподарських ринках діє значна кількість конкурентів;
 - заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринках закупівлі зерна та олійних культур; зерна; олійних культур; незернового кормового інгредієнта; рослинних олій;
- щодо ринку перевалки рослинних олій у межах Миколаївського морського торговельного порту:
- Група Bunge використовувала олійний термінал у Миколаївському морському торговельному порту винятково для власних потреб; Група Viterra використовувала олійний термінал як для власних потреб, так і для надання послуг третім особам;
 - з початком повномасштабного вторгнення російської федерації 24 лютого 2022 року усі олійні термінали Миколаївського морського торговельного порту припинили свою роботу;
 - до початку повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України ринок перевалки рослинних олій у межах Миколаївського морського торговельного порту був конкурентним;
 - з лютого 2022 року актуальність Миколаївського морського торговельного порту для перевалки рослинних олій зменшилася на користь інших портів, зокрема портів Дунайського кластеру (включаючи Ізмаїл, Рені та Усть-Дунайськ) та портів Великої Одеси (Південний, Одеса, Чорноморськ), що суттєво вплине на можливість завантаження потужностей у Миколаївському морському торговельному порту після відновлення його роботи та виникнення їх суттєвого профіциту, що призведе до зниження попиту з боку споживачів послуг;
 - структура переробної промисловості України змінилася після повномасштабного вторгнення російської федерації, що призвело до скорочення обсягів виробництва олії як Групою Viterra, так і споживачами послуг перевалки рослинних олій;
 - учасники концентрації після відновлення роботи Миколаївського морського торговельного порту не мають стимулів підвищувати ціни на послуги перевалки рослинних олій та не планують припинити надання послуг перевалки третім особам на терміналі Об'єкта набуття контролю;
 - заявлена концентрація не матиме суттєвого впливу на ринок перевалки рослинних олій у межах Миколаївського морського торговельного порту.

ПІДСТАВИ ДЛЯ ВИСНОВКІВ

Заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України.

ВИСНОВКИ

Надано дозвіл на зазначену концентрацію.

**НАБУВАЧІ
КОНТРОЛЮ**

КОМПАНІЇ «SAS SHIPPING AGENCIES SERVICES S.À.R.L.»
(м. Люксембург, Велике Герцогство Люксембург) та
**«HGV HAMBURGER GESELLSCHAFT FÜR VERMÖGENS-UND
BETEILIGUNGSMANAGEMENT MBH»** (м. Гамбург, Німеччина)

**ОБ'ЄКТИ НАБУТТЯ
КОНТРОЛЮ /
ПРИДБАННЯ**

КОМПАНІЇ «PORT OF HAMBURG BETEILIGUNGSGESELLSCHAFT SE»
і **«HAMBURGER HAFEN UND LOGISTIK AG»** (обидві – м. Гамбург,
Німеччина) (безпосередньо) та
**ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО КОНТЕЙНЕРНИЙ ТЕРМІНАЛ ОДЕСА
КОМПАНІЇ «ЕЙЧ ЕЛ ЕЙ ІНТЕРНЕТНА ГМБХ»** (далі – ДП «КТО»)
(м. Одеса, Україна) (опосередковано)

РІШЕННЯ АМКУ

№ 446-р та 447-р від 14.11.2024

РИНКИ

Загальнодержавні ринки: внутрішніх перевезень вантажів
залізничним транспортом та контейнерних лінійних
перевезень.
Контейнерних терміналів у межах Одеського морського
порту (враховуючи здійснення зазначеної діяльності
опосередкованим об'єктом набуття контролю).

ЗМІСТ ЗАЯВЛЕНИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ

Концентрація полягає в набутті компанією «Bunge Global SA» контролю над
компанією «Viterro Limited» шляхом придбання акцій компанії «Viterro Limited» у
розмірі 100 % статутного капіталу компанії.

ПІДСТАВИ ДЛЯ ВИСНОВКІВ

Під час розгляду справ встановлено, що здійснення заявлених концентрацій
може призвести до значного негативного впливу на конкуренцію на ринку
контейнерних терміналів у межах Одеського морського порту, а саме:

1) у разі надання ДП «КТО» послуг контейнерного терміналу лише для суб'єктів
господарювання, пов'язаних із ним відносинами контролю (тобто
внутрішньогрупове споживання):

- усунення з ринку контейнерних терміналів у межах Одеського морського
порту одного із двох учасників вказаного ринку, а саме ДП «КТО»;
- зменшення вільних портових активів, які забезпечать здійснення діяльності з
надання послуг контейнерних терміналів у межах Одеського морського
порту для третіх осіб;
- зменшення конкурентного тиску на ТОВ «БРУКЛІН-КІЇВ ПОРТ» і таким чином
суттєвого обмеження конкуренції на вказаному ринку;

2) у разі наявності лише одного портового оператора, який надаватиме послуги
контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту, а саме
ТОВ «БРУКЛІН-КІЇВ ПОРТ»:

- відсутності конкурентного тиску на єдиного діючого портового оператора в
межах Одеського морського порту – ТОВ «БРУКЛІН-КІЇВ ПОРТ» і таким чином -

відсутності конкуренції на вказаному ринку;

- суттєвого збільшення ринкової влади одного учасника ринку – ТОВ «БРУКЛІН-
КІЇВ ПОРТ» у відносинах із споживачами, і як наслідок ризику підвищення
ним цін на послуги контейнерного терміналу в межах Одеського морського
порту;

3) у разі, якщо ТОВ «БРУКЛІН-КІЇВ ПОРТ» не відновить діяльності з надання послуг
контейнерних терміналів у межах Одеського морського порту для третіх осіб,
а ДП «КТО» надаватиме послуги контейнерних терміналів лише для суб'єктів
господарювання, пов'язаних з ним відносинами контролю:

- відсутності портових операторів в межах Одеського морського порту, які
надавали б послуги контейнерного терміналу для третіх осіб.

Отже, здійснення концентрацій має бути обумовлено зобов'язаннями,
дотримання яких усуватиме негативний вплив концентрацій на конкуренцію на
ринку контейнерних терміналів у межах Одеського морського порту.

ЗМІСТ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

З метою усунення негативного впливу здійснення концентрацій на конкуренцію
на ринку контейнерних терміналів у межах Одеського морського порту
зобов'язати ДП «КТО» (м. Одеса, Україна), з урахуванням відносин контролю не
допускати необґрунтованої відмови суб'єктам господарювання, які не пов'язані
відносинами контролю з ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю), від
надання послуг контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту
та супутнього доступу до всієї інфраструктури на території контейнерного
терміналу в Одеському морському порту, оператором якого є ДП «КТО», а
саме: за наявності запитів із боку таких суб'єктів господарювання, виражених, у
тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти,
забезпечити надання послуг контейнерного терміналу в межах Одеського
морського порту та супутній доступ до всієї інфраструктури на території
контейнерного терміналу в Одеському морському порту, оператором якого є
ДП «КТО», суб'єктам господарювання, які не пов'язані відносинами контролю з
ДП «КТО». При цьому ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю) зобов'язується
надавати, на розумних ринкових умовах, послуги контейнерного терміналу в
межах Одеського морського порту та супутній доступ до всієї інфраструктури
на території контейнерного терміналу в Одеському морському порту,
оператором якого є ДП «КТО», суб'єктам господарювання, які не пов'язані
відносинами контролю з ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю), не
менше 30 відсотків від наявної проектної потужності свого терміналу щорічно.

Зобов'язати ДП «КТО» (м. Одеса, Україна), з урахуванням відносин контролю,
протягом 5 років, починаючи з наступного року після здійснення концентрації,
один раз на рік, але в будь-якому випадку не пізніше 20 числа другого місяця
календарного року, надавати Комітету:

інформацію щодо обсягів послуг контейнерного терміналу в межах Одеського
морського порту, наданих ДП «КТО» суб'єктам господарювання, пов'язаних із
ним відносинами контролю;

Інформацію щодо обсягів послуг контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту, наданих ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю) суб'єктам господарювання, які не пов'язані відносинами контролю з ДП «КТО» (по кожному споживачу окремо);

інформацію щодо змін проєктної потужності терміналу ДП «КТО» з відповідними підтвердними документами;

копії договорів, укладених ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю) із суб'єктами господарювання, які не пов'язані відносинами контролю з ДП «КТО», щодо надання послуг контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту, з усіма додатками, змінами та доповненнями;

копії всіх запитів, виражених, у тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, щодо надання послуг контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту, щодо яких ДП «КТО» (з урахуванням відносин контролю) було відмовлено в їх наданні, з копіями листів-відповідей, у яких вказано причини відмови в наданні послуг контейнерного терміналу в межах Одеського морського порту, по кожному окремому запиту.

ВИСНОВКИ Надано дозвіл компанії «SAS Shipping Agencies Services S.à.r.l.» на набуття разом із компанією «HGV Hamburger Gesellschaft für Vermögens-und Beteiligungsmanagement mbH» (м. Гамбург, Німеччина) контролю над компанією «Hamburger Hafen und Logistik AG».

Надано дозвіл компанії «HGV Hamburger Gesellschaft für Vermögens-und Beteiligungsmanagement mbH» (м. Гамбург, Німеччина) на набуття разом із компанією «SAS Shipping Agencies Services S.à.r.l.» (м. Люксембург, Велике Герцогство Люксембург) контролю над компанією «Port of Hamburg Beteiligungsgesellschaft SE».

Виконання учасниками концентрацій вказаних поведінкових зобов'язань усуватиме негативний вплив концентрацій на конкуренцію на ринку контейнерних терміналів у межах Одеського морського порту.

ДОЗВОЛЕНА КОНЦЕНТРАЦІЯ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ

ПОКУПЕЦЬ	КОМПАНІЯ «CRH UKRAINE B.V.» (м. Роттердам, Нідерланди)
ОБ'ЄКТИ ПРИДБАННЯ	ПРАТ «ДІКЕРГОФФ ЦЕМЕНТ УКРАЇНА» (м. Київ, Україна) ТОВ ІІ «ДІКЕРГОФФ /УКРАЇНА/» (м. Київ, Україна)
РІШЕННЯ АМКУ	№ 304-р від 05.09.2024
РИНКИ	Загальнодержавний ринок сірого портландцементу в сегментах: - тампонажний цемент спеціального призначення; - сульфатостійкий цемент спеціального призначення;

- цемент загальнобудівельного призначення (в розрізі типів і марок для окремих видів продукції, що з нього виробляється);
- регіональні ринки готових для використання розчинних бетонних сумішей;
- загальнодержавний ринок збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю;
- загальнодержавний ринок блоків із бетону, цементу та штучного каменю;
- загальнодержавний ринок залізобетонних опор.

ЗМІСТ ЗАЯВЛЕНИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ

Придбання компанією «CRH UKRAINE B.V.»:

- акцій ПРАТ «Дікергофф цемент Україна», що забезпечує перевищення 50 % голосів у вищому органі управління товариства, та
- частки у статутному капіталі ТОВ ІІ «Дікергофф /Україна/», що забезпечує перевищення 50 % голосів у вищому органі управління товариства.

ПІДСТАВИ ДЛЯ ВИСНОВКІВ

Під час розгляду справи Комітетом встановлено, що в результаті здійснення концентрацій існує можливість:

- концентрації близьких конкурентів на ринку портландцементу сірого в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення;
- набуття Групою CRH монопольного (домінуючого) становища на ринку портландцементу сірого в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення;
- обмеження конкуренції на ринку портландцементу сірого в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення внаслідок:
 - ☐ скорочення можливості споживачів вибору постачальників цементу, зокрема, у відповідь на ймовірне підвищення цін;
 - ☐ виникнення координації поведінки вітчизняних виробників цементу, яка може мати місце з огляду на зменшення внаслідок концентрацій кількості основних учасників ринку цементу до трьох;
 - ☐ застосування антиконкурентної поведінки, яка може призвести до того, що учасники концентрацій будуть диктувати ціни та повністю контролювати ціноутворення на ринку цементу;

- припинення повного циклу виробництва цементу та скорочення персоналу у філіях ПрАТ «Дікергофф Цемент Україна», що може призвести до обмеження обсягів реалізації цементу суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з Групою CRH, без економічно виправданих причин;
- необґрунтованої відмови учасниками концентрацій у постачанні цементу суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з Групою CRH;
- встановлення учасниками концентрацій таких цін на цемент, які не могли б існувати за умов значної конкуренції на ринку, що, у свою чергу, може призвести до недопущення на ринок нових учасників (у тому числі імпортерів) та усунення наявних.

Отже, здійснення концентрацій має бути обумовлено зобов'язаннями, дотримання яких усунуватиме негативний вплив концентрацій на конкуренцію на ринку портландцементу сірого в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення.

ЗМІСТ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

1. 3 метою усунення потенційних ризиків монополізації та обмеження конкуренції у зв'язку зі здійсненням концентрацій у вигляді придбання компанією «CRH UKRAINE B.V.» акцій ПрАТ «Дікергофф цемент Україна» та частки у статутному капіталі ТОВ «Дікергофф /Україна/», що забезпечує перевищення 50 % голосів у вищому органі управління товариств, на ринку портландцементу сірого, зокрема в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення (далі – Ринок Цементу), зобов'язати компанію «CRH UKRAINE B.V.»:

- протягом 9 місяців із моменту здійснення заявлених концентрацій передати придбаний пакет акцій ПАТ «Дікергофф цемент Україна» спеціально створеній компанією «CRH UKRAINE B.V.» юридичній особі (далі – Холдингова компанія) та продати або іншим чином передати акції (частку) у розмірі від 25% до 28% статутного капіталу Холдингової компанії третій особі, не пов'язаній відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», з правами вето (для забезпечення блокування ключових управлінських рішень вищого органу управління Холдингової компанії);
- з моменту здійснення заявлених концентрацій до моменту продажу або іншим чином передачі акцій (частки) у розмірі від 25% до 28% статутного капіталу Холдингової компанії третій особі, не пов'язаній відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», забезпечити заборону обміну комерційною інформацією між ПАТ «Дікергофф цемент Україна» і ТОВ «Цемент», ПАТ «Миколаївцемент», АТ «Подільський цемент», у тому числі через компанію «CRH UKRAINE B.V.» і суб'єктів господарювання, пов'язаних із нею відносинами контролю.

2. Протягом 5 років із моменту здійснення заявлених концентрацій:

- призначати на посади генерального та комерційного директорів, членів виконавчих та наглядових органів ПАТ «Дікергофф цемент Україна» осіб, які не займають посад у суб'єктах господарювання, пов'язаних відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.» в Україні;
- не обмежувати обсяги реалізації цементу загальнобудівельного призначення (в розрізі типів і марок) та сульфатостійкого цементу спеціального призначення (далі – Цемент) суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», без економічно виправданих причин за наявності запитів, виражених в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти;
- не допускати необґрунтованої відмови в постачанні Цементу суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», а саме, за наявності запитів від таких суб'єктів господарювання, виражених в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, забезпечувати реалізацію (прямо або опосередковано через юридичних осіб, пов'язаних відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.») Цементу;
- не зменшувати сукупних реальних виробничих потужностей ТОВ «Цемент», ПАТ «Миколаївцемент», АТ «Подільський цемент» і ПАТ «Дікергофф цемент Україна» з виробництва Цементу, наявних на момент здійснення заявлених концентрацій, без економічно виправданих причин;
- під час реалізації Цементу суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», застосовувати ринкові ціни;
- не застосовувати різних умов до рівнозначних угод із суб'єктами господарювання – споживачами Цементу без об'єктивно виправданих на те причин, які неможливо було б застосувати за умов існування значної конкуренції на Ринку Цементу, а також не встановлювати таких умов реалізації, які неможливо було би встановити за умов існування значної конкуренції на Ринку Цементу;
- не допускати неправомірного обмеження доступу на Ринок Цементу інших учасників, продавців, покупців;
- не експортувати клінкеру за межі України, виробленого в Україні суб'єктами господарювання, пов'язаними відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.» в Україні, за умови, якщо такий експорт клінкеру призведе до неможливості задоволення отриманих суб'єктами господарювання, пов'язаними відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.» в Україні, запитів на постачання Цементу від суб'єктів господарювання, не пов'язаних відносинами контролю з компанією «CRH UKRAINE B.V.», виражених в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти.

Про виконання зобов'язань компанія «CRH UKRAINE B.V.» повинна звітувати перед Комітетом впродовж 5 років після здійснення концентрації.

ВИСНОВКИ Надано дозвіл компанії «CRH UKRAINE B.V.» на придбання:

- акцій ПАТ «Дікергофф цемент Україна», що забезпечує перевищення 50% голосів у вищому органі управління товариства, та

- частки у статутному капіталі ТОВ ІІ «Дікергофф /Україна/», що забезпечує перевищення 50% голосів у вищому органі управління товариства.

Виконання учасниками концентрацій зобов'язань усунуватиме негативний вплив концентрацій на конкуренцію на ринку портландцементу сірого в сегментах: цемент загальнобудівельного призначення (у розрізі типів і марок) та цемент сульфатостійкий спеціального призначення.

ЗДІЙСНЕННЯ КОНЦЕНТРАЦІЇ БЕЗ ДОЗВОЛУ

ВІДПОВІДАЧ ТОВ «ЄВРО СМАРТ ПАУЕР»

РІШЕННЯ АМКУ № 462-р від 21.11.2024

РИНОК Роздрібної реалізації високооктанових бензинів, дизельного пального та скрапленого газу в територіальних межах міста Києва

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Концентрація полягає в одержанні ТОВ «Євро СМАРТ ПАУЕР» в оренду активів у вигляді єдиного майнового комплексу – автозаправної станції, що належить СУН ТОВ «Кершер» та знаходиться в м. Київ.

Комітет під час дослідження дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції в частині контролю за концентраціями суб'єктів господарювання щодо можливого набуття суб'єктами господарювання, які працюють під брендами «WOG», «KLO», «БРСМ-Нафта» та іншими в оренду автозаправних станцій мережі АЗС «Глушко», встановив, що у 2021 році СУН ТОВ «Кершер» передало ТОВ «Євро СМАРТ ПАУЕР» в оренду (строкове платне користування) АЗС у м. Київ.

Концентрація була здійснена 30 серпня 2021 року.

Відповідно до норм законодавства, чинного на дату здійснення зазначеної

оренди, концентрацією визнається, зокрема, набуття безпосередньо або через інших осіб контролю одним або кількома суб'єктами господарювання над одним або кількома суб'єктами господарювання чи частинами суб'єктів господарювання, зокрема, шляхом безпосереднього або опосередкованого придбання, набуття у власність іншим способом активів у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, одержання в управління, оренду, лізинг, концесію чи набуття в інший спосіб права користування активами у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, в тому числі придбання активів суб'єкта господарювання, що ліквідується.

АЗС – це комплекс споруд для заправки автомобілів, мотоциклів та інших самохідних машин паливом, маслами, спеціальними рідинами та повітрям і є різновидом об'єкта напівстаціонарної роздрібною торгівлі з продажу пального для автотранспортних засобів з використанням спеціального обладнання, а також супутніх товарів. Тобто АЗС забезпечує здійснення автономної господарської діяльності та становить окремих «діючий бізнес», який дозволяє власнику нараховувати присутність на товарних ринках України в економічно доцільні строки.

Орендовані активи у вигляді АЗС становлять окрему господарську одиницю, що забезпечила ТОВ «Євро СМАРТ ПАУЕР» можливість мати власний, чітко визначений ринковий оборот певного товару, а саме, високооктанових бензинів, дизельного пального та скрапленого газу.

ВИСНОВКИ

Оскільки вартісні показники учасників концентрації за 2020 рік, з урахуванням відносин контролю, перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції», то здійснення такої концентрації потребувало одержання дозволу органів Комітету.

До Комітету заява про надання дозволу на зазначену концентрацію не надходила.

РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ АМКУ Комітет визнав, що ТОВ «Євро СМАРТ ПАУЕР» вчинило порушення, передбачене пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом одержання в оренду активів у вигляді єдиного майнового комплексу – автозаправної станції, що належить СУН ТОВ «Кершер», без отримання відповідного дозволу органів Комітету, наявність якого необхідна, та наклав штраф.

ШТРАФ 12,3 МЛН ГРН

ВІДПОВІДАЧ АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК»

РІШЕННЯ АМКУ № 326-р від 19.09.2024

РИНОК (Інформація, доступ до якої обмежено)

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Концентрація полягає в набутті АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК» у власність активів у вигляді ЄМК, які можуть забезпечувати діяльність у сфері (інформація, доступ до якої обмежено), шляхом звернення стягнення на предмет застави / іпотеки, у період з 12.07.2023 по 07.08.2023.

Відповідно до пункту 5 частини третьої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (в редакції Закону, яка була чинною до 01.01.2024) не вважається концентрацією набуття у власність банком чи іншою фінансовою установою активів у вигляді єдиного майнового комплексу, часток (акцій, паїв) суб'єкта господарювання у разі, якщо таке набуття у власність передбачено планом реструктуризації, затвердженим відповідно до Закону України «Про фінансову реструктуризацію», шляхом звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження, за умови їх наступного відчуження суб'єктам господарювання, не пов'язаним відносинами контролю з цим банком чи з цією фінансовою установою, протягом двох років з дня такого набуття у власність.

Однак набуття АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК» у власність активів у вигляді ЄМК шляхом звернення стягнення на предмет застави / іпотеки не було передбачено планом реструктуризації, затвердженим відповідно до Закону України «Про фінансову реструктуризацію».

Отже, дії АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК» у вигляді набуття активів у вигляді ЄМК підпадають під визначення концентрації відповідно до пункту 2 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (в редакції Закону, яка була чинною до 01.01.2024).

Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками 2022 року перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (в редакції Закону, яка була чинною до 01.01.2024).

Заява уповноважених представників учасників концентрації надійшла до Комітету 28 грудня 2023 року, тобто після здійснення концентрації.

ВИСНОВКИ

Таким чином, АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК» не дотрималось умов, передбачених конкурентним законодавством України, та здійснило концентрацію до надання дозволу Комітету на її здійснення.

Разом із цим здійснена концентрація не призвела до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України.

РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ АМКУ

Комітет визнав, що АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК» вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді здійснення концентрації шляхом набуття у власність активів у вигляді єдиного майнового комплексу – (інформація, доступ до якої обмежено), що на праві власності належали ТОВ «ДЕК-2006» та знаходяться за адресою: (інформація, доступ до якої обмежено), без отримання відповідного дозволу органів Комітету, наявність якого необхідна, наклав штраф та надав дозвіл на концентрацію.

ШТРАФ 3,0 МЛН ГРН Штраф сплачено в повному розмірі.

Слід зазначити, що з 01.01.2024 вступив у силу оновлений Закон України «Про захист економічної конкуренції» (далі — Закон). Тепер, відповідно до пункту 6 частини третьої статті 22 Закону, після набуття у власність банком активів у вигляді єдиного майнового комплексу, часток (акцій, паїв) суб'єкта господарювання в результаті звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження банк повинен протягом одного місяця повідомити про це Комітет, у визначеному ним порядку (затвердженому в розділі XIV Положення про концентрацію). Також Законом встановлено, що відчуження предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження має бути здійснено на користь суб'єктів господарювання, не пов'язаних з цим банком відносинами контролю, протягом одного року. Разом із цим у разі неможливості відчуження

предмета застави (іпотеки) чи іншого забезпечувального обтяження протягом одного року з дня їх придбання банк має право звернутися до Антимонопольного комітету України з обґрунтованим клопотанням про продовження строку такого відчуження не більше ніж на 2 роки.

Недотримання банком цих вимог буде вважатися порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 10 статті 50 Закону), яке тягне за собою відповідальність у вигляді накладення штрафу у розмірі до 5% доходу (виручки) суб'єкта господарювання (абзац другий частини другої статті 52 Закону).

ВІДПОВІДАЧІ Група суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю, у складі: **ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА»**, **ТОВ «КІЇВСЬКИЙ БКК»** і **ТОВ «КІЇВХЛІБ»**

РІШЕННЯ АМКУ **№ 239-р від 25.07.2024**

РИНОК (Інформація, доступ до якої обмежено)

СУТЬ ПОРУШЕННЯ:

ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА» придбало майно боржника ПрАТ «КРАПЛІНКА» у вигляді майнового комплексу із застосуванням конкурсних процедур – електронних аукціонів. ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА» набуло контроль над зазначеними активами в період з 16.08.2023 по 24.11.2023.

Під час розгляду справи, зокрема, було встановлено, що придбані ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА» активи (рухоме майно, артезіанська свердловина, каналізаційні мережі, водопровід, розподільні мережі водопостачання, мережі електроліній, тепломережі, теплотраси та інше, а також торговельні марки) у сукупності можуть забезпечити здійснення господарської діяльності з (інформація, доступ до якої обмежено), а отже становлять єдиний майновий комплекс у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (у редакції, чинній на момент здійснення придбання) (далі – Закон).

Відповідно до частини другої статті 22 Закону концентрацією визнається набуття безпосередньо або через інших осіб контролю одним або кількома суб'єктами господарювання над одним або кількома суб'єктами господарювання чи частинами суб'єктів господарювання, зокрема, шляхом безпосереднього або опосередкованого придбання, набуття у власність іншим способом активів у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, одержання в управління, оренду, лізинг, концесію чи набуття в інший спосіб права користування активами у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, у тому числі придбання активів суб'єкта господарювання, що ліквідується.

Оскільки відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками 2022 року перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону, здійснення такої концентрації, відповідно до частини п'ятої статті 24 Закону, потребувало дозволу Комітету.

Враховуючи те, що первинна заява про надання дозволу на концентрацію у вигляді придбання майнового комплексу надійшла до Комітету 01.09.2023, повторна заява – 16.10.2023, та на дату придбання вказаних активів Комітет рішення щодо повторної заяви не прийняв, тобто концентрація здійснена до надання дозволу Комітету.

Також під час розгляду справи Комітет встановив, що ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА» не мало коштів для придбання активів, а тому залучило кошти (на підставі договорів про надання поворотної фінансової допомоги) суб'єктів господарювання, пов'язаних із ним відносинами контролю (через єдиного для всіх учасника): ТОВ «КІЇВСЬКИЙ БКК» і ТОВ «КІЇВХЛІБ».

Відтак ТОВ «КІЇВСЬКИЙ БКК» та ТОВ «КІЇВХЛІБ» були залучені до участі в цій справі про порушення як співвідповідачі.

ВИСНОВКИ

Дії групи суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю, у складі: ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА», ТОВ «КІЇВСЬКИЙ БКК» та ТОВ «КІЇВХЛІБ», які полягають у придбанні активів у вигляді єдиного майнового комплексу ПрАТ «КРАПЛІНКА», що може забезпечити здійснення господарської діяльності з (інформація, доступ до якої обмежено), без отримання відповідного дозволу органів Комітету, наявність якого необхідна, є порушенням, передбаченим пунктом 12 статті 50 Закону.

Разом із цим заявлене придбання не призвело до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України.

РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ АМКУ Рішенням Комітету визнано вчинення порушення, на порушника накладено штраф та надано дозвіл на концентрацію.

ШТРАФ: 970,0 ТИС. ГРН Штраф сплачено в повному розмірі.

Особливістю зазначеної справи є те, що незважаючи на заперечення ТОВ «КІЇВСЬКИЙ БКК» і ТОВ «КІЇВХЛІБ» щодо їх причетності до здійснення ТОВ «КІЇВСЬКИЙ ЗАВОД «РОСИНКА» концентрації (оскільки надали йому фінансову допомогу без конкретного цільового призначення, згідно з рішенням, ухваленим на загальних зборах учасників товариств, та не були обізнані про напрям використання коштів, отриманих за рахунок цієї допомоги), Комітет довів зацікавленість позикодавців у фінансових результатах позичальника (оскільки розраховують на повернення позики) та їх обізнаність із діяльністю один одного й можливість доступу до інформації один одного й обміну інформацією між ними щодо господарської діяльності, у тому числі й щодо участі в концентрації.

Відтак Комітет застосував частину четверту статті 52 Закону, відповідно до якої, у разі коли декілька юридичних та/або фізичних осіб – суб'єктів господарювання, які входять до групи, що визнається суб'єктом господарювання, вчинили діяння (дії, бездіяльність), які призвели до порушення законодавства про захист економічної конкуренції зазначеним суб'єктом господарювання, без яких вчинення порушення було б неможливим, штраф накладається на суб'єкта господарювання в особі юридичних та/або фізичних осіб, які вчинили наведені діяння (дії, бездіяльність).

ВІДПОВІДАЧ КОМПАНІЯ «CHEPLAPHARM ARZNEIMITTEL GMBH»
(м. Грайфсвальд, Німеччина)

РІШЕННЯ АМКУ № 215-р від 04.07.2024

РИНОК Лікарських засобів

СУТЬ ПОРУШЕННЯ

Концентрація полягає у придбанні компанією «Cheplapharm Arzneimittel GmbH» (далі – компанія «Cheplapharm») активів компанії (інформація, доступ до якої обмежено) та активів пов'язаних із нею компаній, що дозволяють здійснювати господарську діяльність із розробки, виробництва, пакування, комерціалізації, дистрибуції та продажу лікарських засобів.

Вперше заявники звернулися із заявою про надання дозволу на зазначену концентрацію 23.02.2022 (далі – Первинна заява).

У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні, розпорядженням Комітету № 1-рп від 03.03.2022 «Про деякі питання організації діяльності Антимонопольного комітету України в умовах воєнного стану» розгляд Первинної заяви було зупинено.

30.03.2022 Комітет прийняв рекомендаційні роз'яснення № 1-рр «Про деякі питання, пов'язані з поданням та розглядом заяв про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання у період воєнного стану, однакового застосування положень статей 26 та 27, абзацу третього частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктами 5, 12 статті 50 цього Закону, вчинених під час воєнного стану».

09.06.2022 розпорядженням Комітету № 7-рп від «Про поновлення розгляду заяв, справ про концентрації, узгоджені дії, попередні висновки» розгляд Первинної заяви поновлено, та у зв'язку з тим, що вона не відповідає вимогам Положення про концентрацію – її повернуто заявникам.

У серпні 2022 року до Комітету надійшла повторна заява про надання дозволу на концентрацію, з якої встановлено, що компанія «Cheplapharm» 01.04.2022 здійснила концентрацію (попередньо виключивши з транзакції територію України).

Однак, враховуючи те, що вартісні показники учасників концентрації перевищували порогові значення, визначені статтею 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), здійснення концентрації, навіть за виключенням території України, потребувало отримання дозволу Комітету.

ВИСНОВКИ

Отже, компанія «Cheplapharm» вчинила порушення пункту 12 статті 50 Закону у вигляді здійснення концентрації без отримання дозволу органів Комітету.

Враховуючи те, що територія України була виключена із транзакції, концентрація не призвела до будь-яких структурних змін товарних ринків України.

РЕЗУЛЬТАТ ДІЇ АМКУ

Комітет визнав, що компанія «Cheplapharm Arzneimittel GmbH» (м. Грайфсвальд, Німеччина) вчинила порушення, передбачене пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді здійснення концентрації шляхом придбання активів компанії (інформація, доступ до якої обмежено) та активів пов'язаних із нею компаній, що дозволяють здійснювати господарську діяльність із розробки, виробництва, пакування, комерціалізації, дистрибуції та продажу лікарських засобів (за винятком території України), без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України наявність якого необхідна.

ШТРАФ: 51,0 ТИС. ГРН Штраф сплачено в повному розмірі.

Слід зазначити, що під час накладення штрафу Комітет застосував положення рекомендаційних роз'яснень Комітету від 30.03.2022 № 1-рр та, зокрема, врахував те, що:

- заява була подана до Комітету за 15 календарних днів до дати здійснення концентрації;
- концентрація не призвела до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на всьому ринку чи у значній його частині;
- концентрація не є забороненою відповідно до Закону України «Про санкції».

КОНТРОЛЬ ЗА УЗГОДЖЕНИМИ ДІЯМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Для запобігання узгодженим діям, які можуть призводити до недопущення, усунення чи спотворення конкуренції, Комітет здійснює контроль за узгодженими діями суб'єктів господарювання.

54 опрацьовані заяви

У 2024 році Комітет опрацював 54 заяви у процесі контролю за узгодженими діями суб'єктів господарювання (у 2023 році — 57 заяв), з них:

У 22 випадках заяви залишено без розгляду, зокрема, через відсутність від заявника інформації, відмови заявників або у випадках, коли надання дозволу на узгоджені дії не потребувало згоди органів Комітету.

Комітет розглянув 30 випадків про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, з них:

- надано дозвіл — 28 од.;
- надано дозвіл із зобов'язаннями — 2 од.

Надано 2 попередні висновки у процесі контролю за концентрацією суб'єктів господарювання. Орган Комітету надає попередні висновки з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, підвищення передбачуваності його застосування, стосовно узгоджених дій суб'єктів господарювання.

Процедура розгляду 30 заяв про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, од.

Процедура розгляду заяв	Од.	Дозвіл	Дозвіл із зобов'язаннями
Загальна процедура	25	24	1
Справа про узгоджені дії	5	4	1

Розподіл наданих дозволів на узгоджені дії суб'єктів господарювання за видами, од.

Вид узгоджених дій	2023	2024
Укладання угод	12	9
Створення суб'єкта господарювання	2	2
Прийняття рішень	0	1
Інші дії	7	18
Всього	21	30

Найбільш поширеними видами узгоджених дій суб'єктів господарювання, на які Комітет протягом 2023 року надав дозвіл, були укладання угод у будь-якій формі — 30% від загальної кількості наданих дозволів та здійснення будь-якої іншої погодженої поведінки (діяльності, бездіяльності) суб'єктів господарювання — 60% від загальної кількості.

25 випадків, коли узгоджені дії не містили загрози монополізації

За підсумками розгляду заяв про надання дозволу на узгоджені дії у 25 випадках, оскільки умови узгоджених дій не містили загрози монополізації товарних ринків, дозвіл на їх здійснення було надано без встановлення додаткових умов (тобто у 83,3% випадків заяви були розглянуті за загальною процедурою).

5 справ (поглиблених досліджень) про узгоджені дії проведено

Протягом 2024 року Комітет розглянув 5 справ про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання (тобто у 16,7% випадків із загальної кількості), оскільки були наявні підстави для заборони узгоджених дій або проведення поглибленого дослідження.

**УЧАСНИКИ
УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ**

КОМПАНІЯ «MOLSON COORS BREWING COMPANY (UK) LIMITED» (м. Стаффордшир, Велика Британія);
КОМПАНІЯ «PIVOVARÝ STAROPRAMEN S.R.O.» (м. Прага, Чеська Республіка);
ТОВ «МОЛСОН КУРЗ УКРАЇНА» (інформація, доступ до якої обмежено);
ПРАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА» (інформація, доступ до якої обмежено).

РІШЕННЯ АМКУ

№ 214-р від 04.07.2024

РИНОК

Пива в сегменті преміум та суперпреміум

**ЗМІСТ ЗАЯВЛЕНИХ
УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ**

Узгоджені дії між компаніями — учасниками узгоджених дій про дистрибуцію й надання ліцензії, що передбачені додатками 14 та 15 до Договору про дистрибуцію і надання ліцензії від 24 лютого 2023 року та домовленостями між сторонами, що передбачені додатками 14 та 15 до Договору.

ПІДСТАВИ ДЛЯ ВИСНОВКУ

Під час розгляду справи встановлено, що:

- заявлені узгоджені дії є горизонтальними, а учасники узгоджених дій є конкуруючими суб'єктами та потенційно могли б конкурувати на одному й тому самому товарному ринку, на якому обертається товар;
- з інформації, наданої учасниками ринку пива, серед виробників пива присутня сегментація ринку за різними критеріями, включаючи різновиди пива, його походження, маркетингове та цінове позиціонування (цінове присутнє в 4 з 5 опитаних конкурентів – виробників);
- суттєве ринкове становище Групи Carlsberg на ринку пива, у т. ч. у сегменті пива рівня преміум та суперпреміум, зокрема, частка Групи Carlsberg за підсумками 2021–2023 років на ринку пива перевищує (інформація, визначена заявниками як конфіденційна), а сукупна частка учасників узгоджених дій у сегменті пива преміум становить (інформація, визначена заявниками як конфіденційна);
- Група Carlsberg буде мати структурні ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку пива за підсумками 2021 року, у т. ч. у сегменті пива рівня преміум (протягом 2021–2023 та 3 міс. 2024 року), а після узгоджених дій її становище суттєво посилиться, ексклюзивний характер ліцензії має своїм наслідком виключення третіх осіб, а саме інших пивоварних компаній в Україні, із числа ліцензіатів брендів Miller Genuine Draft та Staropramen (інформація, визначена заявниками як конфіденційна);
- деякі з опитуваних конкурентів учасників заявлених узгоджених дій вбачають негативні наслідки узгоджених дій на ринку пива.

Заявлені узгоджені дії можуть призвести до:

- суттєвого обмеження конкуренції на ринку пива в сегменті преміум;
- суттєвого обмеження конкурентоспроможності інших суб'єктів господарювання без об'єктивно виправданих на те причин на ринку пива в сегменті преміум;
- виникнення негативних наслідків у вигляді суттєвого посилення влади Групи Carlsberg у відносинах зі споживачами (дистриб'юторами, оптовими продавцями, продуктовими мережами роздрібної торгівлі) на ринку пива в сегменті преміум.

Враховуючи наведене, учасникам узгоджених дій запропоновано надати пропозиції щодо зобов'язань, які вони готові взяти на себе, що усувають відповідний негативний вплив узгоджених дій на конкуренцію на ринку пива в Україні.

ЗМІСТ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

З метою пом'якшення негативного впливу узгоджених дій на конкуренцію на ринку пива, у т. ч. у сегменті преміум, зобов'язати приватне акціонерне товариство «Карлсберг Україна» та суб'єктів господарювання, пов'язаних із ним відносинами контролю, протягом п'яти років, починаючи з місяця, наступного після місяця, у якому надано дозвіл Антимонопольного комітету України на заявлені узгоджені дії:

- не обмежувати здатності покупців пива брендів Staropramen та Miller Genuine Draft прямо або опосередковано придбавати, продавати, перепродавати товари, які конкурують з пивом брендів Staropramen та Miller Genuine Draft;
- не обмежувати без об'єктивних (економічних) причин прямо або опосередковано здатності покупців пива брендів Staropramen та Miller Genuine Draft самостійно визначати обсяги закупівлі такої продукції у Групи Carlsberg;
- не передбачати у відносинах із покупцями пива брендів Staropramen та Miller Genuine Draft, що реалізація будь-якого виду такої продукції обумовлюється придбанням такими покупцями також будь-якого іншого виду (видів) продукції Групи Carlsberg;
- не обмежувати здатності покупців пива брендів Staropramen та Miller Genuine Draft визначати ціну перепродажу такої продукції, крім встановлення рекомендованих роздрібних цін на неї.

ВИСНОВОК

Враховуючи зібрану в рамках розгляду справи інформацію, а також з огляду на те, що запропоновані учасниками узгоджених дій зобов'язання усувають можливий негативний вплив розглянутих узгоджених дій на конкуренцію, Комітет дозволив заявлені узгоджені дії та наклав зобов'язання.

04

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗАСТОСОВУВАННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА ПРО
ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ
КОНКУРЕНЦІЇ ТА
ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

На особливу увагу заслуговує правотворча діяльність як провідна форма здійснення функцій держави, враховуючи системний та поступовий шлях України до набуття повноправного членства у Європейському Союзі, яка покликана забезпечувати потреби приведення нормативно-правових актів до стандартів ЄС, у тому числі у сфері захисту конкурентних відносин.

Правотворча діяльність Комітету полягає у плануванні, розробленні та прийнятті (виданні) нормативно-правових актів Комітету з питань забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель, що включає в себе взаємодію з Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України.

У 2024 році, здійснюючи правотворчу діяльність, Комітет надавав Уряду та Верховній Раді України пропозиції та зауваження до законопроектів, зокрема щодо: адміністративної процедури, управління активами та арештованим майном, адміністративної відповідальності, процедури проведення перевірок органами Комітету, промислової та кліматичної політик, публічних закупівель, медіа, індустріальних парків, правовий статус суддів та щодо об'єднання ринків електричної енергії України та ЄС.

Також Комітет спрямовує свої зусилля на методичне забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції. З метою однакового застосування норм права про захист економічної конкуренції Комітетом надано рекомендаційні роз'яснення з питань застосування цього законодавства, зокрема:

- у сфері приватизації державного й комунального майна;
- до відносин, що стосуються передачі активів, одержаних від корупційних та інших злочинів, в управління АРМА;
- щодо принципів оцінки відповідності певних категорій горизонтальних узгоджених дій суб'єктів господарювання;
- щодо принципів оцінки відповідності вертикальних узгоджених дій (стосовно постачання та використання товарів).

Ольга МУЗИЧЕНКО

Перший заступник Голови
Комітету — державний
уповноважений

ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ

АМКУ відповідно до статті 20¹ [Закону України «Про Антимонопольний комітет України»](#) та § 113 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (зі змінами), здійснив опрацювання та надання до відповідних Комітетів ВРУ пропозицій та/або зауважень до проєктів Законів України, ключові з яких наведено нижче.

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»

Реєстраційний номер: [№ 10161 від 18.10.2023](#)

Про внесення змін до частини другої статті 21 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (щодо встановлення чіткого і прозорого механізму відбору управителів активами))

Реєстраційний номер: [№ 10390 від 05.01.2024](#)

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності діяльності у сфері виявлення, розшуку та управління активами»

Реєстраційний номер: [№ 10069 від 18.09.2023](#)

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції»

Реєстраційний номер: [№ 5432 від 27.04.2021](#)

«Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності медіа»

Реєстраційний номер: [№ 12111 від 10.10.2024](#)

«Про публічні закупівлі»

Реєстраційний номер: [№ 11520 від 23.08.2024](#)

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення проведення перевірок Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями»

Реєстраційні номери: [№ 11350 від 18.06.2024](#),
[№ 11350-1 від 20.06.2024](#)

Кодекс України про адміністративні проступки

Реєстраційний номер: [№ 11386 від 28.06.2024](#)

«Про промислову політику та прогнозованість реального сектору економіки»

Реєстраційний номер: [№ 11331 від 11.06.2024](#)

«Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення ефективності управління державним майном, вдосконалення механізму реалізації арештованого майна та наближення правових стандартів в Україні до європейських стандартів»

Реєстраційний номер: [№ 11139 від 01.04.2024](#)

«Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законодавчих актів України щодо діяльності Вищого суду з публічно-правових спорів»

Реєстраційні номери: [№ 12206 від 14.11.2024](#),
[№ 12206-1 від 14.11.2024](#)

«Про внесення змін до законів України щодо об'єднання ринків електричної енергії України та Європейського Союзу»

Реєстраційні номери: [№ 12087 від 02.10.2024](#),
[№ 12087-1 від 18.10.2024](#)

«Про промислову політику та прогнозованість реального сектору економіки»

Реєстраційні номери: [№ 11331 від 11.06.2024](#),
[№ 11331-1 від 17.06.2024](#), [№ 11331-2 від 17.06.2024](#)

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення вимог законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання»

Реєстраційний номер: [№ 12179 від 05.11.2024](#)

«Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" щодо подання інформації про державну допомогу суб'єктам господарювання та відповідальності за порушення вимог законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання»

Реєстраційний номер: [№ 12181 від 05.11.2024](#)

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустріальних парків»

Реєстраційний номер: [№ 12117 від 14.10.2024](#)

ОРГАНАМИ КОМІТЕТУ У 2024 РОЦІ РОЗГЛЯНУТО Й ОПРАЦЬОВАНО:

Проєктів законодавчих та інших нормативно-правових актів, од. :

Проєктів рішень органів державної влади й органів місцевого самоврядування та ін., од. :

■ Погоджено ■ За умови врахування зауважень ■ Не погоджено

УЧАСТЬ У ЗАСІДАННЯХ КОМІТЕТІВ ВРУ

Представники Комітету **взяли участь у засіданнях Комітетів ВРУ** з питань: економічного розвитку, правової політики, антикорупційної політики, інтеграції до Європейського Союзу, транспорту та інфраструктури, енергетики та житлово-комунальних послуг, підкомітету з питань фармації та фармацевтичної діяльності Комітету ВРУ з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, зокрема з питань обговорення наданих Комітетом пропозицій і зауважень до зареєстрованих у ВРУ законопроектів та щодо інших питань, зокрема:

- участі в роботі тимчасової слідчої комісії ВРУ з питань розслідування можливих порушень законодавства України при здійсненні публічних закупівель під час дії воєнного стану;
- слухань на тему: «Правозастосовча практика Закону України «Про ринок природного газу»: Чи досягнуті цілі Закону?»;
- спеціального засідання щодо питання стану підготовки, затвердження та представлення на Першій Міжурядовій конференції переговорної рамки ЄС та переговорної позиції України для початку переговорів про вступ за участі Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євротлантичної інтеграції, представника Міністерства закордонних справ України, Офісу Президента України, народних депутатів-членів Комітету, а також голів підкомітетів з питань адаптації законодавства України до положень права ЄС (acquis ЄС), виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- обговорення інформації щодо проведених тендерів на будівництво Національного військового меморіального кладовища та визначених переможців, що була оприлюднена в засобах масової інформації;
- слухань на тему: «Пост законодавчий контроль у сфері дотримання вимог наявності місцевої складової (локалізації) в публічних закупівлях»;
- засідання робочої групи з моніторингу за виконанням Закону України «Про ринок природного газу» та державним регулюванням ринку природного газу (щодо запровадження на ринку природного газу біржової торгівлі стандартизованими продуктами) та долучених до нього проєктів;
- спільного установчого засідання робочої (переговорної) групи з питань забезпечення переговорного процесу про вступ України до ЄС та адаптації законодавства України до права Європейського Союзу з питань конкурентної політики;
- підбиття підсумків відповідальними органами в контексті пріоритетних, нагальних завдань та викликів перед Україною, а також шляхів їх вирішення за результатами двосторонніх зустрічей у рамках здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС у частині Кластеру 1 «Основи процесу вступу до ЄС» (Fundamentals) за переговорними розділами.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ

Регуляторна діяльність Комітету здійснюється відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі в цьому розділі – Закон), постанови КМУ від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (далі в цьому розділі – постанова КМУ № 308), інших актів, прийнятих відповідно до Закону, з дотриманням принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону, та з урахуванням статті 5 Закону.

Відповідно до абзацу вісімнадцятого частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям нормативно-правових актів, що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію, у тому числі додатків до неї. Протягом 2024 року Комітет розробляв та приймав нормативно-правові акти, які були спрямовані на виконання Угоди про асоціацію повністю, тобто в Комітеті були відсутні підстави для затвердження плану діяльності Комітету з підготовки проєктів регуляторних актів на 2024 рік.

Відповідно до вимог Закону щодо кожного регуляторного акта послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності, порядок проведення якого регламентується статтями 10, 13 і 26 Закону та постановою КМУ № 308.

Наказом Голови Комітету від 18.01.2024 № 9-ОД затверджено План-графік здійснення заходів із відстеження результативності регуляторних актів Антимонопольного комітету України на 2024 рік (далі – План-графік),

Наказом Голови Комітету від 04.03.2024 № 23-ОД «Про затвердження Змін до Плану-графіка здійснення заходів із відстеження результативності регуляторних актів Антимонопольного комітету України на 2024 рік» було внесено зміни до Плану-графіка.

Відповідно до Плану-графіка протягом 2024 року Комітет здійснив **14 відстежень результативності регуляторних актів**. Відстеження результативності регуляторного акта включає виконання заходів із відстеження результативності, підготовку та оприлюднення звіту про відстеження результативності. Відповідні звіти **оприлюднено на офіційному вебсайті Комітету** та прозвітовано Державній регуляторній службі України (далі в цьому розділі – ДРС).

ЗВІТИ ПРО ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТИВ, ЩО БУЛО ЗДІЙСНЕНО У:

I КВАРТАЛІ

(надіслано листом Комітету від 08.04.2024 № 300-29.1/01-3512е до ДРС)

Звіт про базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 18.04.2023 № 348 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та для підтримки середнього та малого підприємництва»;

Звіт про періодичне відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 09.11.2018 № 21-рп «Про затвердження Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання у сфері трансферу технологій, дотримання яких дозволяє здійснювати ці узгоджені дії без дозволу органів Антимонопольного комітету України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.12.2018 за № 1413/32865.

II КВАРТАЛІ

(надіслано листом Комітету від 06.05.2024 № 300-29.1/02-4638е до ДРС)

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 23.11.2023 № 16-рп «Про внесення змін до розпорядження Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.12.2023 за № 2263/41319.

III КВАРТАЛІ

(надіслано листами Комітету від 08.07.2024 № 300-29.1/01-6670е, від 03.09.2024 № 300-29.1/01-8578е до ДРС)

Звіт про базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 704 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес»;

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.12.2023 № 21-рп «Про затвердження Порядку проведення перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2024 за № 3/41348;

Звіт про повторне відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 13.06.2019 № 9-рп «Про внесення змін до Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання для загального звільнення від попереднього одержання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії суб'єктів господарювання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.07.2019 за № 768/33739.

IV КВАРТАЛІ

(надіслано листами Комітету від 12.12.2024 № 300-29.1/01-11981е, від 19.12.2024 № 300-29.1/01-12282е, від 25.12.2024 № 300-29.1/01-12458е до ДРС)

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.12.2023 № 20-рп «Про затвердження Змін до Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.01.2024 за № 89/41434;

Звіт про повторне відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 20.01.2023 № 52 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини»;

Звіт про базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 13.10.2023 № 1087 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для місцевої інфраструктури»;

Звіт про базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 05.01.2024 № 12 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес»;

Звіт про базове відстеження результативності постанови Кабінету Міністрів України від 10.11.2023 № 1175 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для рекреаційної інфраструктури»;

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 30.11.2023 № 18-рп «Про затвердження Порядку врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.12.2023 за № 2260/41316;

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 30.11.2023 № 19-рп «Про затвердження Порядку звільнення від відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2024 за № 2/41347;

Звіт про базове відстеження результативності розпорядження Антимонопольного комітету України від 23.11.2023 № 17-рп «Про затвердження Порядку ведення і доступу до Державного реєстру суб'єктів господарювання, притягнутих до відповідальності за вчинення порушення, яке передбачене пунктом 4 частини другої статті 6, пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.12.2023 за № 2259/41315.

На виконання положень Закону Комітет листом від 13.12.2024 № 300-29.1/01-12045е надіслав ДРС інформацію стосовно планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік.

Відповідно до вимог Закону та з метою здійснення Комітетом заходів із відстеження результативності регуляторних актів наказом Голови Комітету від 23.12.2024 № 111-ОД затверджено [План-графік здійснення заходів із відстеження результативності регуляторних актів Комітету на 2025 рік](#).

ІНША ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

01

«Про внесення змін до розпоряджень Антимонопольного комітету України від 09 лютого 2021 року № 3-рп та від 01 квітня 2021 року № 9-рп»

Реквізити розпорядження Комітету

№19-рп від 10.10.2024

Метою прийняття зазначеного розпорядження Комітету було забезпечення узгодження нормативно-правових актів із законодавством, зокрема, положень Законів України від 05.02.2021 № 1219-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Антимонопольного комітету України у сфері публічних закупівель» та від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України». Відповідно, розпорядженням:

- внесено зміни до Порядку участі суб'єкта оскарження та замовника в розгляді скарги шляхом застосування телекомунікаційних систем в інтерактивному режимі реального часу;
- термін «постійно діюча адміністративна колегія (колегії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, у тексті Порядку замінено на термін «Комісія (комісії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель»;
- в Умовах проведення конкурсу на посаду уповноваженого з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель уточнено інформацію про: умови оплати праці, які встановлюються відповідно до статті 27 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»; місце та спосіб подання документів та інформації, необхідних для участі в конкурсі; строковість на призначення на посаду; можливість / неможливість проведення тестування в разі оповіщення через автоматизовану систему централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема повітряну тривогу.

02

«Про затвердження Регламентів Антимонопольного комітету України, адміністративних колегій Антимонопольного комітету України, адміністративної колегії територіального відділення Антимонопольного комітету України»

Відповідний проект розпорядження схвалено на засіданні Комітету 03.10.2024 та листами Комітету направлявся на погодження до заінтересованих ЦОВВ (Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Уповноваженого із захисту державної мови) з проханням про його погодження. Після погодження проекту розпорядження всіма заінтересованими органами виконавчої влади, його буде прийнято АМКУ та у встановленому законодавством України порядку подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

03

«Про затвердження Порядку обробки та захисту персональних даних, володільцем яких є Антимонопольний комітет України та його територіальні відділення»

Зазначений проект розпорядження схвалено на засіданні Комітету 19.09.2024 та надіслано на погодження до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України та Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Після погодження проекту розпорядження всіма заінтересованими органами виконавчої влади, його буде прийнято АМКУ та у встановленому законодавством України порядку подано на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

ЗДІЙСНЕННЯ САНКЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині: контролю за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій; здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері публічних закупівель. Під час розгляду заяв / справ про надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання та розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель Комітет керується, зокрема, нормами Закону України «Про санкції» та відповідними рішеннями РНБОУ.

Комітет на постійній основі здійснює щоквартальне звітування стосовно заходів, які вживаються АМКУ щодо фізичних / юридичних осіб до яких були застосовані санкції згідно з відповідними рішеннями РНБОУ, до Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства фінансів України, Бюро економічної безпеки, Міністерства економіки України, Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерства національної єдності України, Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України, Ради національної безпеки і оборони України, Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства закордонних справ України.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

01

Щодо оформлення угоди про врегулювання справи про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

Реквізити документа

[№ 1-МР від 11.04.2024](#)

11 квітня 2024 року Комітет схвалив проєкт методичних рекомендацій щодо оформлення угоди про врегулювання справи про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку здійснюється шляхом підписання угоди про врегулювання справи між органом Антимонопольного комітету України, до повноважень якого належить прийняття рішення у справі, та відповідачем у порядку, визначеному Комітетом відповідно до цього Закону.

Відповідно до частини третьої статті 46¹ Закону України «Про захист економічної конкуренції» врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку здійснюється шляхом підписання угоди про врегулювання справи між органом Антимонопольного комітету України, до повноважень якого належить прийняття рішення у справі, та відповідачем у порядку, визначеному Комітетом відповідно до цього Закону.

Угода про врегулювання справи – це укладений у письмовій формі відповідно до положень статті 46¹ Закону двосторонній договір, що визначає права й обов'язки відповідача у справі та органу Комітету під час застосування процедури врегулювання у справі.

Угода про врегулювання справи, укладена між органом Комітету та відповідачем, є підставою для прийняття органом Комітету рішення у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції щодо цього відповідача відповідно до умов зазначеної угоди.

Методичні рекомендації пропонують [примірну форму угоди про врегулювання справи](#), яка передбачає наведення в угоді реквізитів сторін, предмета угоди, підстав для укладення угоди, істотні умови та зобов'язання сторін угоди, строк дії угоди.

До істотних умов угоди належать:

- визнання відповідачем факту вчинення порушення, що є предметом розгляду у справі;
- обставини порушення, визнані відповідачем;
- припинення порушення;
- пропозиції та гарантії відповідача щодо усунення причин виникнення таких порушень і умов, що сприяють їх виникненню (за наявності), а також щодо усунення наслідків порушення (за наявності);
- зменшення штрафу на 15 відсотків порівняно з розміром штрафу, визначеним при прийнятті рішення, передбаченого абзацами другим і сьомим частини першої статті 48 цього Закону.

При цьому рекомендується зазначати конкретну суму зменшеного штрафу у випадках, якщо розмір штрафу, який був би накладений без застосування процедури врегулювання, може бути визначений до складання подання з попередніми висновками та не викликає жодних заперечень сторін.

[Угода про врегулювання справи може містити також інші умови та зобов'язання, щодо яких відповідач та орган Комітету досягли згоди.](#)

Особи, що звернулися до Антимонопольного комітету України із заявою про врегулювання справи, можуть запропонувати проєкт угоди про врегулювання справи в іншій формі за умови, що вона враховує положення статті 46¹ Закону «Про захист економічної конкуренції» та Порядку врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, затвердженого розпорядженням Комітету 30 листопада 2023 року № 18-рп.

02

Щодо застосування положень статей 22, 23, 24, частини першої статті 27 та частини третьої статті 30 Закону України «Про захист економічної конкуренції» до відносин, що стосуються передачі активів в управління відповідно до Закону України «Про Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»

Реквізити документа

[№ 8-рр від 18.07.2024](#)

Комітет роз'яснив, що відповідно до положень чинного законодавства Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, (АРМА) належить до кола осіб, які повинні звертатися зі спільною заявою разом з учасниками концентрації [про надання відповідного дозволу на передачу активів в управління](#) у випадку перевищення порогових показників, наведених у статті 24 Закону «Про захист економічної конкуренції».

З метою захисту інтересів держави, підвищення ефективності системи розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів та їх реалізації, забезпечення своєчасних надходжень до Державного бюджету України, під час розгляду заяв та справ на концентрацію у вигляді передачі активів в управління відповідно до Закону України «Про АРМА», органам Комітету рекомендовано застосовувати скорочені строки розгляду заяв про надання дозволу на концентрацію, в межах строків, визначених Законом «Про захист економічної конкуренції», а саме:

- здійснювати розгляд заяви про надання дозволу на концентрацію у вигляді передачі активів в управління відповідно до Закону України «Про АРМА» у строк до 25 днів з дня її надходження;
- здійснювати розгляд справи про концентрацію у вигляді передачі активів в управління відповідно до Закону України «Про АРМА» у строк до двох місяців.

Щодо застосування положень частин першої – п'ятої статті 24 та пункту 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» до відносин у сфері приватизації державного й комунального майна

Реквізити документа

№ 4-pp від 29.02.2024

Ці рекомендаційні роз'яснення визначають підходи Комітету, які рекомендується враховувати його органам при застосуванні вимог законодавства про захист економічної конкуренції у процесі **приватизації державного й комунального майна** відповідно до вимог Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна», зокрема, статті 20 зазначеного Закону.

Зокрема, органами Комітету під час застосування законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні факту необхідності чи відсутності необхідності отримання дозволу на концентрацію, що відбувається у процесі приватизації державного або комунального майна, поряд із нормами частини першої статті 24 Закону, додатково враховуються норми частини третьої статті 20 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна». Особливості, визначені статтею 20 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна», враховуються виключно під час застосування законодавства про захист економічної конкуренції до відносин, що регулюються Законом України «Про приватизацію державного і комунального майна».

Щодо принципів оцінки відповідності певних категорій горизонтальних узгоджених дій суб'єктів господарювання положенням статей 10 та 11 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

Реквізити документа

№ 15-pp від 24.12.2024

З метою **наближення практики правозастосування** у сфері державного захисту конкуренції в Україні **до підходів, що використовуються в ЄС**, кращого використання досвіду Європейської комісії у сфері захисту економічної конкуренції, підвищення ефективності діяльності із захисту економічної конкуренції в Україні цими роз'ясненнями рекомендується органам Комітету:

- використовувати підходи, викладені у главах 1 та 2 Керівних принципів застосування статті 101 ДФЄС до угод про горизонтальне співробітництво (далі – Керівні принципи 1), під час оцінки відповідності узгоджених дій суб'єктів господарювання, що стосуються науково-дослідних та/або дослідно-конструкторських робіт (далі – НДДКР), Типовим вимогам про НДДКР;
- використовувати підходи, викладені у главах 1 та 3 Керівних принципів 1, під час оцінки відповідності узгоджених дій суб'єктів господарювання щодо спеціалізації виробництва Типовим вимогам про спеціалізацію виробництва;
- використовувати підходи, викладені у главах 1 та 4–9 Керівних принципів 1, під час дослідження та правової оцінки питань про наявність у горизонтальних узгоджених діях суб'єктів господарювання ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі під час подання висновків щодо кваліфікації дій відповідно до статті 14 Закону, а також під час надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання відповідно до статті 10 Закону.

Відповідні підходи, викладені у Керівних принципах 1, мають застосовувати в частині, у якій вони не суперечать положенням національного законодавства України, зокрема типовим вимогам до узгоджених дій.

Щодо принципів оцінки відповідності вертикальних узгоджених дій стосовно постачання та використання товарів положенням статей 10 та 11 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

Реквізити документа

№ 16-pp від 24.12.2024

На відміну від системи конкурентного права Європейського Союзу, яка містить більш детальні роз'яснення підходів до оцінки вертикальних обмежень у вигляді Керівних принципів щодо вертикальних обмежень у формі повідомлення Європейської комісії від 30.06.2022 № 2022/С 248/01 (далі – Керівні принципи 2), у чинній системі конкурентного законодавства відсутні документи, що містять деталізовані роз'яснення та підходи до оцінки відповідності узгоджених дій суб'єктів господарювання Типовим вимогам до вертикальних узгоджених дій суб'єктів господарювання стосовно постачання та використання товарів, розроблених відповідно до положень частини другої статті 11 Закону.

Таким чином, з метою **наближення практики правозастосування** у сфері державного захисту конкуренції в Україні **до підходів, що використовуються в ЄС**, та використання досвіду Європейської комісії у сфері захисту економічної конкуренції цими роз'ясненнями рекомендується органам Комітету використовувати підходи, викладені у Керівних принципах 2, під час:

- оцінки відповідності вертикальних узгоджених дій Типовим вимогам до вертикальних узгоджених дій стосовно постачання та використання товарів;
- дослідження та правової оцінки питань про наявність у вертикальних узгоджених діях суб'єктів господарювання стосовно постачання та використання товарів ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції;

а також у зв'язку з виконанням органами Комітету інших завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

05

ДІЯЛЬНІСТЬ АМКУ ЯК
ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ У
СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ
ЗАКУПІВЕЛЬ

Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» Антимонопольний комітет України як орган оскарження з метою неупередженого та ефективного захисту прав і законних інтересів осіб, пов'язаних з участю у процедурах закупівлі, утворює Комісію (комісії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель та здійснює інші повноваження, визначені цим Законом та Законом України "Про Антимонопольний комітет України".

Серед основних змін, що відбулися у 2024 році щодо діяльності Комітету як органу оскарження є, безумовно, продовження процесу призначення уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, зокрема, на виконання пункту 7 плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням КМУ від 16.02.2024 № 137-р, та пункту 40 плану заходів з виконання рекомендацій Європейської комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затвердженого розпорядженням КМУ від 09.02.2024 № 133.

Так, відповідно до наказу Голови Комітету від 16.05.2024 № 352-ВК оголошено конкурс на зайняття вакантних посад уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель та за результатами відповідного конкурсного відбору призначено двох уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

Розпорядженням Комітету від 25.07.2024 № 16-рп затверджено новий склад комісій Комітету з розгляду

скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, які з 26.07.2024 розглядають скарги про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

Під час виконання функцій органу оскарження Комісія взаємодіє із правоохоронними та контролюючими органами, надсилаючи відповідні матеріали для вжиття необхідних заходів у межах їх компетенції.

За результатами виконання функцій органу оскарження у 2024 році Комітетом здійснено узагальнення практики розгляду Комісією скарг щодо застосування замовниками положень пунктів 43 та 44 Особливостей, яке відображає перелік та описи основних порушень з боку замовників та учасників процедур закупівель.

Завдяки функціонуванню органу оскарження створюється дієвий механізм захисту прав і законних інтересів учасників публічних закупівель, що підтверджується значною кількістю скарг, які надійшли на розгляд органу оскарження у 2024 році.

Ганна ГОРНОСТАЛЬ

Уповноважений з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ПОМИЛКИ ТА ПОРУШЕННЯ ПІД ЧАС ЗАКУПІВЕЛЬ

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ПОРУШЕННЯ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ ЗАМОВНИКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ:

- надання замовником переможцю торгів можливості усунення невідповідностей, які належать до технічної специфікації та/або забезпечення тендерної пропозиції;
- неправомірне відхилення тендерних пропозицій учасників без права надання можливості таким учасникам усунути виявлені невідповідності в документах, визначених пунктом 43 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджені постановою КМУ від 12.10.2022 № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування" далі – Особливості);
- встановлення в тендерній документації технічних вимог до товару, яким відповідає продукція одного виробника;
- встановлення в тендерній документації додаткових (надмірних) вимог, які не узгоджуються з предметом закупівлі;
- неправомірне відхилення пропозицій учасників через ненадання ними зразків продукції, які відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон), не є складовою пропозиції та не можуть бути підставою для відхилення;
- відхилення тендерних пропозицій учасників на підставі допущення формальних помилок;
- віднесення до формальних (несуттєвих) помилок порушень / невідповідностей тощо, які не підпадають під таке визначення;

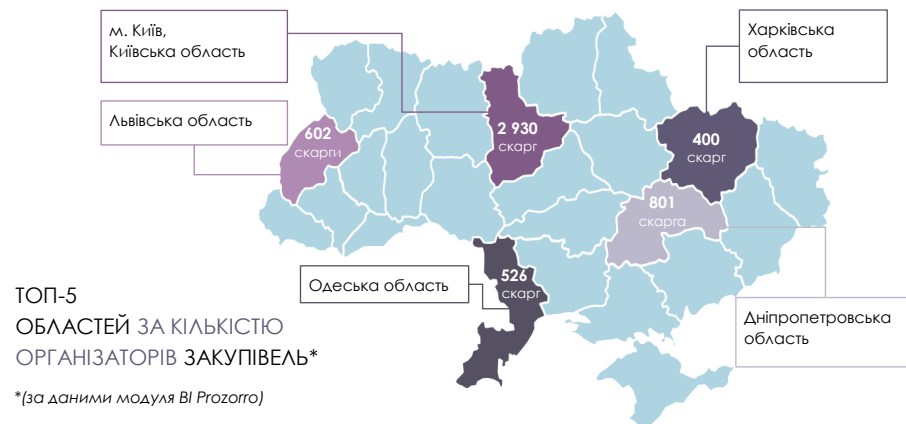
- неправомірне відхилення переможців торгів через ненадання / невідповідність документів, які не передбачені Законом / Особливостями для їх надання, після проведення аукціону;
- неправомірне відхилення учасника з підстави надання (на думку замовника) неналежного обґрунтування аномально низької ціни;
- неправомірна відміна замовниками процедури закупівлі, наслідком якої є уникнення завершення процедури закупівлі шляхом укладання договору;
- невиконання рішень органу оскарження;
- під час закупівлі твердого палива, бензину, дизельного пального, природного газу, газу скрапленого для автомобільного транспорту, газу скрапленого для комунально-побутового споживання та промислових цілей, електричної енергії встановлення замовниками в тендерній документації вимог щодо необхідності підтвердження учасниками у складі тендерних пропозицій положень пунктів 1 і 2 частини другої статті 16 Закону (матеріально-технічна база, працівники);
- під час закупівлі твердого палива, бензину, дизельного пального, природного газу, газу скрапленого для автомобільного транспорту, газу скрапленого для комунально-побутового споживання та промислових цілей, електричної енергії встановлення замовниками в тендерній документації вимог до предмета закупівлі, що не передбачені відповідним національним стандартом (за наявності національного стандарту для відповідного предмета закупівлі).

ДОПУЩЕНІ ПОМИЛКИ УЧАСНИКАМИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПРОПОЗИЦІЙ:

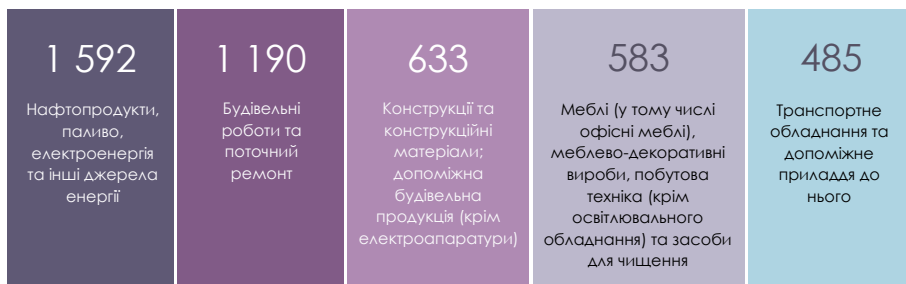
- неоскарження умов документації з приводу неможливості виконання її певних умов;
- ненадання у складі тендерних пропозицій підтвердження відповідності технічним, якісним та кількісним характеристикам предмета закупівлі, встановленим замовником у тендерній документації;
- відсутність у відповідних документах тендерної пропозиції всієї (повної) інформації та документів, передбачених вимогами тендерної документації;
- ненадання у складі тендерних пропозицій додатків до договорів (аналогічних договорів, на підтвердження матеріально-технічної бази тощо), у разі якщо такі додатки визначені договорами як невід'ємні частини;
- ненадання у статусі переможця документів, передбачених для переможця відповідно до пункту 47 Особливостей, у порядку, передбаченому документацією;
- надання недостовірної інформації у складі тендерної пропозиції.

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ПОРУШЕННЯ (ПОМИЛКИ) СУБ'ЄКТІВ ОСКАРЖЕННЯ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ТА ПОДАННЯ СКАРГ ПОЛЯГАЮТЬ У ТАКОМУ:

- відсутність переліку документів (доказів), що підтверджують наявність у суб'єкта оскарження порушених прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи, пов'язані з його участю в процедурі закупівлі, у випадку, якщо скарги стосуються тендерної документації та/або прийнятих рішень, дії чи бездіяльності замовника, що відбулися до закінчення строку, встановленого для подання тендерних пропозицій;
- оскарження дій замовників під час проведення інших процедур закупівель, ніж за якою подана скарга (що не передбачено Законом);
- у скаргах скаржники просять орган оскарження вчинити дії, які не належать до компетенції Комісії.

ТОП-5 СФЕР ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ОСКАРЖЕНЬ У 2024 РОЦІ*

*(за даними модуля BI Prozorro)

НАЙБІЛЬШ ОСКАРЖУВАНІ ЗАМОВНИКИ, СКАРГ *

АТ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ»	175
ПАТ «УКРНАФТА»	114
Філія «Центр забезпечення виробництва» АТ «Укрзалізниця»	67
Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України»	65
ДП «МЕДИЧНІ ЗАКУПІВЛІ УКРАЇНИ»	63

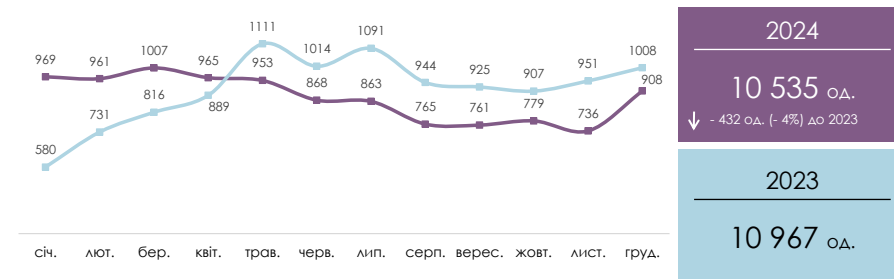
*(за даними модуля BI Prozorro)

СКАРЖНИКИ, ЯКІ НАЙЧАСТІШЕ ЗВЕРТАЛИСЬ ДО ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ, СКАРГ *

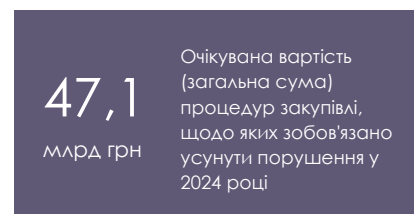
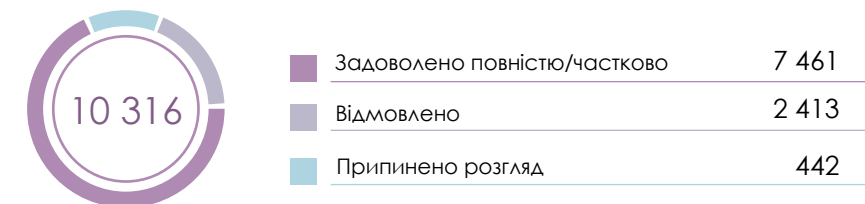
ТОВ «ТД ІФС»	295
ТОВ «ГАЗЕНЕРГО-ТРЕЙД»	257
ТОВ «НБК «УКРЕНЕРГОПРОМ»	159
ТОВ «СИНЕРГІЯ СИСТЕМ»	155
ТОВ «ТВГ УКРАЇНСЬКИЙ ПАПІР»	122

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ ЗА 2024 РІК

КІЛЬКІСТЬ СКАРГ, ЩО НАДІЙШЛИ НА РОЗГЛЯД У 2023—2024 РОКАХ, ОД.

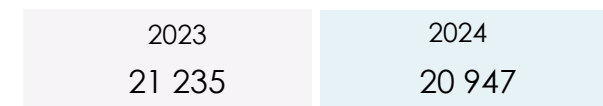

СТРУКТУРА РОЗГЛЯНУТИХ СКАРГ (ПО СУТІ) У 2024 РОЦІ, ОД.

262	Кількість проведених засідань, од.
29	Кількість листів, надісланих до правоохоронних органів, од.
83	Кількість листів, надісланих до Державної аудиторської служби України, од.

КІЛЬКІСТЬ ПРИЙНЯТИХ РІШЕНЬ, ОД.

РІШЕННЯ ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ, ОСКАРЖЕНІ ДО СУДУ, ОД.*

* на 31 грудня календарного року

- Знаходяться на розгляді (в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції)
- Залишено судами без змін

ПРИКЛАДИ СКАРГ ЩОДО ПОРУШЕНЬ
ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

СКАРЖНИК	ТОВ «КСМ-ТРЕЙД»
ЗАМОВНИК	КП «ХАРКІВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН»
ІДЕНТИФІКАТОР ЗАКУПІВЛІ	https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-11-12-010004-a
ПРЕДМЕТ ЗАКУПІВЛІ	«Мастильні оливи та мастильні матеріали (класифікація за ДК 021:2015:09210000-4: Мастильні засоби)»

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ ПОРУШЕННЯ

Скарга подана щодо рішення замовника про відхилення тендерної пропозиції суб'єкта оскарження у зв'язку з невідповідністю умовам технічної специфікації та іншим вимогам щодо предмета закупівлі.

Під час розгляду скарги встановлено, що тендерною документацією передбачено можливість запропонувати еквівалент товару, при цьому технічні параметри та характеристики еквіваленту повинні відповідати вимогам, зазначеним у тендерній документації та мати не гірші показники, ніж зазначені в цій тендерній документації. Також документація не містить визначення виразу «не гірші показники ніж зазначені в цій тендерній документації». Встановлено, що показники запропонованого товару знаходяться в межах визначених тендерною документацією характеристик предмета закупівлі.

Враховуючи наведене, Комісія прийняла рішення, відповідно до якого тендерна пропозиція суб'єкта оскарження відхилена замовником неправомірно.

СКАРЖНИК	ТОВ «ЕНЕРГОПОСТАЧ ТРЕЙД»
ЗАМОВНИК	КВАРТИРНО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ М. ЗАПОРІЖЖЯ
ІДЕНТИФІКАТОР ЗАКУПІВЛІ	https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-08-07-008464-a
ПРЕДМЕТ ЗАКУПІВЛІ	«Деревина дров'яна твердолистяних порід для непромислового використання 1-ї групи (дуб, бук, ясень, граб, акація, клен) (класифікація за ДК 021:2015 (код CPV 03413000-8 Паливна деревина)»

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ ПОРУШЕННЯ

Замовником оголошено процедуру закупівлі на 9 лотів.

Скарга подана щодо рішення замовника про відхилення тендерної пропозиції суб'єкта оскарження за лотом 3 на підставі підпункту 7 пункту 47 Особливостей.

Під час розгляду скарги встановлено, що директор учасника процедури закупівлі за лотом 3 ТОВ «ЕНЕРГОПОСТАЧ ТРЕЙД» (суб'єкт оскарження) та інший учасник процедури закупівлі за лотом 9 фізична особа-підприємець Гузенко Марія Володимирівна перебувають у шлюбі.

Враховуючи наведене, Комісія прийняла рішення про правомірність рішення замовника, оскільки тендерна пропозиція (суб'єкта оскарження) подана учасником процедури закупівлі, який є пов'язаною особою з іншим учасником процедури закупівлі.

СКАРЖНИК	ТОВ «ЗАКАРПАТОБЛАЛИВО»
ЗАМОВНИК	СИНЕВИРСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ІДЕНТИФІКАТОР ЗАКУПІВЛІ	https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-04-10-000396-a
ПРЕДМЕТ ЗАКУПІВЛІ	«Код ДК 021-2015:09110000-3 — Тверде паливо (Вугілля марки П 6-100 або еквівалент код ДК 021:2015: 09111100-1 – Вугілля)»

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ ПОРУШЕННЯ

Скарга подана щодо рішення замовника про відхилення тендерної пропозиції суб'єкта оскарження у зв'язку з тим, що учасник не виправив виявлені замовником після розкриття тендерних пропозицій невідповідності в інформації та/або документах, що подані ним у складі своєї тендерної пропозиції, протягом 24 годин з моменту розміщення замовником в електронній системі закупівель повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей.

Під час розгляду скарги встановлено, що відповідно до умов тендерної документації замовником вимагається надання учасником забезпечення тендерної пропозиції у формі електронної банківської гарантії, чинної на дату оголошення закупівлі.

Суб'єктом оскарження у складі тендерної пропозиції надано банківську гарантію, датовану пізніше дати оголошення закупівлі.

Враховуючи наведене, замовник звернувся до нього з вимогою про усунення невідповідностей у частині надання банківської гарантії, чинної саме на дату оголошення закупівлі.

Учасник не надав відповідної банківської гарантії, обґрунтовуючи це неможливістю отримання такого документа, виданого датою, яка вже минула.

Слід звернути увагу, що вимога тендерної документації не була оскаржена (у тому числі ТОВ «ЗАКАРПАТОБЛАПЛИВО» у встановленому законодавством порядку.

Враховуючи наведене, Комісія встановила, що суб'єкт оскарження не виправив невідповідності та прийняла рішення щодо правомірності рішення замовника.

СКАРЖНИК ТОВ «ТЕП-КЕПІТАЛ.»

ЗАМОВНИК Комунальне некомерційне підприємство «Львівське територіальне медичне об'єднання «Багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги»

ІДЕНТИФІКАТОР <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-07-08-006867-a>

ЗАКУПІВЛІ

ПРЕДМЕТ «Капітальний ремонт частини приміщень будівлі Г-3 харчоблоку КНП «І територіальне медичне об'єднання м. Львова» на вул. Пилипа Орлика, 4 у м. Львові (код ДК 021:2015:45453000-7 – Капітальний ремонт і реставрація)»

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ ПОРУШЕННЯ

Скарга стосувалася встановлення замовником дискримінаційних вимог у тендерній документації щодо надання учасниками процедури закупівлі у складі тендерної пропозиції акта огляду об'єкта, підписаного, зокрема, зі сторони замовника.

Під час розгляду скарги встановлено, що відповідно до умов тендерної документації учасник у складі власної тендерної пропозиції повинен надати акт огляду об'єкта ремонту, складений у довільній формі та підписаний представниками замовника й учасника до моменту розкриття тендерних пропозицій.

Комісія встановила, що з незалежних від учасника причин, замовник може не допустити його до огляду об'єкта ремонту та не підписати відповідний акт, що в подальшому може призвести до відхилення тендерної пропозиції учасника, а це є порушенням принципів недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Враховуючи наведене, Комісія прийняла рішення, яким замовника зобов'язано внести зміни до тендерної документації.

СКАРЖНИК ТОВ «ЕНЕРДЖИГАЗТРЕЙД»

ЗАМОВНИК ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ГАЙСИНЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ІДЕНТИФІКАТОР <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-08-14-009334-a>

ЗАКУПІВЛІ

ПРЕДМЕТ «Електрична енергія (код за ДК 021:2015:09310000-5)-
ЗАКУПІВЛІ Електрична енергія»

РЕЗУЛЬТАТ РОЗГЛЯДУ ПОРУШЕННЯ

Скарга подана щодо рішення замовника про відхилення тендерної пропозиції суб'єкта оскарження у зв'язку з невідповідністю умовам технічної специфікації та іншим вимогам щодо предмета закупівлі.

Під час розгляду скарги встановлено, що вимоги тендерної документації, щодо яких замовником була встановлена невідповідність тендерної пропозиції суб'єкта оскарження, містяться не в окремому додатку до тендерної документації, що відповідно до вимог пункту 44 Особливостей не може бути підставою для відхилення тендерної пропозиції учасника.

Враховуючи наведене, Комісія прийняла рішення, відповідно до якого тендерна пропозиція суб'єкта оскарження відхилена замовником неправомірно.

06

МОНІТОРИНГ
ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ
СУБ'ЄКТАМ
ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА
ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ
ЗА ДОПУСТИМІСТЮ ТАКОЇ
ДОПОМОГИ ДЛЯ КОНКУРЕНЦІЇ

« Комітет у 2024 році реалізував заплановані пріоритетні заходи в частині удосконалення нормативно-правової бази, зокрема, щодо визначення умов допустимості державної допомоги та забезпечення її моніторингу й контролю.

Так, протягом звітного року:

- Уряд затвердив 4 постанови, розробником яких є Комітет, щодо визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги в різних сферах;
- для підготовки до двосторонньої скринінгової зустрічі за підрозділом «Державна допомога» розділу 8 «Конкурентна політика» були розроблені та схвалені на засіданні Комітету 7 проєктів нормативно-правових актів з питань державної допомоги, що стосуються визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги в різних сферах.

Розуміючи важливість та актуальність відновлення дії норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», з огляду на поточну ситуацію в період воєнного стану та післявоєнної відбудови держави, АМКУ розроблено проєкт Закону України «Про відновлення дії окремих норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та особливості їх застосування під час дії воєнного стану (щодо спрощення оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції)», який надано Комітету з питань економічного розвитку ВРУ та надіслано Мінекономіки.

Крім того, Комітет затвердив 2 розпорядження, які удосконалюють механізм збирання та проведення аналізу інформації про державну допомогу суб'єктам господарювання та подання до АМКУ інформації про чинну та нову державну допомогу, що надається для відшкодування збитків, завданих надзвичайними ситуаціями, зокрема воєнними.

Також у 2024 році Комітет зосередив зусилля на підготовчій роботі для завершення інвентаризації чинних програм державної допомоги. 28 листопада 2024 року було затверджено «Звіт щодо інвентаризації програм підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», який охоплює опис 56 програм, що містять ознаки чинної державної допомоги та які мають бути подані Комітету після відновлення дії обов'язку надавачів державної допомоги щодо подання інформації про чинну державну допомогу.

Сергій ШЕРШУН
Державний уповноважений

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ І КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Комітет відповідно до частини першої статті 8 [Закону про ДД](#) є Уповноваженим органом з питань державної допомоги.

З метою забезпечення ефективної реалізації повноважень, покладених на Комітет як на Уповноважений орган з питань державної допомоги, у Комітеті діє Департамент моніторингу і контролю державної допомоги, створений у липні 2017 року на виконання міжнародних зобов'язань України, які виникли, зокрема, внаслідок підписання [Угоди про асоціацію](#).

Згідно з визначенням, наведеним у пункті 1 частини першої статті 1 Закону про ДД, державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону про ДД надавачами такої державної допомоги є органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, а також юридичні особи, що діють від їх імені, уповноважені розпоряджатися ресурсами держави чи місцевими ресурсами й ініціюють та/або надають державну допомогу отримувачу. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 1 Закону про ДД отримувач державної допомоги – суб'єкт господарювання, який отримує державну допомогу.

Відповідно до пункту 5² розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про ДД (згідно із Законом України від 15.03.2022 № 2134-IX, в редакції Закону України [№ 2175-IX від 01.04.2022](#)), зокрема, під час дії воєнного стану норми статей 6, 7, 9 – 16 Закону про ДД та інші норми законодавства, що впливають із зазначених статей цього Закону, не застосовуються.

Державна допомога, що надається під час дії воєнного стану, є допустимою. Надавачі державної допомоги звільняються від обов'язку:

- повідомлення про нову державну допомогу та про пропозиції щодо внесення змін до умов чинної державної допомоги, якщо така державна допомога надається під час дії воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування;
- подання інформації про чинну державну допомогу, надану під час дії воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування.

Разом із цим пункт 5² розділу 9 доповнено новим абзацом згідно із Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» [№ 3720-IX від 21.05.2024](#) (далі - Закон № 3720-IX від 21.05.2024) такого змісту:

«Виключення, передбачені цим пунктом, не застосовуються до надання державної допомоги через Фонд розвитку підприємництва. Положення цього Закону застосовуються до такої державної допомоги у повному обсязі».

Вказаний новий абзац введено в дію 08.11.2024, у зв'язку з набранням чинності [Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій Національного банку України з державного регулювання ринків фінансових послуг»](#).

Отже, враховуючи зазначені зміни, з 08.11.2024 до надання державної допомоги через ФРП положення Закону про ДД застосовуються в повному обсязі.

МОНІТОРИНГ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ, НАДАНОЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

З метою належної підготовки до двосторонньої зустрічі України та Європейської комісії щодо здійснення офіційного скринінгу в рамках переговорного розділу 8 «Конкурентна політика» та враховуючи питання від Сторони ЄС, Комітетом шляхом подання доповідної записки Прем'єр-міністру України (№ 500-29.1/01-7127є від 22.07.2024) запроваджено моніторинг державної допомоги, наданої під час воєнного стану.

Відповідно до резолюції Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України № 3-01/323 від 07.08.2024 доручено міністрам, керівникам інших ЦОБВ, начальникам військових адміністрацій:

надати Комітету інформацію про реалізовані під час дії воєнного стану (окремо за періоди: 2022 рік, 2023 рік, I півріччя 2024 року) заходи з надання підтримки суб'єктам господарювання.

щоквартально до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом, надавати Комітету інформацію про реалізовані за звітний період заходи з надання підтримки суб'єктам господарювання до відновлення дії окремих положень Закону про ДД.

Інформація надається Комітету надавачами державної допомоги за відповідною формою та узагальнюється Комітетом з метою здійснення відповідного моніторингу.

ПЛАН ЗАХОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Разом із цим розпорядженням КМУ [№ 476-р від 14.06.2022](#) був затверджений План заходів з удосконалення механізму державної допомоги суб'єктам господарювання (далі в цьому розділі - План заходів).

Відповідальні виконавці мають забезпечити виконання Плану заходів та надсилати щороку до 1 лютого Комітету інформацію про стан виконання Плану заходів для її узагальнення та подання до 1 березня КМУ. Листом Комітету № 500-29.1/01-1932є від 23.02.2024 прозвітовано КМУ щодо виконання Плану заходів, а саме:

- щодо кількості та переліку розроблених та поданих на розгляд КМУ проєктів постанов КМУ про критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги;
- щодо реалізованих надавачами державної допомоги заходів з надання підтримки за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів або будь-якої іншої підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів суб'єктам господарювання з урахуванням вимог Закону про ДД;
- щодо забезпечення ведення реєстру державної допомоги та доступу до такого ресурсу тощо.

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ ЯК УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ В КОНТЕКСТІ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

РЕЄСТР ЧИННОЇ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

Угода про асоціацію вимагає від України забезпечити створення повністю функціонуючої системи контролю державної допомоги. У статті 267 Угоди про асоціацію визначено конкретні зобов'язання щодо створення повного реєстру чинних програм державної допомоги, а також зобов'язує Україну привести всі чинні програми допомоги у відповідність із правилами ЄС щодо державної допомоги.

У Звіті Європейської комісії про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року зазначено, що Україна у 2024 році повинна, зокрема, підготувати достовірну та повну інвентаризацію схем державної допомоги, запроваджених до створення органу, відповідального за контроль за державною допомогою в Україні.

Комітет визначено одним із відповідальних за виконання пункту 66 Плану заходів з виконання рекомендації Європейської комісії, представленого у звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення ЄС 2023 року, затвердженого розпорядженням КМУ № 133-р від 09.02.2024 (далі – Розпорядження № 133-р).

Крім Комітету, відповідальними за його виконання є надавачі державної допомоги (ЦОВВ, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації), органи місцевого самоврядування).

Розпорядженням № 133-р передбачено двоетапне завершення інвентаризації:

01

подання надавачами державної допомоги інформації про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом про ДД – протягом двох місяців після відновлення дії обов'язку надавачів державної допомоги щодо подання інформації про чинну державну допомогу;

02

створення реєстру схем державної допомоги суб'єктам господарювання на основі інформації, поданої надавачами державної допомоги, про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом про ДД – протягом шести місяців після подання надавачами державної допомоги інформації про чинну державну допомогу.

Отже, з метою проведення підготовчої роботи для завершення інвентаризації чинних програм державної допомоги в умовах призупинення дії окремих положень Закону про ДД відповідно до пункту 5² «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про ДД, наказом Голови Комітету № 46-ОД від 20.05.2024 затверджено **План проведення інвентаризації програм підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом про ДД, на 2024 рік** (далі – Наказ № 46-ОД), який, зокрема, передбачає здійснення таких заходів:

- формування та наповнення внутрішнього переліку заходів, що можуть містити ознаки програм підтримки;
- аналіз заходів щодо наявності ознак програм підтримки;
- проведення відповідних заходів (наради, консультації тощо) із надавачами державної допомоги для збору додаткової інформації про програми підтримки, консультації з експертами проекту ЄС «COMPASA»;
- формування внутрішнього переліку програм підтримки;
- отримання експертних висновків від проекту ЄС «COMPASA» щодо сформованого переліку програм підтримки;
- підготовка та подання на розгляд Комітету звіту щодо інвентаризації програм підтримки;
- підготовка та внесення пропозицій КМУ щодо проведення інвентаризації програм підтримки з метою інформування надавачів такої підтримки суб'єктам господарювання.

На виконання Наказу № 46-ОД, розпорядженням № 22-рп від 28.11.2024 затверджено «Звіт щодо інвентаризації програм підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом про ДД» (далі - Звіт).

Цей Звіт містить, зокрема, опис роботи, проведеної Комітетом протягом травня – вересня 2024 року у співпраці з основними надавачами державної допомоги (міністерствами, ЦОВВ) та проектом ЄС «COMPASA».

РОЗДІЛ 1	опис заходів, здійснених Комітетом на виконання зобов'язання України щодо інвентаризації чинних програм державної допомоги
РОЗДІЛ 2	правові засади регулювання у сфері державної допомоги, розкрито зміст і сутність програми державної допомоги, допустимості державної допомоги, чинної державної допомоги
РОЗДІЛ 3	заходи підтримки суб'єктів господарювання, які можуть містити ознаки чинної державної допомоги, згруповані залежно від економічної сфери
РОЗДІЛ 4	опис програм чинної державної допомоги, що існувала до 02.08.2017. У Звіті визначені органи виконавчої влади, які є відповідальними за реалізацію потенційних програм підтримки суб'єктів господарювання
ДОДАТКИ	перелік потенційних програм підтримки та нормативно- правових актів, що можуть містити заходи державної допомоги, які існували на день набрання чинності Законом про ДД; копії протоколів нарад із ЦОВВ

ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ ЗДІЙСНЕНО ТАКІ ЗАХОДИ:

- Комітет проаналізував 140 заходів, виявлених проектом ЄС «COMPASA» або під час спільної роботи Комітету із ЦОВВ
- у 75 потенційних програм чинної державної допомоги, залежно від економічної сфери та мети підтримки, було об'єднано такі заходи. У період із червня по серпень 2024 року Комітетом направлено відповідні листи міністерствам та іншим ЦОВВ, у сфері відповідальності яких реалізуються зазначені програми
- 19 програм було виключено з переліку потенційних програм чинної державної допомоги
- Комітетом спільно з експертами проекту ЄС «COMPASA» проведено 19 нарад з основними надавачами державної допомоги
- 56 програм, які містять ознаки чинної державної допомоги виявлено після здійснення спільного аналізу заходів і програм підтримки

Вказані вище 56 програм, які містять ознаки чинної державної допомоги, стосуються підтримки в таких сферах:

8 програм	транспорт, надання послуг поштового зв'язку, дорожнє господарство	1 програма	стратегічні галузі промисловості
7 програм	навколишнє природне середовище	1 програма	експортно-імпортна діяльність
6 програм	освіта і науково-технічна діяльність, трансфер технологій	1 програма	міжбюджетні відносини та місцеві бюджети
6 програм	культура та охорона культурної спадщини	1 програма	державна регіональна політика
4 програми	енергетична ефективність	1 програма	охорона здоров'я
4 програми	інвестиційна політика та розвиток підприємництва	1 програма	харчова промисловість
3 програми	енергетика	1 програма	фізична культура і спорт
3 програми	інші заходи підтримки	1 програма	медіа
2 програми	соціальна політика	1 програма	туризм
2 програми	будівництво та управління об'єктами державної власності	1 програма	державно-приватне партнерство
		1 програма	інноваційна діяльність

Після відновлення дії обов'язку надавачів державної допомоги щодо подання інформації про чинну державну допомогу зазначені вище програми мають бути повідомлені Комітету в порядку, встановленому Законом про ДД, на виконання пункту 66 Плану заходів з виконання рекомендацій Європейської комісії, затверджених розпорядженням № 133-р. Комітет визначив належність цих програм до державної допомоги та провів оцінку їх допустимості для конкуренції відповідно до процедури, визначеної Законом про ДД. Оцінені Комітетом програми державної допомоги будуть внесені до реєстру чинної державної допомоги.

Водночас до відновлення дії окремих положень Закону про ДД надавачі державної допомоги повинні розглянути питання щодо приведення потенційних програм чинної державної допомоги у відповідність із Законом про ДД та критеріями оцінки допустимості державної допомоги у відповідних сферах.

Зазначений звіт 30.12.2024 передано на розгляд КМУ.

НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

РОЗРОБЛЕНІ ТА СХВАЛЕНІ КОМІТЕТОМ ПРОЄКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ПРОТЯГОМ 2024 РОКУ

Комітет постійно вживає заходів щодо удосконалення необхідної нормативно-правової бази у сфері державної допомоги.

У 2024 році Комітет активно працював над розробкою проєктів нормативно-правових актів у сфері державної допомоги.

ПРІОРИТЕТ 2024

На виконання наказу Голови Комітету № 61-ОД від 07.08.2024 «Про деякі питання підготовки до двосторонньої скринінгової зустрічі за розділом 8 «Конкурентна політика / Competition policy» протягом 2024 року розроблено та схвалено Комітетом 7 проєктів нормативно-правових актів з питань державної допомоги, які імплементують відповідні положення актів права ЄС, а саме:

Проект постанови КМУ

«Про внесення змін до критеріїв, затверджених постановою КМУ від 18 квітня 2023 року № 348»:

Імплементує:

секції 2, 3 Регламенту Європейської комісії (ЄС) **№ 651/2014 від 17 червня 2014 року** про визнання певних категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком у застосуванні статей 107 і 108 Договору про функціонування ЄС

Проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії «Керівні принципи державної допомоги у сфері клімату, охорони навколишнього середовища та енергетики 2022 (2022/С 80/01)»

Проект постанови КМУ

«Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії «Критерії для аналізу сумісності державної допомоги на навчання, що підлягає повідомленню»

Проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, що надається для розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру, викликаних широкомасштабною військовою агресією російської федерації проти України»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії «Тимчасові кризові та перехідні рамки для заходів державної допомоги для підтримки економіки внаслідок агресії Росії проти України»

Проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на розгортання електронних комунікаційних мереж та/або надання універсальних електронних комунікаційних послуг і внесення змін до деяких постанов КМУ»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії «Керівні принципи ЄС щодо застосування правил державної допомоги у зв'язку зі швидким розгортанням широкосмугових мереж»

Проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії «Рамкова програма державної підтримки досліджень, розробок та інновацій 2022/С 414/01 С/2022/7388»

Проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, які здійснюють банківську діяльність»

Імплементує:

Повідомлення Європейської комісії

про застосування з 1 серпня 2013 року правил державної допомоги для підтримки заходів на користь банків у контексті фінансової кризи («Банківське повідомлення»);

Повідомлення Європейської комісії

про застосування після 1 січня 2011 року правил державної допомоги для підтримки заходів на користь банків у контексті фінансової кризи;

Повідомлення Європейської комісії

щодо поводження зі знеціненими активами в банківському секторі Співтовариства;

Повідомлення Європейської комісії

про повернення до життєздатності та оцінку заходів з реструктуризації у фінансовому секторі в умовах поточної кризи відповідно до правил державної допомоги;

Повідомлення Європейської комісії

«Рекапіталізація фінансових установ в умовах поточної фінансової кризи: обмеження допомоги до необхідного мінімуму та гарантії проти надмірного викривлення конкуренції».

РОЗРОБЛЕНІ ТА ЗАТВЕРДЖЕНІ КОМІТЕТОМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ Й РОЗПОРЯДЧІ АКТИ ПРОТЯГОМ 2024 РОКУ:

ПРІОРИТЕТ 2024	
проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для аудіовізуальних творів». Схвалено на засіданні Комітету 16.05.2024, наразі проходить процедуру погодження заінтересованими органами;	проект постанови КМУ «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги суб'єктам господарювання, що надається для сприяння окремим видам господарської діяльності або окремих економічних сфер». Схвалено на засіданні Комітету 08.08.2024, наразі проходить процедуру погодження заінтересованими органами;
	розпорядження Антимонопольного комітету України «Про затвердження Змін до розпорядження Антимонопольного комітету України від 28 грудня 2015 року № 43-рп» № 12-рп від 14.03.2024, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01.04.2024 за № 473/4181;
	розпорядження Антимонопольного комітету України «Про врахування висловлених органом державної реєстрації зауважень до розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2024 року № 12-рп» № 14-рп від 04.04.2024, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 09.04.2024 за № 522/41867;
	розпорядження Антимонопольного комітету України № 23-рп від 28.11.2024 «Про затвердження Змін до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 19.12.2024 за № 1955/43300.

ЗАТВЕРДЖЕНІ УРЯДОМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У 2024 РОЦІ

ПРІОРИТЕТ 2024	
01 «Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес» Реквізити документа № 12 від 05.01.2024	02 «Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання в галузі цивільної авіації» Реквізити документа № 26 від 12.01.2024
03 «Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для провадження діяльності, пов'язаної із спортивною інфраструктурою» Реквізити документа № 161 від 13.02.2024	04 «Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, діяльність яких пов'язана з використанням об'єктів портової інфраструктури» Реквізити документа № 323 від 22.03.2024

РОЗРОБЛЕНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ У 2024 РОЦІ

ПРІОРИТЕТ 2024	
01 На виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо подання інформації про державну допомогу суб'єктам господарювання та відповідальності за порушення вимог законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання», зареєстрований у ВРУ за № 12181 від 05.11.2024. Схвалено на засіданні Комітету 14.03.2024 та після врахування зауважень / пропозицій заінтересованих органів – 12.09.2024, 19.09.2024 подано на розгляд КМУ.	02 Розроблено проект Закону України «Про відновлення дії окремих норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та особливості їх застосування під час дії воєнного стану (щодо спрощення оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції)», який у робочому порядку надано Комітету з питань економічного розвитку ВРУ. Попередні редакції цього законопроекту з відповідними додатками Комітет надсилав Голові Комітету з питань економічного розвитку ВРУ – народному депутатові України. Крім того, з огляду на питання (у тому числі щодо відновлення дії окремих норм Закону про ДД), порушені на установчому засіданні робочої (переговорної) групи стосовно підготовки переговорних позицій України під час переговорів з ЄС щодо укладення Угоди про вступ України до ЄС, яке відбулося 13.12.2024, Комітет 26.12.2024 надіслав Мінекономіки зазначений законопроект для опрацювання.

ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

Національна система контролю державної допомоги в Україні є такою, що розвивається.

З метою подальшого розвитку ефективної системи державної допомоги одним із пріоритетних напрямів роботи Комітету, як і в попередні роки, залишається поширення знань про державну допомогу.

Так, протягом 2024 року проведено:

185 консультацій із надавачами державної допомоги

18 круглих столів та інших масових заходів

12 виступів із питань надання державної допомоги на конференціях, семінарах та зустрічах

У 2024 році Комітетом, за письмовими зверненнями надавачів та отримувачів державної підтримки, надано близько **15 письмових індивідуальних роз'яснень** із питань застосування законодавства у сфері державної допомоги.

Також, зважаючи на непоодинокі звернення надавачів та отримувачів державної підтримки, Комітет, узагальнивши отримані питання та практику правозастосування, надав роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги.

01

Роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги щодо підтримки для виконання функцій адміністратора (відповідального за забезпечення функціонування) електронної торгової системи (далі - ЕТС)

Реквізити роз'яснення

№ 1-pp/ДД від 14.11.2024

У роз'ясненнях зазначається, зокрема, що підтримка за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виконання функцій адміністратора ЕТС не є державною допомогою відповідно до Закону про ДД за однією з таких умов:

- якщо спрямовується на здійснення неекономічної діяльності, зокрема, на виконання владних повноважень; або
- якщо надавач підтримки діє на тих самих умовах, що й оператор ринкової економіки в аналогічній ситуації; або
- у разі віднесення цих функцій до послуг, що становлять загальний економічний інтерес, якщо будуть кумулятивно (одночасно) виконуватися умови, за яких виключається надання переваги, а саме: суб'єкт господарювання, що отримує компенсацію, виконує зобов'язання щодо надання ПЗЕІ, визначених у договорі, та/або нормативно-правовому, та/або розпорядчому акті; механізм проведення розрахунку компенсації забезпечує уникнення надання суб'єкту господарювання, що її отримує, економічних переваг, порівняно з іншими конкурентами; компенсація є не надмірною; суб'єкт господарювання, який надає ПЗЕІ, обраний шляхом проведення конкурентної

процедури, яка дає змогу обрати пропозицію за найнижчою ціною, або розмір компенсації є співставним з витратами типового суб'єкта господарювання (який проводить або може проводити подібну з отримувачем державної допомоги господарську діяльність) у разі володіння ним всіма необхідними засобами, що відповідають вимогам для надання послуг (далі - кумулятивні умови).

Якщо за результатами розгляду повідомлення про державну допомогу щодо підтримки на здійснення функції адміністратора ЕТС як на надання ПЗЕІ, буде встановлено, що не виконуються умови, за яких виключається надання переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, то відповідна підтримка може бути визнана державною допомогою відповідно до Закону про ДД.

Аби забезпечити допустимість такої державної допомоги, умови її надання повинні відповідати положенням Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, затверджених постановою КМУ № 12 від 05.01.2024 і, зокрема, передбачати покладення зобов'язання надавати ПЗЕІ на надавача такої послуги згідно з договором, регуляторним (розпорядчим) чи іншим актом надавача (надавачів) державної допомоги, який повинен містити інформацію про:

- зміст і тривалість зобов'язань з надання зазначених послуг;
- назву суб'єкта господарювання і у разі потреби територію, на якій ним надаються зазначені послуги;
- перелік будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано органом державної влади чи органом місцевого самоврядування суб'єкту господарювання щодо надання зазначених послуг;
- методику розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації;
- механізм уникнення і повернення надмірної компенсації.

Отже, у разі врахування надавачами та отримувачами державної допомоги положень, передбачених роз'ясненнями, при реалізації заходів із підтримки для виконання функцій адміністратора (відповідального за забезпечення функціонування) ЕТС, забезпечуватиметься відповідність законодавству у сфері державної допомоги.

Крім того, Комітетом розроблено та надано роз'яснення з метою імплементації окремих положень актів ЄС та виконання наказу Голови Комітету № 61-ОД від 07.08.2024. У відповідних роз'ясненнях висвітлено підходи щодо визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки, що реалізуються у відповідних сферах, та оцінювання допустимості відповідної державної допомоги.

02

Роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги щодо підтримки у сфері надання послуг поштового зв'язку, у тому числі на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес

Реквізити роз'яснення

№ 2-pp/ДД від 21.11.2024

У роз'ясненнях, зокрема, висвітлено питання застосування правил державної допомоги до заходів підтримки на надання послуг поштового зв'язку, як на надання ПЗЕІ. Зазначене пояснюється тим, що окремі послуги поштового зв'язку можуть бути пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки та, відповідно, за їх надання державою здійснюється компенсація обґрунтованих витрат.

Разом і цим заходи з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів у сфері надання послуг поштового зв'язку, як на надання ПЗЕІ, не є державною допомогою відповідно до Закону про ДД якщо будуть виконуватися відповідні кумулятивні умови.

03

Роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги щодо підтримки підприємств залізничного транспорту

Реквізити роз'яснення

№ 3-pp/ДД від 21.11.2024

У роз'ясненнях, зокрема, наведено, що підтримка підприємств залізничного транспорту на будівництво, розвиток та обслуговування залізничної інфраструктури не є державною допомогою в розумінні Закону про ДД, у разі, якщо така залізнична інфраструктура відноситься до сфери природної монополії та має відкритий доступ для всіх користувачів.

У той же час у роз'ясненнях зазначено критерії, відповідно до яких державна допомога, надана підприємствам залізничного транспорту, може бути визнана допустимою згідно з вимогами законодавства ЄС, а саме на:

- координацію транспорту: сюди відносять заходи, спрямовані на покращення роботи транспортної системи в цілому, такі як розвиток інфраструктури, зниження шумового забруднення, підвищення безпеки та оперативної сумісності, усунення технічних бар'єрів, а також фінансування досліджень і розробок;
- оновлення рухомого складу: визначаються умови, за яких державна допомога на придбання нового рухомого складу або модернізацію існуючого може бути визнана сумісною з внутрішнім ринком.

Зокрема, у роз'ясненнях розглядаються такі категорії державної допомоги:

- допомога на координацію транспорту, спрямована на підвищення ефективності та сумісності транспортних систем;
- допомога на реструктуризацію залізничних підприємств, що забезпечує відновлення їхньої фінансової стабільності;
- допомога на охорону навколишнього середовища, яка має на меті зниження екологічного впливу транспортної діяльності;

- допомога на компенсацію витрат за надання послуг з перевезення пасажирів, які є ПЗЕІ. Окрему увагу приділено вимогам Регламенту Європейського Парламенту і Ради № 1370/2007 від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги пасажирських перевезень і дорожнім транспортом та скасування регламентів Ради (ЄС) № 1191/69 та № 1107/70 щодо такої допомоги.

Якщо за результатами розгляду повідомлення про державну допомогу буде встановлено належність такої підтримки до державної допомоги відповідно до Закону про ДД, Комітет провів оцінку допустимості відповідної державної допомоги згідно із затвердженими КМУ критеріями або, у разі їх відсутності, відповідно до актів *acquis* ЄС залежно від цілі надання державної допомоги.

Реквізити роз'яснення**№ 4-рп/ДД від 24.12.2024**

Зазначені роз'яснення були підготовлені у зв'язку із змінами до пункту 5² розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про ДД, згідно із Законом № 3720-IX від 21.05.2024 та враховуючи Закон № 3994-IX від 08.10.2024.

У роз'ясненнях Комітет виокремив загальні підходи щодо застосування законодавства у сфері державної допомоги до допомоги, яка надається через ФРП.

З 8 листопада 2024 року положення Закону про ДД застосовуються до державної допомоги, наданої через ФРП, в повному обсязі. Тому, якщо підтримка надається через ФРП суб'єктам господарювання за рахунок державних чи місцевих ресурсів, створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, то така підтримка містить ознаки державної допомоги та потребує подання повідомлення до Комітету.

Варто зазначити, що відповідно до статті 5 Закону про ДД державна допомога є допустимою, якщо, зокрема, надається з метою відшкодування збитків, завданих надзвичайними ситуаціями техногенного чи природного характеру. І якщо така державна допомога надається через ФРП, то про надання такої державної допомоги має бути повідомлено Комітет згідно зі статтею 9 Закону про ДД, за формою та змістом, передбаченими додатком 4 до розпорядження АМКУ [№ 23-рп від 28.11.2024](#) «Про затвердження змін до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги».

У той же час у роз'ясненнях зазначено, що державна допомога, відповідно до частини першої статті 6 Закону про ДД, може бути визнана допустимою, якщо надається, зокрема, для таких цілей:

- сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;
- виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру;
- сприяння окремим видам господарської діяльності або окремим економічним сферам, або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана ВРУ.

Для оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, надавачу відповідної допомоги, яка надається через ФРП, необхідно подати повідомлення про таку державну допомогу до Комітету згідно зі статтею 9 Закону про ДД та відповідно до форми та змісту додатків 1–3 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету [№ 2-рп від 04.03.2016](#). Також у роз'ясненнях зазначено, що законодавством України не передбачено прийняття Антимонопольним комітетом України рішення про визнання державної допомоги незначною, тобто надавач сам має вирішити, чи є така допомога незначною.

Якщо розмір державної допомоги, яка надається, не перевищуватиме порогових значень на одного суб'єкта господарювання (за будь-який трирічний період суму, еквівалентну 200 тис. євро) та, відповідно, підпадатиме під визначення незначної державної допомоги, то така допомога не підлягатиме повідомленню до Комітету.

Водночас надавачі незначної державної допомоги, наданої через ФРП, зобов'язані щороку до 1 квітня наступного року подати Комітету інформацію про надану таку допомогу за минулий фінансовий рік.

07

МІЖНАРОДНА
ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародне співробітництво дозволяє нарощувати інституційну спроможність системи захисту конкуренції та сприяє зростанню ефективності правозастосування.

Тому у 2024 році Комітет активно співпрацював з Європейською комісією, проектами міжнародної технічної допомоги, конкурентними відомствами й міжнародними інституціями в контексті європейської інтеграції та конкурентної політики.

Ключовою подією у звітному періоді став початок переговорів про вступ до ЄС. У контексті юрисдикції АМКУ це означало відповідальність за проведення двосторонніх зустрічей щодо скринінгу українського законодавства за напрямками:

- «Засоби правового захисту (Remedies)» розділу 5 «Публічні закупівлі» з огляду на повноваження АМКУ як органу оскарження у сфері публічних закупівель;
- «Антитраст» і «Державна допомога» розділу 8 «Конкурентна політика» з огляду на повноваження АМКУ як національного конкурентного відомства України.

Втім основи для успішного проходження скринінгових процедур почали закладатися задовго до оголошення про початок переговорів. Сюди можна віднести впровадження Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX, зусилля щодо

відновлення дії Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», підготовку пропозицій до наступних кроків із упровадження *acquis communautaire*, імплементацію рекомендацій, наведених у Звітах щодо прогресу України в межах Пакету розширення ЄС, ретельне вивчення практики Європейської комісії, Суду ЄС та конкурентних відомств ЄС, а також практичний досвід.

Іншим напрямом зусиль стало наближення вступу України до Організації економічного співробітництва та розвитку. Співпраця АМКУ з ОЕСР зосереджена на отриманні Україною статусу асоційованого члена в Комітеті з конкуренції ОЕСР. З цією метою у 2024 році АМКУ активно співпрацював з Організацією в рамках проходження Огляду ОЕСР законодавства і політики у сфері конкуренції, а також надіслав КМУ пропозицію стосовно приєднання до Рекомендації ОЕСР щодо конкурентного нейтралітету.

Ольга НЕЧИТАЙЛО
Державний уповноважений

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ

У 2024 році офіційно розпочався процес переговорів про вступ України до ЄС. Цей процес розпочинається зі скринінгових зустрічей за переговорними розділами, на яких перевіряється відповідність українського законодавства та його застосування правилам ЄС.

Всього таких переговорних розділів є 35, у яких АМКУ визначено головним органом, відповідальним за проведення двосторонньої зустрічі за переговорним розділом 8 «Конкурентна політика», а також важливим учасником розділу 5 «Публічні закупівлі».

ПРІОРИТЕТ 2024

ПЕРЕГОВОРНИЙ РОЗДІЛ 5 «ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ»

У липні 2024 року АМКУ взяв участь у двосторонній зустрічі Європейської комісії та України в рамках здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 5 «Публічні закупівлі».

Частина двосторонньої скринінгової зустрічі була присвячена сфері оскаржень публічних закупівель. АМКУ, у складі делегації Української сторони, представив чинне законодавство та практику в цій сфері в розрізі їх відповідності законодавству ЄС, зокрема щодо:

- відповідності законодавства та підходів до розгляду скарг на публічні закупівлі стандартам ЄС;
- функціонування АМКУ як органу оскарження у сфері публічних закупівель;
- статистичних показників у сфері оскаржень публічних закупівель в Україні;
- планів щодо повної гармонізації законодавства у цій сфері.

Успішне проходження цього етапу скринінгу є передумовою для початку переговорів з Європейською стороною.

За результатами двосторонньої зустрічі, до АМКУ як органу оскарження не було висловлено критичних зауважень. Найбільшу увагу було приділено питанням, пов'язаним із відсутністю в

Комітету як органу оскарження повноважень розглядати скарги на дії, пов'язані з укладенням договорів концесії та державно-приватного партнерства.

Детальний звіт Європейської комісії очікується у 2025 році.

Крім цього, на запрошення Європейської сторони, отримане під час двосторонньої зустрічі, Україна приєдналася до створення Європейською комісією «Мережі органів оскарження публічних закупівель першої інстанції», яка є інструментом прискореної інтеграції у сфері публічних закупівель.

ПРІОРИТЕТ 2024

ПЕРЕГОВОРНИЙ РОЗДІЛ 8 «КОНКУРЕНТНА ПОЛІТИКА»

АМКУ є відповідальним за підготовку до двосторонньої зустрічі України та Європейської комісії щодо здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 8 «Конкурентна політика».

В рамках підготовки до зустрічі АМКУ проаналізував та підготував таблиці відповідності для більше ніж 150 актів права ЄС у сферах конкуренції та державної допомоги. На основі здійсненого аналізу було розроблено 15 презентацій для представлення Європейській комісії.

У період підготовки до зустрічі АМКУ за підрозділом «Антиitrust» було прийнято, зокрема, такі акти, що імплементують акти права ЄС:

01 «Про деякі питання підготовки та оприлюднення рішень АМКУ в заявах, справах про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання відповідно до частини шостої статті 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 07.11.2024 № 12-рр, що імплементує Керівні принципи з підготовки публічних версій рішень Комісії, прийнятих відповідно до Регламенту про злиття;

02 «Щодо принципів оцінки відповідності певних категорій горизонтальних узгоджених дій суб'єктів господарювання положенням статей 10 та 11 Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 24.11.2024 № 15-рр, що імплементує Повідомлення Комісії - Керівні принципи щодо застосування статті 101 Договору про функціонування Європейського Союзу до угод про горизонтальне співробітництво;

03 «Щодо принципів оцінки відповідності вертикальних узгоджених дій стосовно постачання та використання товарів положенням статей 10 та 11 Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 24.11.2024 № 16-рр, що імплементує Повідомлення Комісії - Керівні принципи щодо вертикальних обмежень.

Втім, основу для підготовки успішної скринінгової процедури за підрозділом «Антиitrust» було закладено ще у 2023 році у зв'язку з прийняттям Закону України № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності АМКУ», який набув чинності 01.01.2024 та втілює перший етап реформи системи захисту конкуренції в Україні. Для імплементції Закону № 3295-IX у 2024 році набули чинності 7 підзаконних актів, затверджених АМКУ. Зокрема, на основі норм *acquis* EU сформовано:

- **Порядок** звільнення від відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій;
- **Порядок** врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку;
- **Порядок** визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Крім того, 24.07.2024 АМКУ спільно з представниками ВРУ, проектом ЄС «COMPASA» та програмами USAID презентував законопроект, спрямований на здійснення другого етапу реформи законодавства про захист економічної конкуренції та поглиблену імплементацию вимог Директив 2019/1 та 2019/633/ЄС, а також Регламенту 1/2003.

Одночасно в період підготовки до зустрічі за підрозділом «Державна допомога» АМКУ розробив та схвалив на засіданні Комітету 7 проектів НПА з питань державної допомоги, що стосуються визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги в різних сферах.

Також із метою імплементції окремих положень актів ЄС Комітетом були надані роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги щодо підтримки у сфері надання послуг поштового зв'язку та підтримки підприємств залізничного транспорту.

Крім того, в рамках підготовчої роботи для завершення інвентаризації чинних програм державної допомоги розпорядженням АМКУ від 28.11.2024 № 22-рп затверджено Звіт щодо інвентаризації програм підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Звіт Європейської комісії за результатами двосторонньої скринінгової зустрічі між Україною та Європейською комісією в рамках розділу 8 «Конкурентна політика» очікується у травні 2025 року.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ (ОЕСР)

Наразі першочерговим завданням співробітництва АМКУ з ОЕСР є набуття асоційованого членства України в Комітеті з конкуренції ОЕСР. Статус асоційованого члена надасть можливість Україні брати участь не тільки в заходах, що організовуються Комітетом з конкуренції ОЕСР, але й впливати на прийняття його рішень, а саме щодо розробки політик, програмних документів тощо.

На виконання цього завдання, на початку 2024 року АМКУ розпочав роботу над опитувальником ОЕСР в рамках Огляду ОЕСР у сфері забезпечення конкуренції.

Крім того, АМКУ забезпечив проведення двосторонніх зустрічей представників АМКУ та стейкхолдерів протягом 2024 року. Під час зустрічі обговорювалася практика застосування АМКУ законодавства про захист економічної конкуренції у сферах контролю за концентраціями, узгодженими діями, змовами на торгах, зловживання монополією (домінуючим) становищем та судовою практикою.

ПРІОРИТЕТ 2024

Окремо слід відзначити, що на виконання Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік АМКУ розробив та надав КМУ за встановленою формою пропозиції про приєднання до рекомендації Ради ОЕСР щодо конкурентного нейтралітету. Рішення ОЕСР щодо відповідності України зазначеній рекомендації очікується у 2025 році.

У рамках співпраці з ОЕСР делегація АМКУ взяла участь у засіданнях Комітету з конкуренції ОЕСР у червні та грудні 2024 року, під час яких було представлено письмові внески на теми «Проконкурентна промислова політика» та «Застосування структурних презумпцій в антитрасті».

Письмові внески містять інформацію про підходи й досвід правозастосування АМКУ та були представлені під час відповідних круглих столів. Зокрема, у письмових внесках описано особливості визначення АМКУ монопольного (домінуючого) становища та забезпечення конкурентного нейтралітету.

БУДАПЕШТСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР З КОНКУРЕНЦІЇ ОЕСР (РЦК ОЕСР)

Протягом 2024 року АМКУ продовжив співпрацю з конкурентними відомствами Східної Європи за допомогою інструменту обміну неконфіденційною інформацією РЦК ОЕСР з питань, що стосуються його діяльності. Інформацію отриману в межах такого обміну Комітет використовує, зокрема, для проведення досліджень ринків.

Протягом 2024 року представники Комітету взяли участь в таких заходах, організованих РЦК ОЕСР:

- у травні 2024 року два представники АМКУ взяли участь у навчальному семінарі РЦК ОЕСР на тему «Виявлення змов на торгах», який було проведено у місті Будапешт (Республіка Угорщина);
- у вересні 2024 року представник АМКУ взяв участь у навчальному семінарі РЦК ОЕСР «Інструменти для підвищення ефективності конкурентного правозастосування», який було проведено в місті Подгориця (Чорногорія);
- у березні 2024 року делегація АМКУ взяла участь у Зустрічі керівників відомств у місті Будапешт (Республіка Угорщина), яка була організована РЦК ОЕСР. Участь у Зустрічі керівників відомств сприяла розвитку як двостороннього, так і багатостороннього співробітництва, а також обміну досвідом між АМКУ та конкурентними відомствами держав-членів ЄС щодо питань контролю за концентраціями та співпраці з національними судами.

Крім цього, у грудні 2024 року АМКУ надав письмовий внесок для публікації у випуску Інформаційного бюлетеня РЦК ОЕСР, присвяченому деяким проблемним питанням, що виникають під час процедури публічних закупівель у зв'язку з наданням супутніх банківських послуг (зокрема, наданням гарантій виконання учасником зобов'язань зі сплати забезпечення тендерної пропозиції та забезпечення договору про закупівлю).

ПРОЄКТ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ «УЗГОДЖЕННЯ ПРАВИЛ І ПРАКТИК КОНКУРЕНЦІЇ ТА ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄС» (COMPASA)

Протягом 2024 року експерти міжнародної технічної допомоги «Узгодження правил і практик конкуренції та державної допомоги в Україні із законодавством ЄС» (Проект «COMPASA») надавали активну підтримку під час розробки другого етапу реформи конкурентного законодавства, яка була представлена в липні 2024 року.

У рамках підготовки до двосторонньої зустрічі України та Європейської комісії щодо здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 8 «Конкурентна політика» АМКУ у співпраці з Проектом «COMPASA» підготував презентації та супровідні матеріали і провів 14 імітаційних сесій двосторонньої скринінгової зустрічі. Також залучені Проектом «COMPASA» європейські експерти надали підтримку співробітникам АМКУ у складанні таблиць відповідності українського законодавства EU acquis.

Крім цього, у 2024 році експерти Проекту «COMPASA» організували низку навчальних семінарів для співробітників АМКУ та його МТВ, присвячених актуальним питанням конкурентного правозастосування та моніторингу і контролю державної допомоги.

АГЕНТСТВО США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (USAID)

В рамках співробітництва з програмою USAID «Конкурентні ринки» її експерти активно залучалися для розробки й аналізу норм другого етапу реформи конкурентного законодавства. Це допомогло інтегрувати у другий етап реформи механізми та інструменти захисту економічної конкуренції, які на практиці виявилися найбільш ефективними і збалансованими в інших юрисдикціях, аніж ЄС. Також представники зазначеної програми надавали експертну підтримку з актуальних питань діяльності Комітету.

Комітет здійснював співробітництво з проектом USAID «Інвестиції для стійкості бізнесу», зокрема, щодо імплементації Директиви [2019/633/ЄС](#) від 17.04.2019 про недобросовісні торгові практики між суб'єктами господарювання в ланцюзі постачання продуктів харчування та сільськогосподарської продукції в рамках другого етапу реформи конкурентного законодавства. За підрахунками експертів цього проекту імплементація Директиви [2019/633/ЄС](#):

- вивільнить у середньому 26 - 31 мільярд гривень чистого оборотного капіталу для постачальників у період 2024 - 2028 років;
- дозволить заощаджувати 5,0 – 5,7 млрд грн на рік постачальникам на фінансових витратах у період 2024 - 2028 років.

У рамках співпраці з проектом USAID «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України», який фінансується USAID та реалізується DAI Global LLC, було проведено діагностування (аудит) поточного рівня кібербезпеки АМКУ з метою надання рекомендацій для покращення та посилення рівня захисту від кібератак.

ПРОЕКТ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ «ПРОГРАМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З ПІДТРИМКИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ (EU4PFM)»

Протягом 2024 року АМКУ як орган оскарження у сфері публічних закупівель, отримувал експертну підтримку від проекту ЄС EU4PFM (компонент 2 «Публічні закупівлі», керівник Е. Мезаліс). Зокрема, проект сприяв підготовці інформації та презентації для двосторонньої скринінгової зустрічі між Україною та ЄС за Розділом 5 «Публічні закупівлі». Комітет отримав від проекту 2 експертні висновки щодо практик ЄС у сфері організації системи оскарження незначних за вартістю закупівель (зокрема тих, які проводяться з використанням електронних каталогів) та щодо подальших кроків за результатами скринінгу законодавства за розділом 5 «Публічні закупівлі».

Також завдяки зусиллям проекту працівники Комітету здійснили навчальний візит до міста Риги (Латвійська Республіка).

ІНШІ ЗАХОДИ / ДВОСТОРОННЯ СПІВПРАЦЯ

Окрім співпраці з міжнародними проектами та організаціями, у 2024 році відбувалася співпраця на двосторонньому рівні між АМКУ та конкурентними відомствами країн ЄС та США.

 Так, у рамках співпраці АМКУ з конкурентним відомством Польщі десять представників АМКУ взяли участь у низці навчальних семінарів, присвячених питанням запобігання недобросовісним торговельним практикам, контролю за концентраціями та проведенню перевірок суб'єктів господарювання.

 У жовтні 2024 року відбувся офіційний візит Н. Гарсдорф - Голови конкурентного відомства Австрії до України, під час якого була досягнута домовленість про посилення двосторонньої співпраці. Представники конкурентного відомства Австрії надавали методологічну підтримку Комітету під час підготовки до двосторонньої скринінгової зустрічі з Європейською комісією в рамках розділу 8 «Конкурентна політика».

 Два співробітники АМКУ взяли участь у двомісячній програмі стажування Федеральної комісії США «SAFE WEB», що дозволило ознайомитися з практичним досвідом США у сфері проведення розслідувань на цифрових ринках, а також у сфері контролю за концентраціями.

МЕМОРАНДУМ ПРО РЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ

Протягом 2024 року в рамках Меморандуму про регіональне співробітництво у сфері конкурентної політики (Меморандум) АМКУ здійснював обмін неконфіденційною інформацією з країнами-членами Меморандуму щодо питань, пов'язаних із захистом економічної конкуренції.

Також відбувалися заходи, спрямовані на підвищення інституційної спроможності АМКУ. Так, представники АМКУ взяли участь у двох семінарах, які організувало Конкурентне відомство Румунії для профільних експертів країн-учасниць Меморандуму, а саме: «Економічні концентрації та прямі іноземні інвестиції» і «Державна допомога».

У жовтні 2024 року делегація АМКУ взяла участь у щорічному круглому столі Голів конкурентних відомств країн-учасниць Меморандуму, який проходив у місті Бухаресті (Румунія). Під час візиту було обговорено питання майбутньої співпраці та взято участь у дискусіях на теми «Імплементація Директиви ЄС 2019/1 в національне законодавство» і «Співпраця конкурентних відомств та галузевих регуляторів», а також проведено двосторонні зустрічі з учасниками заходу.

08

ВЗАЄМОДІЯ З
ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА
ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН

ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

У сучасному демократичному суспільстві ефективна комунікація між державними органами та засобами масової інформації є основою прозорості та довіри громадян до влади.

У 2024 році Антимонопольний комітет України об'єктивно, повно та своєчасно інформував суспільство, у тому числі представників медіа та громадськості, про діяльність Комітету, ухвалені рішення та заходи з реалізації державної політики в економічній сфері.

ВЕБПОРТАЛ АМКУ:

1,9 млн переглядів

82 тис. завантажень файлів

274 новини

«Вичерпний перелік справ, які перебувають з 01.01.2024 на розгляді в АМКУ» нова рубрика в розділі **«Напрями»**

ОГЛЯД КОНТЕНТУ НА 31.12.2024

Огляд контенту Instagram

Підписники	Дописи	Перегляди	Охоплення	Взаємодії з контентом
583	224	34 160	1 718	1 444

Огляд контенту Facebook

Підписники	Дописи	Перегляди	Охоплення	Взаємодії з контентом
10 770	417	273 417	142 165	14 735

Огляд контенту Telegram

Підписники	Публікації	Охоплення
870	356	509

Огляд контенту X мережі

Підписники	Публікації
526	200

Оперативність інформації є одним із ключових аспектів у роботі Комітету, тому взаємодія з громадськістю та ЗМІ за допомогою соціальних мереж є ефективним інструментом, що забезпечує швидкий доступ користувачів до такої інформації.

У 2024 році на **82%** у середньому зросла взаємодія користувачів з контентом на сторінках Комітету. Це означає, що користувачі не тільки бачили контент, а й поширювали або коментували його.

ТОП-5 ПОСТІВ У МЕРЕЖІ «ФЕЙСБУК»

Лист.
26 Працівники АМКУ отримали нагороди з нагоди 31-ї річниці створення Комітету

Жовт.
4 На шляху до ЄС: в АМКУ провели круглий стіл щодо проєкту Закону України

Груд.
25 АМКУ надав роз'яснення у сфері державної допомоги, що надається через Фонд розвитку підприємництва

ВАКАНСІЯ

Жовт.
6 АМКУ шукає в свою команду головного спеціаліста відділу ринків адміністративних послуг

Груд.
19 АМКУ надав рекомендації Blablacar

Імідж державного органу складається з багатьох аспектів. Один із них – відкрита комунікація керівництва щодо результатів своєї роботи. Довіра ЗМІ та громадськості до офіційних джерел Комітету формується, у тому числі, завдяки чітким, зрозумілим та об'єктивним повідомленням від керівника органу.

У 2024 році на сторінках Голови АМКУ у соціальних мережах Facebook, Telegram, Instagram, мережі X опубліковано **311 постів** про ключові напрями діяльності АМКУ у 2024 році.

Загальна кількість підписників на сторінках Голови Комітету у соцмережах:

Комітет продовжив співпрацю із засобами масової інформації. Було оперативно підготовлено **63** відповіді на інформаційні запити ЗМІ. Також у 2024 році організовано розгорнуті інтерв'ю Голови Комітету з інтернет-виданнями [Mind.ua](#) та [Інформаційне агентство Українські новини](#).

У липні 2024 року пройшла презентація другого етапу реформування конкурентного законодавства України, у якій взяли участь представники 11 ЗМІ.

У 2024 році АМКУ підтримував діалог із громадськістю, залучаючи її до обговорення важливих питань, які стосуються змін у конкурентному законодавстві.

18 проєктів НПА
на офіційному вебпорталі АМКУ

18 зустрічей
організовано для проведення консультацій з громадськістю

63 зустрічі
за участю громадськості, іноземних експертів та ЗМІ

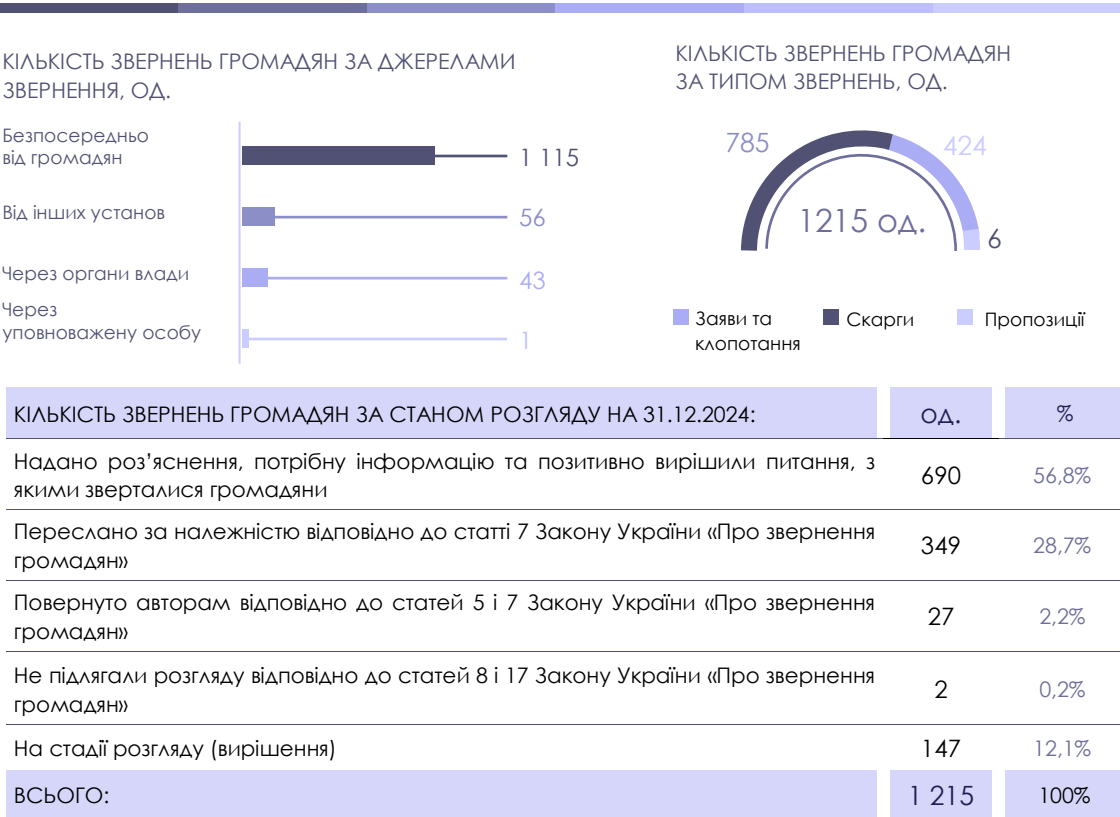
ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН ТА ЗАПИТИ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ

Керівництво Комітету всебічно дотримується вимог Указу Президента України від 07.02.2008 № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

- 1 215
- звернень громадян надійшло до Комітету та його міжобласних територіальних відділень протягом 2024 року;
- 45
- колективних звернень (або 3,7% від загальної кількості звернень) надійшло до Комітету та його міжобласних територіальних відділень протягом 2024 року;
- 2 389
- осіб звернулося до Комітету та його міжобласних територіальних відділень протягом 2024 року (з урахуванням колективних звернень).

Повторно до Комітету та його міжобласних територіальних відділень у 2024 році громадяни зверталися у 30 випадках, що становить 2,47% від загальної кількості звернень.

За результатами співпраці АМКУ з державною установою «Урядовий контактний центр» у 2024 році опрацьовано 69 звернень громадян, що становило 5,68% від загальної кількості звернень.

ЧАСТИНА ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН, ЩО НАДХОДИЛИ ДО КОМІТЕТУ ТА ЙОГО МІЖОБЛАСНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ У 2024 РОЦІ, СТОСУВАЛАСЯ ПИТАНЬ, ЯКІ **НЕ НАЛЕЖАТЬ** ДО ЇХНІХ ПОВНОВАЖЕНЬ, **А САМЕ, ЩОДО:**

- умов та якості надання послуг операторами рухомого (мобільного) зв'язку;
- можливих протиправних дій посадових осіб енергопостачальної компанії;
- неприєднання об'єкта та підключення до лінії електропередачі в терміни, передбачені договором;
- дотримання операторами систем розподілу стабілізаційних / екстрених / аварійних графіків відключень електричної енергії;
- припинення електропостачання через наявну заборгованість за спожиту електричну енергію;
- підвищення фіксованих цін на електричну енергію для побутових споживачів;
- нарахувань плати за послугу з постачання теплової енергії за опалення місць загального користування;
- підвищення тарифів на послуги із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- нарахування заборгованості за житлово-комунальні послуги;
- безпідставного припинення надання послуги газопостачання;
- здійснення перерахунку / нарахування за спожитий природний газ, за послугу постачання природного газу;
- встановлення цін на ринках світлих нафтопродуктів;
- підвищення цін на лікарські засоби, продукти харчування, товари першої необхідності;
- підвищення вартості послуг рухомого (мобільного) зв'язку;
- порушення законодавства про захист прав споживачів;
- порушення Закону України «Про банки і банківську діяльність»;
- порушення вимог антикорупційного законодавства;
- надання роз'яснень норм законодавства у сфері публічних закупівель;
- перевірки / моніторингу публічних закупівель поза межами розгляду скарг відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;
- питань ефективного, законного, цільового, результативного використання державних фінансових ресурсів під час проведення процедур закупівель;
- можливого вчинення кримінального правопорушення, шахрайства, корупційних схем тощо.

ТАКОЖ ГРОМАДЯНИ ПОРУШУВАЛИ У СВОЇХ ЗВЕРНЕННЯХ ПИТАННЯ, ЯКІ **НАЛЕЖАТЬ** ДО КОМПЕТЕНЦІЇ КОМІТЕТУ ТА ЙОГО МІЖОБЛАСНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ. ТАКІ ЗВЕРНЕННЯ СТОСУВАЛИСЯ, КРІМ ІНШОГО, ПИТАНЬ:

- законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема вчинення антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів;
- порушення суб'єктами господарювання Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», зокрема, у вигляді поширення інформації, що вводить в оману; неправомірного використання позначень (торговельної марки) тощо;
- надання інформації щодо роботи Комітету як органу оскарження відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», зокрема, про порушення замовниками законодавства під час проведення процедур закупівель, про надходження скарг на дії замовників під час проведення процедур закупівель;
- оскарження дій міжобласних територіальних відділень Комітету;
- процедури включення суб'єктів господарювання до зведеного переліку суб'єктів природних монополій;
- надання роз'яснень щодо критеріїв державної допомоги;
- проходження стажування в Комітеті, наявності вакантних посад та працевлаштування до Комітету, надання довідок про доходи тощо.

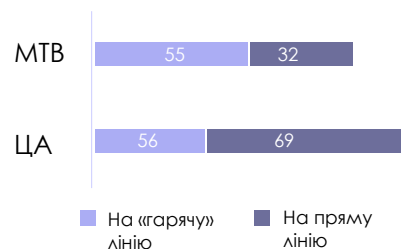
Комітет не залишає без уваги та реагує на сигнали, які надходять від громадян у вигляді звернень, скарг та заяв. Органи Комітету приділяють однакову увагу зверненням громадян незалежно від місця їх проживання.

Повторні звернення громадян, що надійшли до Комітету та його міжобласних територіальних відділень, викликані дією таких чинників:

- 01 нормативно-правовою неврегульованістю та неможливістю вирішення питань заявниками самостійно, без втручання органів влади;
- 02 відсутністю законних підстав чи джерел фінансування для вирішення того чи іншого питання, що викликає невдоволення окремих громадян;
- 03 неотриманням відповіді на своє первинне звернення через недоставлення кореспонденції підприємствами поштового зв'язку або неотримання її самими громадянами;
- 04 впевненістю громадян, що кількість надісланих звернень до органу влади з одного й того ж питання вплине на швидкість розгляду та кінцевий результат.

Керівництвом Комітету, головами міжобласних територіальних відділень, їх заступниками здійснюється особистий прийом громадян відповідно до затверджених графіків, які розміщуються на офіційному [вебсайті Комітету](#) та субсайтах його міжобласних територіальних відділень.

Звернення, що надійшли на телефонні лінії, од.

З метою забезпечення реагування органів Комітету на гострі суспільно значущі проблеми громадян, які потребують вирішення, запроваджено проведення державними уповноваженими, керівниками структурних підрозділів Комітету та головами міжобласних територіальних відділень Комітету щотижневих прямих телефонних «гарячих» ліній відповідно до [встановлених графіків](#).

Всі звернення громадян, які надходять до Комітету та його міжобласних територіальних відділень, розглядаються в межах компетенції та в установлені законодавством строки.

Фактів порушень посадовими особами Комітету та його міжобласних територіальних відділень положень Закону України «Про звернення громадян» у звітному періоді не виявлено.

Актуальні питання, що порушуються у зверненнях громадян та результати їх розгляду систематично [оприлюднюються](#) на офіційному вебсайті Комітету.

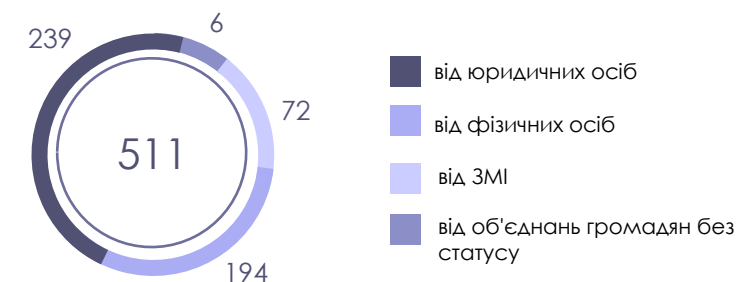
ЗВІТ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ ПРО РОЗГЛЯД ЗАПИТІВ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ У 2024 РОЦІ

511 запитів

Кількість запитів за типом надходження, од.

482	Електронною поштою
23	Поштою
6	Інше

Кількість запитів за особою запитувача, од.

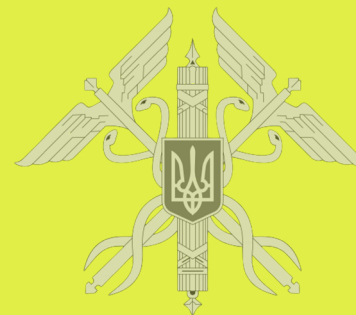

Кількість запитів за результатами розгляду, од.

213 од. 41,7% задоволено частково	135 од. 26,4% задоволено повністю	69 од. 13,5% відмовлено з роз'ясненням	49 од. 9,6% надіслано належним розпорядником	45 од. 8,8% відмовлено
---	---	--	--	------------------------------

09

КАДРОВЕ,
ФІНАНСОВЕ,
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ
ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ТА
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Формування фахової команди є одним із ключових завдань Антимонопольного комітету України. Реалізація першого етапу реформи законодавства про захист економічної конкуренції дозволила покращити матеріально-технічне забезпечення працівників Комітету, що у свою чергу сприяло зупиненню відтоку досвідчених кадрів. Водночас це вимагає від нас постійного вдосконалення, підвищення якості виконуваної роботи з метою виконання пріоритетних завдань Комітету та досягнення ключових показників результативності, ефективності та якості роботи державних службовців Комітету. Працівники Комітету постійно підвищують рівень професійної компетентності як у провідних навчальних закладах України, так і за кордоном, що безпосередньо впливає на якість та ефективність виконання завдань. Професійне навчання за кордоном також дає можливість вивчати та впроваджувати у практику іноземний досвід у сфері захисту конкуренції та державної допомоги. У зв'язку з офіційним визнанням англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування в Україні особлива увага приділяється вдосконаленню рівня володіння англійською мовою співробітниками АМКУ.

У 2024 році забезпечено функціонування інформаційно-комунікаційних систем Комітету, включаючи консультації, технічну підтримку користувачів, обслуговування комп'ютерної техніки й серверних приміщень, адміністрування мереж Комітету, систем автоматичної телефонної станції і контролю управління доступом, офіційного вебсайту, корпоративної електронної пошти, системи електронного документообігу, антивірусного та іншого програмного забезпечення, а також супровід використання ЕЦП. Особлива увага приділяється контролю за дотриманням інформаційної безпеки, включаючи моніторинг, аналіз кіберінцидентів, тестування інформаційних

систем і програмного забезпечення на предмет виявлення вразливостей та їх усунення. Для працівників Комітету проведені навчання з кібергігієни.

На сьогодні значно покращено матеріально-технічну базу АМКУ, працівники Комітету під час виконання функціональних обов'язків використовують сучасні програмні продукти.

Цього року продовжувалася робота щодо вдосконалення електронного документообігу Комітету та збільшення обсягів електронних документів, а також щодо впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами (HRMIS) в Комітеті.

Попереду ще багато завдань та нових викликів, які потребуватимуть вирішення в умовах воєнного стану. Послідовне та безперервне удосконалення системи управління персоналом Комітету дозволить забезпечити виконання поставлених завдань на високому професійному рівні.

Олександр ГЛАДСЬКИЙ
Керівник апарату Комітету

СИСТЕМА ОРГАНІВ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

Структура, компетенція та організація діяльності Комітету визначена Законом України «Про Антимонопольний комітет України».

Відповідно до законодавства Комітет утворюється у складі Голови та восьми державних уповноважених.

Антимонопольний комітет України і його територіальні відділення становлять систему органів Антимонопольного комітету України, яку очолює Голова Комітету.

Територіальні відділення є юридичними особами та виконують завдання Комітету на регіональному рівні.

Антимонопольний комітет України утворює територіальні відділення, а в разі необхідності здійснює їх реорганізацію чи ліквідацію.

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДДІЛЕННЯ КОМІТЕТУ:

- міжобласні територіальні відділення:

Північне	Південне
Західне	Південно-західне
Східне	Південно-східне
- Севастопольське міське територіальне відділення*;
- Територіальне відділення в Автономній Республіці Крим*.

*наразі не функціонує

На виконання [Закону України від 05.02.2021 № 1219-IX](#) «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень Антимонопольного комітету України у сфері публічних закупівель» створено окремий інститут уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі – уповноважені з розгляду скарг), виключною компетенцією яких є розгляд скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель. У структуру Комітету введено 10 посад уповноважених з розгляду скарг.

Комітет, адміністративні колегії Комітету, Комісія (комісії) з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, державні уповноважені, уповноважені з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, адміністративні колегії територіальних відділень Комітету є органами Комітету. Роботу із забезпечення діяльності системи органів Комітету здійснюють апарат Комітету та його територіальні відділення.

Структуру, штатний розпис територіальних відділень затверджує Голова Комітету; штатний розпис Комітету затверджує Голова Комітету за погодженням з Міністерством фінансів України — в межах видатків згідно з кошторисом.

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

01 січня 2024 року відповідно до [Указу Президента України від 30.12.2023 № 869/2023](#) заступником Голови Комітету – державним уповноваженим призначено Ключникова Дениса Геннадійовича.

Уповноважені з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель призначаються на посаду та звільняються з посади Головою Комітету. Порядок конкурсного відбору та призначення на посади уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель визначається [розпорядженням АМКУ від 01.04.2021 № 9-рп](#), зареєстрованим у Мін'юсті 11 травня 2021 р. за № 618/36240 (із змінами, внесеними згідно з розпорядженням АМКУ № 19-рп від 10.10.2024).

На посади уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель протягом звітного періоду призначені за конкурсним відбором:

Лень Наталя Михайлівна з 12.07.2024

Гостева Діана Ігорівна з 12.07.2024

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» [від 12.05.2022 № 2259– IX](#) у період воєнного стану особи призначаються на посади державної служби без конкурсного відбору, обов'язковість якого передбачена законом, на підставі поданої заяви, заповненої особою картки встановленого зразка та документів, що підтверджують наявність у таких осіб громадянства України, освіти та досвіду роботи згідно з вимогами законодавства, встановленими щодо відповідних посад.

Протягом 2024 року на посади апарату Комітету призначено **64** особи

з них 44 - вперше призначені до апарату Комітету

ПРОТЯГОМ 2024 РОКУ:

- нових голів призначено в Західному, Північному МТВ Комітету;
- заступників голів призначено в Північному, Південному, Південно-західному МТВ Комітету.

Протягом звітної періоду в МТВ Комітеті призначено **58** осіб

ПЛИННІСТЬ КАДРІВ СТАНОВИТЬ:

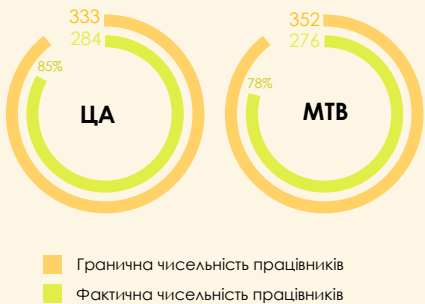
Апарат Комітету	5%	(17 звільнених)
МТВ Комітету	12%	(43 звільнених)
Всього	9%	(60 звільнених)

Постановою КМУ від 05.04.2014 № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» (в редакції постанови КМУ від 24.12.2019 № 1148) затверджено граничну чисельність працівників центрального апарату (далі – ЦА) та його МТВ. На 01.01.2024 гранична чисельність становила:

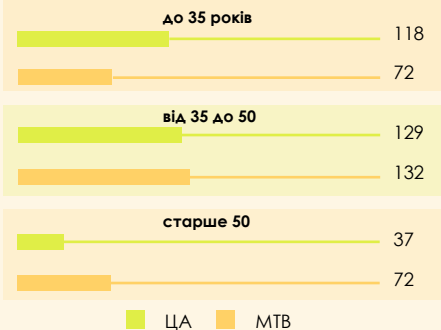
ЦА – 363 штатні одиниці;
МТВ – 398 штатних одиниць.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 р. № 1410 «Деякі питання скорочення чисельності працівників органів виконавчої влади», яка набрала чинності з 1 квітня 2024 року, скорочено граничну чисельність працівників центрального апарату АМКУ та його МТВ.

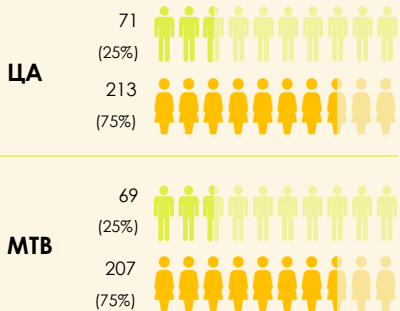
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ОСІБ

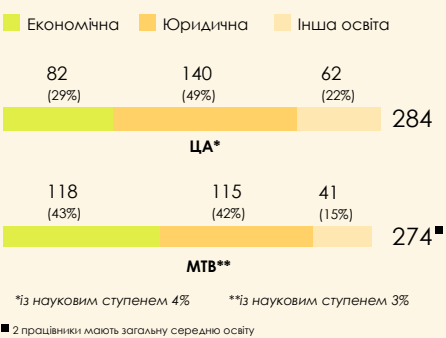
ВІКОВА СТРУКТУРА КОМІТЕТУ, ОСІБ

ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА КОМІТЕТУ, ОСІБ

СТРУКТУРА КАДРІВ КОМІТЕТУ ЗА ОСВІТОЮ, ОСІБ

РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ

Професійне навчання за видом «Підвищення кваліфікації за загальними та спеціальними професійними (сертифікатними), загальними та спеціальними короткостроковими програмами» за відповідними напрямками/темами пройшли:

	ЦА	МТВ
Державних службовців:	211	231
категорії «А»	1	x
категорії «Б»	72	86
категорії «В»	138	145

Підвищення кваліфікації державні службовці Комітету проходили, зокрема у:

Вищій школі публічного управління;	Класичному приватному університеті;	ТОВ Центр підвищення кваліфікації «ЦПК ГРУП»;	Державному університеті «Житомирська політехніка»;	Державному торговельно-економічному університеті;	Західноукраїнському національному університеті;	Чорноморському національному університеті імені Петра Могили;	Запорізькому національному університеті;	Навчально-науковому інституті «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;	Інституті публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»;	Донбаському інституті техніки та менеджменту «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».
Державному податковому університеті;	Маріупольському державному університеті;	Національному університеті «Львівська політехніка»;	Українському державному університеті імені Михайла	Кропивницькому інституті державного та муніципального	Київському національному університеті імені Тараса Шевченка;	Ужгородському національному університеті;	регіональних центрах підвищення кваліфікації та ін;			

Навчання з удосконалення рівня володіння іноземною мовою, яка є офіційною мовою Ради Європи (англійська мова), державні службовці Комітету проходили, зокрема, у Вищій школі публічного управління та на онлайн-платформі EF проєкту Eng4PublicService.

Професійне навчання за видом «Самоосвіта» державні службовці Комітету проходили у формі:

- онлайн-навчання на освітніх вебплатформах, зокрема: «Дія. Цифрова освіта», «Навчальна платформа НАЗК Study.NAZK», «EdEra», «Prometeus»;
- участі в заходах з обміну досвідом в Україні та за кордоном;
- участі у фахових семінарах та тренінгах;
- участі у внутрішніх навчаннях тощо.

	ЦА	МТВ
Державних службовців:	232	231
категорії «А»	1	x
категорії «Б»	84	87
категорії «В»	147	144

Комітет продовжує співпрацю з провідними ВНЗ України. У 2024 році в АМКУ пройшли практику 59 осіб (53 - в ЦА, 6 - в МТВ), зокрема студенти:

Київського національного університету ім. Тараса Шевченка;	Хмельницького університету управління і права ім. Леоніда Юзькова;	Національного університету Києво-Могилянська академія;	Державного торговельно-економічного університету;	Національного університету «Львівська політехніка»;	Державного податкового університету;	Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;	Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя;	Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.
--	--	--	---	---	--------------------------------------	---	--	---

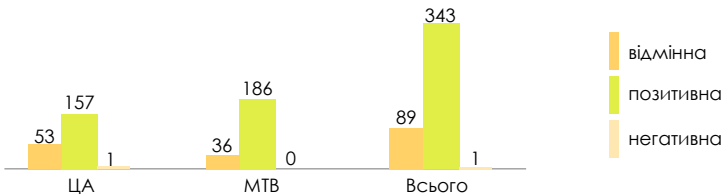
У 2024 році Комітетом укладено:

Меморандум про співпрацю з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого;

Договір про співпрацю та проведення практики з Державним податковим університетом;

Договір про співпрацю з приватною установою «Університет «Київська школа економіки».

У 2024 році проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорій «А», «Б» та «В»: 211 державних службовців ЦА та 222 державні службовці МТВ Комітету.

За вагомий особистий внесок у забезпечення захисту економічної конкуренції держави в умовах воєнного стану, сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня Незалежності України:

3 працівникам оголошено подяки Прем'єр-міністра України;

2 працівники нагороджені Почесними грамотами КМУ;

54 працівники відзначено відомчими нагородами АМКУ (42 – ЦА, 12 – МТВ).

За трудові досягнення у професійній, службовій діяльності, особливі заслуги під час виконання службових обов'язків та з нагоди 31-ї річниці створення АМКУ:

2 працівникам оголошено подяки Прем'єр-міністра України;

2 працівники нагороджені Почесними грамотами КМУ;

58 працівників відзначено відомчими нагородами АМКУ (34 – ЦА, 24 – МТВ).

ФУНКЦІОНУВАННЯ АМКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Функціонування Комітету в умовах воєнного стану впродовж 2024 року не припинялося, Комітет був спроможний виконувати завдання за призначенням, всі працівники системи органів Комітету знаходилися в трудових відносинах.

На виконання [Розпорядження КМУ від 22.12.2023 № 1187-р](#) «Про затвердження плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту слухачами з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2024 рік» 97 працівників Комітету пройшли навчання з цивільного захисту в Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту.

Працівники Комітету долучилися до збору крові і підтримки донорства в Україні. Під егідою Всеукраїнської кампанії «Твоя кров може воювати. Стань донором» 49 працівників Комітету виявили бажання стати донорами. У Комітеті 2 лютого та 13 грудня 2024 року відбулися Дні донора.

22 військовозобов'язаних працівники увільнено у зв'язку з призовом на військову службу під час загальної мобілізації, на особливий період:

ЦА – 8 осіб

МТВ – 14 осіб

Один працівник ЦА залучений до добровольчого формування територіальної оборони.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відповідно до додатка 3 до Закону України від 09.11.2023 № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік» Антимонопольному комітету України як головному розпоряднику бюджетних коштів за бюджетною програмою 6011010 «Керівництво та управління у сфері конкурентної політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції» (далі – КПКВК 6011010) були передбачені бюджетні призначення обсягом 578 274,9 тис. грн, у тому числі:

- загального фонду державного бюджету – 568 686,9 тис. грн (у тому числі оплата праці – 422 523,0 тис. грн; оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 6 141,4 тис. грн);
- спеціального фонду державного бюджету – 9 588,0 тис. грн (у тому числі оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 2 029,2 тис. грн).

Загальний обсяг бюджетних призначень загального фонду державного бюджету за КПКВК 6011010 протягом 2024 року не змінювався.

Для належного виконання завдань бюджетної програми Комітет дотримується принципів, на яких ґрунтується бюджетна система, а саме: ефективності та результативності; справедливості й неупередженості; пріоритетності та економії бюджетних коштів.

Протягом 2024 року здійснювався аналіз ефективності використання бюджетних коштів апарату Комітету та його територіальних відділень, внесено зміни до розпису державного бюджету та кошторису в частині перерозподілу бюджетних призначень у межах загальної суми затверджених видатків на 2024 рік за принципом концентрації ресурсів на першочергових діях та заходах, які необхідно вжити для виконання покладених на Комітет завдань та функцій.

Отже, враховуючи зазначені зміни, загальний обсяг фінансування видатків за загальним фондом державного бюджету у 2024 році за програмою КПКВК 6011010 становив 568 686,9 тис. грн.

Обсяг фінансування видатків	тис. грн
оплата праці й нарахування на заробітну плату	512 515,4
оплата праці	422 523,0
нарахування на оплату праці	89 992,4
оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6 681,0
оплата тепlopостачання	3 178,2
оплата водопостачання та водовідведення	216,5
оплата електроенергії	2 951,8
оплата природного газу	312,8
оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	21,7
підвищення кваліфікації працівників	215,1
інші видатки	49 275,4
ВСЬОГО	568 686,9

Обсяг затвердженого фонду оплати праці забезпечував плановий рівень виплат середньомісячної заробітної плати на одного працівника в розмірі 51,4 тис. грн.

Бюджетні призначення апарату Комітету затверджено (станом на 01.01.2024) у розмірі 391 226,102 тис. грн, у тому числі загального фонду державного бюджету – 381 638,102 тис. грн та спеціального фонду державного бюджету – 9 588,0 тис. грн.

З урахуванням внесених змін до кошторису, бюджетні призначення апарату Комітету за 2024 рік становили 392 694,8 тис. грн, у тому числі загального фонду державного бюджету – 380 098,5 тис. грн та спеціального фонду державного бюджету – 12 596,3 тис. грн.

Кошти загального фонду державного бюджету використовувалися для забезпечення діяльності системи органів Комітету, а саме на:

- виплату заробітної плати працівникам системи органів Комітету та проведення розрахунків із нарахувань на заробітну плату;
- оплату комунальних послуг та спожитих енергоносіїв, експлуатаційних послуг, пов'язаних з утриманням службових приміщень;
- оплату послуг зв'язку, поштових послуг;
- придбання канцелярських товарів;
- оренду службових приміщень, де розміщені територіальні відділення Комітету;
- послуги охорони та протипожежного захисту;
- заходи з інформатизації;
- транспортне та інформаційне забезпечення;
- супроводження програмних продуктів;
- відрядження;
- судовий збір, обов'язкові платежі та збори тощо.

На виконання повноважень апарату Комітету та його територіальних відділень за КПКВК 6011010 за загальним фондом бюджету надійшло бюджетних асигнувань (зі змінами) у розмірі 568 686,9 тис. грн (100 % від затвердженого обсягу кошторисних призначень).

Касові видатки (використано) загального фонду становили 559 271,6 тис. грн (98,3 % від кошторисних призначень (зі змінами). Не використано коштів у розмірі 9 415,3 тис. грн (1,7 % від кошторисних призначень (зі змінами), у тому числі за напрямками:

- 1,5 тис. грн – залишок після завершення у звітному році розрахунків по заробітній платі з

працівниками Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень;

- 5 898,0 тис. грн – економія видатків за нарахуваннями на оплату праці, що утворилась у зв'язку із законодавчим обмеженням максимальної величини заробітної плати, на яку нараховується єдиний соціальний внесок, та враховуючи наявність у штаті осіб з обмеженими можливостями;
- 381,3 тис. грн – економія коштів за рахунок економного та раціонального використання енергоносіїв;
- 3 134,5 тис. грн – економія коштів, яка виникла після виконання укладених договорів, зменшення вартості окремих товарів, фактичного споживання послуг в обсязі, меншому від запланованого, у тому числі економія коштів по судовому збору, що утворилась через відсутність необхідності оскарження судових рішень та подання позовних заяв.

Кошти використовувались в умовах воєнного стану в Україні, що введений згідно з Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), з урахуванням пріоритетності та першочерговості, а також згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами), якою встановлено перелік першочергових платежів, що здійснюються за дорученнями клієнтів з урахуванням ресурсної забезпеченості єдиного казначейського рахунка.

Антимонопольний комітет України забезпечив здійснення видатків в режимі економії бюджетних коштів та на основі принципу визначення необхідних видатків з державного бюджету на заплановані статті витрат у рамках виконання бюджетної програми у 2024 році.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» кошти за

подання заяв про надання дозволу на концентрацію, узгоджені дії, надання попередніх висновків, видачу додаткових примірників із цих питань зараховувалися до спеціального фонду державного бюджету як власні надходження Комітету.

З урахуванням змін, які вносилися протягом 2024 року до кошторисів спеціального фонду державного бюджету Комітету і його територіальних органів, сума затверджених кошторисом видатків становила 12 794,7 тис. грн, у тому числі за рахунок:

9 588,0 тис. грн – передбачених бюджетних призначень відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»;

3 060,0 тис. грн – затвердженого залишку коштів, що утворився на 01.01.2024;

0,7 тис. грн – затверджених надходжень звітного року;

146,0 тис. грн – затверджених у рамках надходжень міжнародної технічної допомоги.

На рахунки органів Комітету у 2024 році за кодом класифікації доходів державного бюджету 25010000 «Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з законодавством» надійшло всього коштів у розмірі 37 795,3 тис. грн, у тому числі:

- від сплати за розгляд заяв про надання дозволу на концентрацію – 35 725,5 тис. грн;
- від сплати за розгляд заяв про надання дозволу на узгоджені дії – 744,6 тис. грн;
- із заяв про надання висновків відповідно до статей 14 та 29 цього Закону – 1 041,3 тис. грн;
- за видачу додаткових примірників завірених копій рішень – 0,1 тис. грн;
- інші надходження [курсова різниця, кошти від реалізації майна, від оренди майна бюджетних установ, відшкодування фактичних витрат за виготовлення копій за публічними запитами, помилково надійшли (штрафи)] – 283,8 тис. грн.

За кодом класифікації доходів державного бюджету 25020000 «Інші джерела власних надходжень бюджетних установ» надходження в розмірі 146,0 тис. грн (надходження в рамках проекту щодо міжнародної технічної допомоги).

Відповідно до затверджених кошторисів кошти спеціального фонду в сумі 11 182,1 тис. грн були використані згідно зі ст. 28 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» на забезпечення діяльності Комітету і його територіальних органів, зокрема на матеріально-технічне забезпечення, розвиток інформаційно-аналітичної бази та інші видатки, що не забезпечені видатками загального фонду державного бюджету.

За бюджетними коштами за КПКВК 6011010 на 01.01.2025:

Дебіторська заборгованість	тис. грн
за коштами загального фонду	14,9
Кредиторська заборгованість	тис. грн
за коштами загального фонду	25,0
за коштами спеціального фонду	1,0

Поточна дебіторська заборгованість за КЕКВ 2274 виникла, оскільки у грудні 2024 року була проведена попередня оплата по рахунку за заявлені обсяги споживання газу на грудень 2024 року згідно з договором із ТОВ ГК «Нафтогаз трейдінг».

Кредиторська заборгованість виникла за розрахунками за 2013 рік на 01.01.2014 у територіальному відділенні Автономної Республіки Крим та Севастопольському територіальному відділенні – 26,0 тис. грн, які знаходяться на тимчасово окупованій території.

Відповідно до вимог бюджетного законодавства Комітет постійно проводив аналіз законності та правильності розрахунків, доцільності запланованих видатків, правильності їх розподілу за економічною класифікацією, повноти надходження доходів, додержання чинних посадових окладів, надбавок, доплат, норм, лімітів, а також інших показників відповідно до законодавства. Крім того, протягом року регулярно проводився аналіз взятих зобов'язань з урахуванням необхідності забезпечення виконання першочергових заходів та заходів щодо скорочення витрат.

Аналіз фінансової та бюджетної звітності органів Комітету за 2024 рік свідчить, що в умовах воєнного стану, завдяки проведеним заходам, які були спрямовані на раціональне та економне витрачання бюджетних коштів, вдалося забезпечити виконання функцій Комітету.

МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У 2024 році для забезпечення потреб Комітету в межах бюджетних асигнувань звітного періоду було проведено понад 140 закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти шляхом відкритих торгів з особливостями та укладання договорів без використання електронної системи. Це дозволило забезпечити Комітет першочерговими потребами в товарах, послугах та матеріальних цінностях.

З метою створення безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю, придбано та встановлено в адміністративній будівлі Комітету «кнопку виклику персоналу», дубльовану шрифтом Брайля, що відповідає сучасним стандартам доступності та забезпечить виконання державних зобов'язань у цій сфері.

ВПРОВАДЖЕНІ РОБОЧІ ПРОЄКТИ:

«Поточний ремонт в службових кабінетах адміністративного будинку Антимонопольного комітету України, що знаходиться за адресою: 03035, м. Київ, вул. Василя Липківського, 45», затверджений експертною комісією від 14.03.2024 № 46381;

«Поточний ремонт покрівлі адміністративної будівлі Антимонопольного комітету України, що знаходиться за адресою: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 45», затверджений експертною комісією від 26.07.2024 № 47814;

«Поточний ремонт в службових кабінетах адміністративного будинку Антимонопольного комітету України, що знаходиться за адресою: 03035, м. Київ, вул. Василя Липківського, 45», затверджений експертною комісією від 17.10.2024 № 48717.

УКЛАДЕНІ ДОГОВОРИ:

розподіл та постачання електричної енергії;

надання послуг з постачання теплової енергії;

надання послуг з водопостачання, водовідведення та інших комунальних послуг;

забезпечення Комітету воєнізованою цілодобовою охороною;

експлуатаційні та інші послуги, пов'язані з утриманням приміщень в адмінбудинку Комітету та прибудинкової території в належному стані;

транспортні послуги легковим службовим автомобілем;

забезпечення апарату Комітету папером, канцелярським приладдям та іншими матеріальними цінностями на належному рівні.

КОМФОРТНЕ РОБОЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Для створення комфортних та належних умов роботи працівників апарату Комітету проведено закупівлі для забезпечення:

- обладнанням та речами, необхідними для належного виконання функціональних повноважень, а саме: відеокамерами, акумюляторами до відеокамер, картами пам'яті, фотоапаратами, нагрудними відеореєстраторами, печатками, пломбіраторами, сейф-пакетами;
- інверторними кондиціонерами для 30 службових кабінетів; віконними жалюзіями для 23 службових кабінетів, також працівників апарату забезпечено комфортними офісними кріслами та стільцями, замість тих, що вийшли з ладу, тощо.

Для організації належної діяльності та забезпечення комфортних умов проведення засідань Комітетів, тимчасових адміністративних колегій, нарад та зустрічей:

- придбано державну символіку (прапори з флагштоками) в зали для проведення нарад та зустрічей (4 одиниці);
- організовано проведення презентації II етапу реформи конкурентного законодавства;
- проведено закупівлю на друк збірника «Огляд судової практики» (52 примірники);
- проведено закупівлю послуг «Палітурні роботи з переплетення та оправлення справ за період з 01.01.2019 по 31.12.2020»;
- проведено закупівлю послуг «Палітурні роботи з переплетення та оправлення справ за період з 01.01.2019 по 31.12.2020»;
- проведено закупівлі на придбання папок для документів, ділових щоденників, квартальних календарів, блокнотів із логотипом АМКУ та інших матеріальних цінностей.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У 2024 році Антимонопольний комітет України здійснив низку заходів для покращення матеріально-технічного забезпечення, цифровізації процесів і підвищення рівня кібербезпеки.

ЗАКУПІВЛЯ ТЕХНІКИ ТА ОБЛАДНАННЯ:

сучасні моноблоки для працівників Комітету;	багатофункціональні пристрої для друку;
джерела безперебійного живлення для центру обробки даних;	джерела безперебійного живлення для захисту електронних пристроїв і безпечного збереження даних;
ноутбуки;	інше офісне обладнання.

ЗАКУПІВЛЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОСЛУГ:

заправка картриджів і ремонт офісної та копіювальної техніки;	послуги з підтримки інтернет-зв'язку та телефонного зв'язку;
послуги, пов'язані з програмним забезпеченням / базами даних;	програмне забезпечення для захисту інформації.

Зокрема, Антимонопольним комітетом України укладено 38 договорів на закупівлю комп'ютерного обладнання та надання послуг.

ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ

Проведено навчання працівників центрального апарату Комітету та його міжобласних територіальних відділень на тему «Основи кібергігієни» відповідно до доручень керівника апарату Комітету від 15.07.2024 № 13-10/679 та від 17.10.2024 № 13-10/878.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ

ЗАХИСТ ВІД КІБЕРЗАГРОЗ:

зафіксовано **понад 70 випадків спам-фішингових розсилок**;

оновлено антивірусні системи відповідно до Експертних висновків Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

заблоковано понад 8 000 IP-адрес через міжмережевий екран IPS.

АНАЛІЗ ТА УСУНЕННЯ ВРАЗЛИВОСТЕЙ:

проведено аналіз систем для виявлення потенційних вразливостей;

усунуто **понад 200 мережевих вразливостей**.

ВІДНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ:

відновлено роботу VPN-зв'язку з міжобласними територіальними відділеннями;

налаштовано двофакторну аутентифікацію (2FA) для додаткового захисту доступу до систем для адміністраторів.

Кіберзахист здійснюється згідно із чинним законодавством, національними та міжнародними стандартами і практиками з інформаційної безпеки, а також вимогами та рекомендаціями нормативних документів технічного захисту інформації (НД ТЗІ):

- групою аудиту проведено діагностику рівня зрілості кібербезпеки за NIST Cybersecurity Framework;
- підготовлено та завантажено 21 проєкт на платформу <https://catalog.kmu.gov.ua/>.

РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

Збільшено інвестиції в комп'ютерне обладнання у 2024 році порівняно з 2023 роком.

Проведено оптимізацію витрат на ліцензії та програмне забезпечення.

ІНШІ ДОСЯГНЕННЯ

- 01 Введено в дослідну експлуатацію Реєстр <https://revestr.amcu.gov.ua/>.
- 02 Розроблено технічні вимоги для створення Порталу державної допомоги.
- 03 Укладено договори на надання послуг із провідними компаніями, зокрема: ТОВ «Ю-КОНТРОЛ», ТОВ «ЛІГА ЗАКОН», ТОВ «КЛАРІТІ АПП» та іншими.
- 04 Протягом 2024 року працівниками Антимонопольного комітету України було здійснено централізоване отримання доступу до Єдиних та Державних реєстрів, а саме:
 - Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
 - Державного реєстру обтяжень рухомого майна;
 - Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;
 - Державного реєстру актів цивільного стану громадян;
 - Єдиного реєстру довіреностей.

ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

На виконання вимог ст. 19 Закону України [«Про запобігання корупції»](#) в Комітеті діє [Антикорупційна програма АМКУ на 2021-2024 роки](#) (далі – Антикорупційна програма Комітету).

Антикорупційна програма Комітету містить 43 заходи із запобігання і протидії корупції, а також заходи впливу на корупційні ризики в діяльності Комітету, навчання та поширення антикорупційної інформації.

Сектор з питань запобігання та виявлення корупції Комітету щопівроку готує звіт за результатами періодичного моніторингу й оцінки виконання Антикорупційної програми Комітету, який розміщується на офіційному вебпорталі АМКУ в рубриці [«Антикорупційна діяльність»](#), а також надсилається до НАЗК шляхом заповнення звіту з виконання антикорупційної програми через Портал доброчесності уповноважених підрозділів / осіб.

На виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою Комітету:

- 158 працівників органів Комітету та його МТВ пройшли навчання на платформі Study.NAZK щодо антикорупційної тематики;
- проведено навчання для працівників органів Комітету на тему «Викривачі корупції за законодавством України», «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів», «Організація роботи з декларування», «Обмеження спільної роботи близьких осіб в Комітеті»;
- проведено 257 інструктажів для працівників Комітету, у тому числі для новопризначених та звільнених, відповідно до наказу Голови Комітету від 19.04.2024 № 41-ОД «Про затвердження Положення про проведення інструктажів з питань дотримання антикорупційного законодавства»;
- здійснено виїзд до 3-х територіальних відділень Комітету (Західного, Південного та Південно-західного МТВ) з метою проведення перевірки стану дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції»;
- проведено заходи щодо обліку близьких осіб, які працюють у Комітеті та його МТВ, із метою недопущення виникнення конфлікту інтересів тощо.

У 2024 році АМКУ організовано виконання 11 заходів, передбачених [Державною антикорупційною програмою на 2023–2025 роки](#), затвердженою постановою КМУ від 04.03.2023 № 220 (зі змінами). АМКУ є головним виконавцем 4 заходів, що вважаються виконаними, та співвиконавцем 7 заходів, інформація про стан їх виконання відображена в рубриці Інформаційної системи моніторингу державної антикорупційної політики на сайті НАЗК. Інформація про стан виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, строк виконання яких визначено у 2023 та 2024 роках, щомісяця надсилається листами Комітету до КМУ.

Також наказом Голови Комітету від 29.04.2024 № 44-ОД [«Про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Антимонопольного комітету України»](#) затверджено Положення про робочу групу та склад робочої групи.

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ

На виконання Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою КМУ від 28.09.2011 № 1001 (далі - Порядок № 1001), та відповідно до Плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2024-2026 роки, затвердженого Головою Комітету 29.12.2023 (зі змінами), у 2024 році здійснено 4 внутрішні аудити щодо оцінки діяльності Північного, Західного, Південного та Південно-західного МТВ.

Результати внутрішніх аудитів засвідчили, що практична діяльність з управління ризиками МТВ потребує подальшого покращення та удосконалення, внаслідок чого надані рекомендації щодо усунення виявлених порушень і недоліків та вдосконалення системи внутрішнього контролю.

Для забезпечення досягнення результатів, дотримуючись законності та ефективності використання бюджетних коштів, на підставі Порядку організації та здійснення внутрішнього контролю в АМКУ та його МТВ, затвердженого наказом Голови Комітету від 21.08.2024 № 64 - ОД, у Комітеті впроваджено комплекс заходів із внутрішнього контролю. Комплекс заходів розроблений із використанням рамкової моделі внутрішнього контролю COSO відповідно до Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою КМУ від 12.12.2018 № 1062.

У 2024 році структурними підрозділами в системі органів АМКУ ідентифіковано та оцінено 1 097 ризиків потенційних загроз негативних подій під час виконання завдань та функцій, для попередження яких складені плани з реалізації заходів контролю впливу на ризики та моніторингу впровадження їх результатів.

На виконання пункту 16 Порядку № 1001 Комітет надіслав Міністерству фінансів України Звіт про результат діяльності Сектору внутрішнього аудиту АМКУ за 2024 рік та пояснювальну записку до нього.

ПРІОРИТЕТИ

2025

01

Адвокатування конкуренції та/або виявлення й встановлення / припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції на таких товарних ринках України:

- 1.1 Ринки світлих нафтопродуктів.
- 1.2 Ринки електричної енергії.
- 1.3 Ринок послуг з доступу до портової інфраструктури.
- 1.4 Ринки, що функціонують із використанням цифрових платформ.
- 1.5 Ринки соціально значущих продовольчих товарів.
- 1.6 Ринки лікарських засобів.
- 1.7 Ринки споживчих товарів, які не є лікарськими засобами, щодо яких існують випадки поширення неправдивих відомостей про лікувальні властивості таких товарів.

02

Виявлення й встановлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції під час проведення торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів щодо:

- 2.1 Закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, інших товарів робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки.
- 2.2 Закупівель лікарських засобів, медичних виробів, медичної техніки та інших товарів медичного призначення.
- 2.3 Закупівель робіт із будівництва (реконструкції, ремонту тощо).

03

Посилення інституційної спроможності Антимонопольного комітету України за напрямками:

- 3.1 Інтеграція до Європейського Союзу та взаємодія з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), у тому числі в частині приєднання до правових інструментів ОЕСР.
- 3.2 Удосконалення законодавства у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання, зокрема в частині:
 - визначення умов допустимості державної допомоги;
 - забезпечення її моніторингу та контролю.
- 3.3 Удосконалення законодавства, яке регулює діяльність Антимонопольного комітету України як органу оскарження.

